

Kultur- och fritidsnämnden

Kallelse

Nämnd	Kultur- och fritidsnämnden
Datum och tid	2024-09-04, klockan 08.30
Plats	Kommunkontoret, sammanträdesrum Örskär (SR2)
Sekreterare	Per-Åke Berg
Ordförande	Niclas Bergström (M)

Ärendelista

1. Val av justerare	2
2. Fastställande av föredragningslista	2
3. Budgetuppföljning januari-juli 2024 <i>Föredragande: Magnus Andersson, ekonom</i>	3
4. Intern kontrollplan för Kultur- och fritidsnämnden 2025 <i>Föredragande: Fredrik Hübinette, kvalitetsutvecklare</i>	4
5. Remiss gällande "Bostadsförsörjningsprogram för Östhammars kommun" <i>Föredragande: Daniel Andersson, föreningsutvecklare</i>	5
6. Reinvestering av sarg i Östhammars ishall <i>Föredragande: Daniel Andersson, föreningsutvecklare</i>	6
7. Remiss gällande Biblioteksplan Region Uppsala 2025-2028 <i>Föredragande: Marianne Pauhson, enhetschef kultur och bibliotek</i>	8
8. Information från kommunförvaltningen	9
9. Redovisning av delegationsbeslut	10
10. Anmälningssärenden	11

Kultur- och fritidsnämnden

1. Val av justerare

2. Fastställande av föredragningslista

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 08.35

Dnr KFN-2024-65

3. Budgetuppföljning januari-juli 2024

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Budgetuppföljning pågår kontinuerligt under året. Varannan månad sker formaliserad uppföljning som rapporteras till nämnd. Uppföljningen ska beskriva avvikelser och innehålla en helårsprognos. Var fjärde månad sker rapporteringen i form av tertialrapporter.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett överskott på 18,4 mnkr per sista juli. Den största avvikelsen är lokalhyror som nämnden ännu inte har blivit debiterade varpå överskottet inte kommer att vara bestående.

Beslutsunderlag

– Drifrapport

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 08.50

Dnr KFN-2024-114

4. Intern kontrollplan för Kultur- och fritidsnämnden 2025

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att uppdra förvaltningen att ta fram Internkontrollplan för 2025 med stöd av nämndens egenutvärdering.

Ärendebeskrivning

Intern kontroll är ett stöd i arbetet att förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som hindrar organisationen att nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt.

Enligt 6 kap. 6 § Kommunallagen ansvarar nämnden för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när skötseln av en kommunal angelägenhet med stöd av 10 kap. 1 § har lämnats till någon annan. Syftet med den interna kontrollen är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. En god intern kontroll ska således bidra till ändamålsenligheten i verksamheten stärks och att den bedrivs effektivt och säkert.

Kommunstyrelsen har till följd av sin uppsiktsplikt över kommunens nämnder tagit fram ett reglemente för intern kontroll (KF § 82/2010). Reglementet förklarar vilket ansvar nämnderna har för sin egen interna kontroll. Nämnden ska årligen ta fram och besluta om en plan för kommande års interna kontroll. Planen och det arbete som ska genomföras enligt planen är nämndens sätt att möta lagens krav och de krav som formulerats i Kommunstyrelsens reglemente.

Det första steget i framtagande av en internkontrollplan är genomförandet av en egenutvärdering där samtliga ledamöter och ersättare besvarar en enkät innehållande 12 frågor. Enkäten besvaras på nämndsammanträdet där kvalitetsutvecklare bistår och svarar på eventuella frågor. Syftet med enkäten är att få en indikation inom vilka områden som nämnden anser att det finns större eller mer allvarliga risker.

Beslutet skickas för åtgärd till

Staben; Fredrik Hübinette, Andreas Järvenpää

Beslutet skickas för kännedom till

Peter Nyberg
Revisionen

Kultur- och fritidsnämnden

Klockan 09.40

Dnr KFN-2024-97
KS-2023-585

5. Remiss gällande "Bostadsförsörjningsprogram för Östhammars kommun"

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden antar svaret och överlämnar det till samhällsbyggnadskontoret.

Ärendebeskrivning

I lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) meddelas att varje kommun ska planera för och ange riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjer för bostadsförsörjning ska antas under varje mandatperiod. Gällande riktlinjer antogs år 2017 och är i behov av en förnyelse. Riktlinjerna för bostadsförsörjning ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar.

Förslaget till Bostadsförsörjningsprogram innehåller kommunens mål och åtgärder för bostadsförsörjningen. Till programmet finns bilagan "Bostadsmarknadsanalys inför bostadsförsörjningsprogram" som innehåller statistik och analyser av bostadsmarknaden, bostadsläget för särskilda grupper m.m. Mål och riktlinjer har tagits fram utifrån analysen av bostadsmarknaden och syftar till att säkerställa behovet av nybyggnation i takt med förändringar i efterfrågan.

Kommunstyrelsens tekniska utskott har vid sitt sammanträde 14 maj 2024 beslutat att förslaget till Bostadsförsörjningsprogram ska skickas på remiss.

Beslutsunderlag

- Remissversion av Bostadsförsörjningsprogram 2024-2027.
- Svar på remissen

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadskontoret

Dnr KFN-2024-118

6. Reinvestering av sarg i Östhammars ishall

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden föreslår Kommunstyrelsen att investera i en renovering av sargen i Östhammars ishall. Detta innebär att allt utom stommen byts. Investeringen rubriceras som en hyresgästrelaterad förändring och kommer således bekostas av Kultur- och fritidsnämnden i form av ökad internhyra.

Beslutsmotivering

I Bilaga E Lokalförsörjningsplan 2023 finns ishallen med och benämns som Östhammars SK's hemmaplan och det indikerar vidare, utifrån beläggningsgrader som också anges i planen, att ishallarna behövs för att möta aktuellt behov.

Reinvestering alternativt renovering av sargen är av vikt för att fortsatt tillgodose behovet av och en verksamhet i Östhammars ishall.

Ärendebeskrivning

Vid besiktning av ishallen per januari 2023 uppdagades det från Svenska ishockeyförbundet att sargen inte är godkänd på flera punkter enligt bilaga A sid. 11 – 13, vilket även framgår i Bilaga B Certifiering av ÖSK hallen i Östhammar.

Internhyran sker dock avtalslöst och någon politisk antagen gränsdragningslista existerar inte varför ärendet utgör en komplexitet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ishallen internhyr Kultur- och fritidsnämnden av Kommunstyrelsen till en kostnad om ca 1 mkr/år.

I bilaga C finns Regler för internhyra. Investeringen klassas som hyresgästrelaterad förändring och kommer således att bekostas av hyresgästen (KFN) i form av ökad internhyra.

Utöver internhyran tillkommer således en kostnad om x kr/år i avskrivning och ränta beroende på vilket av alternativen som beslutas. Se sekretessklassificerad bilaga D.

Prövning av barnets bästa

Då ishallen under sin högsäsong nyttjas mellan 50 och 60 h i veckan av föreningen och skola prövas barnens bästa. Prövning sker i enlighet med RF-SISU's Strategi 2025. Träning och tävling ska år 2025 vara utformat på ett hållbart sätt så att utövaren mår bra, har roligt och utvecklas under hela livet.

Kultur- och fritidsnämnden

Förvaltningen bedömer att det är av vikt att det fortsättningsvis går att bedriva förbundsanslutet seriespel i Östhammars ishall. Således är en godkänd sarg är en förutsättning.

Beslutsunderlag

- Bilaga A Besiktningsprotokoll ÖSK hallen
- Bilaga B Certifiering av ÖSK hallen i Östhammar
- Bilaga C Regler för internhyra
- Bilaga D Sekretess
- Bilaga E Lokalförsörjningsplan 2023

Beslutet skickas för åtgärd till

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till

Samhällsbyggnadschef, Ulf Andersson
Teknisk chef, Cecilia Willén Johansson
Chef fastighetskontoret, Erik Kjellberg
Förvaltare, Thomas Tidstrand
Föreningen Östhammars SK

Kultur- och fritidsnämnden

Dnr KFN-2024-101
KN-2023-00032

7. Remiss gällande Biblioteksplan Region Uppsala 2025-2028

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att ställa sig bakom remissversionen av Biblioteksplan Region Uppsala 2025-2028.

Beslutsmotivering

Remissversionen av Biblioteksplan Region Uppsala 2025-2028 innehåller relevanta fokusområden och beskriver prioriteringar som på ett bra sätt kommer stödja utvecklingen av biblioteksverksamheten i Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

I Bibliotekslagen (SFS 2013:801) betonas bibliotekens betydelse för det demokratiska samhällets utveckling. Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin biblioteksverksamhet. Region Uppsala har tagit fram ett förslag till reviderad regional biblioteksplan. Planen omfattar perioden 2025-2028. Regional biblioteksverksamhet ska enligt bibliotekslagen bedrivas i syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet gällande folkbiblioteken i det egna länet. I den reviderade planen har fem fokusområden för gemensam utveckling tagits fram och prioriterade insatser som ska genomföras under planperioden har beskrivits.

Kultur- och fritidsnämnden i Östhammars kommun har fått remissversionen för synpunkter. Synpunkterna ska vara Region Uppsala tillhanda senast den 6 september 2024.

Prövning av barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Beslutsunderlag

- Remissversion till Biblioteksplan för Region Uppsala 2025-2028

Beslutet skickas för åtgärd till

Enhetschef Kultur och bibliotek, Marianne Pauhlon

Beslutet skickas för kännedom till

Region Uppsala, kultur@regionuppsala.se

Kultur- och fritidschef

Kultur- och fritidsnämnden

Dnr KFN-2024-1

8. Information från kommunförvaltningen

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av information från förvaltningen.

Kultur- och fritidsnämnden

Dnr KFN-2024-49

9. Redovisning av delegationsbeslut

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

När kultur- och fritidsnämnden delegerat sin beslutanderätt träder delegaten helt in i nämndens ställe. Beslut som fattas enligt delegationsordning är juridiskt sett kultur- och fritidsnämndens beslut och kan överklagas på samma sätt som nämndens beslut. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till kultur- och fritidsnämnden.

Följande delegationsbeslut i verksamhetsfrågor redovisas:

Beslut	Beslutsfattare	Beslutsdatum	Diarienummer
Delegationsbeslut Projektstöd, Alunda Brukshundklubb och Östhammars Draghundsförening	Kultur- och fritidschef	2024-08-13	KFN-2024-115
Delegationsbeslut projektstöd, Orienteringsklubben Rodhen	Kultur- och fritidschef	2024-08-13	KFN 2024-116

Kultur- och fritidsnämnden

Dnr KFN-2024-1

10. Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Redovisning av beslut som tagits av andra myndigheter samt annan viktig information som berör kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde.

- 1) Dnr Ks-2024-396
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-06-18 avseende Fastställande av budget 2025 och flerårsplan 2026-2027, drift- och investeringsbudget.
- 2) Dnr Ks-2024-413
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-06-18 avseende Revidering av reglemente för styrelse och nämnder.
- 3) Dnr Ks-2024-383
Utdrag ur protokoll fört vid Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-06-18 avseende Förändrat arbetssätt för att säkerställa kommunens arbete och beslut som påverkar barn samt upphävande av riktlinjer och policy barnkonventionen.

Period 2024-07

ANSV #6* NÄMND 3

ANSV	KTYP	Årsbudget	Periodbudget	Periodutfall	Periodresultat	Årsprognos	Progn Avvik
300000 Kultur- och fritidschef	K	2,1	1,2	0,4	0,8	2,1	0,0
Summa 300000		2,1	1,2	0,4	0,8	2,1	0,0
310000 Ung fritid	I	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	K	3,6	2,1	1,2	0,8	3,6	0,0
Summa 310000		3,5	2,0	1,2	0,8	3,5	0,0
320000 Fritid och hälsa	I	-11,4	-6,6	-6,6	0,0	-11,4	0,0
	K	32,4	18,9	8,4	10,5	32,4	0,0
Summa 320000		21,0	12,2	1,7	10,5	21,0	0,0
330000 Kultur och bibliotek	I	-1,0	-0,6	-1,5	1,0	-1,5	0,6
	K	21,3	12,4	8,0	4,4	21,9	-0,6
Summa 330000		20,3	11,8	6,4	5,4	20,3	0,0
350000 Kulturskolan	I	-1,1	-0,6	0,0	-0,6	-1,1	0,0
	K	8,6	5,0	4,2	0,8	8,6	0,0
Summa 350000		7,5	4,3	4,2	0,1	7,5	0,0
350100 Externa projekt	I	-0,4	-0,2	-1,1	0,9	-0,4	0,0
	K	0,4	0,2	0,3	-0,1	0,4	0,0
Summa 350100		0,0	0,0	-0,8	0,8	0,0	0,0
		54,5	31,6	13,2	18,4	54,5	0,0

2024-07-31	Avvikelse (mnkr)
Lokaler	13,2
Personal	2,1
Projektmedel	1,9
Intern fastighetservice	0,3
Folkhälsoforum	0,3
Sophämtning	0,3
Övrigt	0,3
Summa	18,4

Dnr KS-2023-585

**§ 38. Riktlinjerna för bostadsförsörjning Östhammars kommun
2024-2027**

Beslut

Kommunstyrelsens tekniska utskott skickar förslag till Riktlinjerna för bostadsförsörjning på remiss enligt sändlista. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

I lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383) meddelas att varje kommun ska planera för och ange riktlinjer för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Riktlinjer för bostadsförsörjning ska antas under varje mandatperiod. Gällande riktlinjer antogs år 2017 och är i behov av en förnyelse.

Riktlinjerna för bostadsförsörjning ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, av efterfrågan på bostäder, bostadsbehovet för särskilda grupper och marknadsförutsättningar.

Riktlinjerna för bostadsförsörjning ska minst innehålla:

1. Kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet.
2. Kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål.
3. Hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Innan ärendet tas upp för beslut i Kommunfullmäktige ska förslaget till Riktlinjerna för bostadsförsörjning remitteras till bl.a. Länsstyrelsen, Regionen, närliggande kommuner, allmännyttan samt bostadsutvecklare och fastighetsägare.

Remissen kommer också att annonseras i *Uppsala nya tidning*.

Beslutsunderlag

Bilaga - Förslag till riktlinjer för bostadsförsörjning 2024-2027 samt
följebrev/ missiv

Beslutet skickas för kännedom till

Samhällsbyggnadschef

Beslutet skickas till

Norrtälje kommun

Tierps kommun

Uppsala kommun

Region Uppsala

Länsstyrelsen Uppsala län

Kommunstyrelsens tekniska utskott

Stiftelsen Östhammarshem
Vattenfall AB
Forsmarks kraftgrupp AB
Sandvik Coromant Gimo
SKB AB
Barn- och utbildningsnämnden Östhammars kommun
Individ- och familjenämnden Östhammars kommun
Kultur- och fritidsnämnden Östhammars kommun
Vård- och omsorgsnämnden Östhammars kommun
Bygg- och miljönämnden Östhammars kommun
Kommunstyrelsen Östhammars kommun

Remiss Bostadsförsörjningsprogram för Östhammars kommun

Östhammars kommun arbetar med en uppdatering av kommunens Bostadsförsörjningsprogram med tillhörande mål och riktlinjer, i enlighet med lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383).

Det senaste Bostadsförsörjningsprogrammet togs fram 2017.

Kommunstyrelsens tekniska utskott har vid sitt sammanträde 14 maj 2024 beslutat att förslaget till Bostadsförsörjningsprogram ska skickas på remiss. Förslaget skickas till länsstyrelsen, regionen, berörda kommuner, kommunala nämnder och bolag, bostadsförmedlingen samt relevanta föreningar och privata aktörer. Därutöver annonserar kommunen i Uppsala Nya Tidning.

Remisstiden är 29 maj – 19 augusti 2024. Tidplanen för programmet är beräknat antagande i kommunfullmäktige under hösten 2024.

Kort om innehållet

Förslag till Bostadsförsörjningsprogram innehåller kommunens mål och åtgärder för bostadsförsörjningen. Till programmet finns bilagan ”Bostadsmarknadsanalys inför bostadsförsörjningsprogram” som innehåller statistik och analyser av bostadsmarknaden, bostadsläget för särskilda grupper m.m.

Mål och riktlinjer har tagits fram utifrån analysen av bostadsmarknaden och syftar till att säkerställa behovet av nybyggnation i takt med förändringar i efterfrågan.

Svara på remissen

Synpunkter på förslaget skickas till samhallsbyggnadskontoret@osthammar.se senast den 19 augusti. Har ni frågor går det bra att använda samma mailadress.

Ulf Andersson
Samhallsbyggnadschef, Östhammars kommun

Bostadsförsörjningsprogram 2024-2027

Remissversion

Postadress	Besöksadress/Reg.office	Telefon	Telefax	Organisationsnummer	Bankgiro
Box 66	Stångörsgatan 10	Nat 0173-860 00	Nat 0173-175 37	212000-0290	233-1361
S-742 21 Östhammar	Östhammar	Int +46 173 860 00	Int +46 173 175 37	V.A.T. No	PlusGiro
	www.osthammar.se	kommunen@osthammar.se		SE212000029001	1 31 70-6

2 (15)

Innehållsförteckning

1	Syfte och bakgrund.....	3
2	Analys.....	4
2.1	Nuläge bostadsmarknaden.....	4
2.2	Demografisk utveckling.....	4
2.3	Arbetsmarknad, inkomst och utbildning.....	4
2.4	Bostadsbestånd och nyproduktion.....	4
2.5	Privatbostads- och hyresrättsmarknaden.....	5
2.6	Geografisk analys av tätorterna.....	5
2.7	Mått på bostadsbrist.....	5
2.8	Bostadsbehov för olika grupper.....	6
2.9	Efterfrågan på bostäder.....	6
2.10	Bostadsbehov.....	6
2.11	Vad händer med flyttmönster och boendepreferenser nu och framåt?.....	6
2.12	Den regionala utvecklingsstrategin.....	8
3	Målsättning.....	9
3.1	Kommunala verktyg för bostadsförsörjning.....	9
3.2	Särskilda gruppers behov.....	10
3.3	Bostadspolitiska mål för Östhammars kommun.....	12
4	Åtgärder.....	13
4.1	Östhammars kommun ska ha utrymme för befolkningstillväxt.....	13
4.2	Östhammars kommun ska tillvarata och förstärka de unika värden med skärgården, tätorterna och landsbygden för att skapa attraktiva boendemiljöer.....	13
4.3	Östhammars kommun ska genom nyproduktion främja ökad rörlighet i det befintliga bostadsbeståndet.....	13
4.4	Östhammars kommun ska säkerställa tillgång till grundläggande service och infrastruktur för att också öka attraktionskraften för landsbygden och skärgården som bostadsort.....	14
4.5	Östhammars kommun ska ha ett markinnehav som möjliggör en god bostadsplanering.....	14
4.6	Stiftelsen Östhammarshem ska vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden.....	14
4.7	Östhammars kommun ska ha en aktiv samverkan med samtliga aktörer på bostadsmarknaden.....	15

3 (15)

1 Syfte och bakgrund

Vid utarbetning av förslag till bostadsförsörjningsprogram har Östhammars kommun valt att utgå från kommunens bostadsmarknadsanalys, den ”stora boendestudien (Kairos Futures 2023) samt de regionala (regional utvecklingsstrategi resp. analys av regional bostadsmarknad, Uppsala län) och kommunala utvecklingsambitionerna.

Enligt bostadsförsörjningslagen ska programmet bl.a. innehålla:

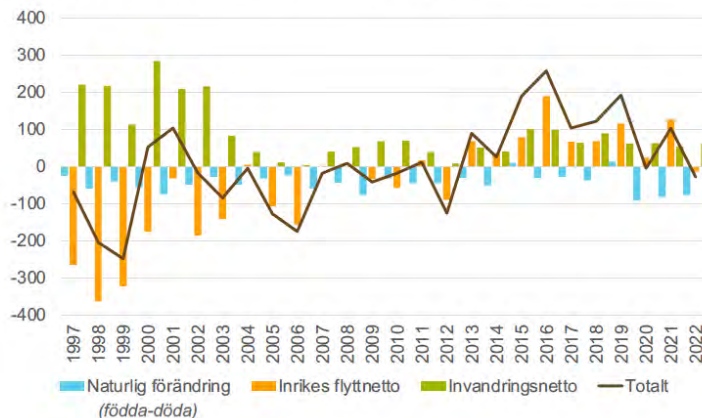
- A. Kommunens mål för bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet
- B. Kommunens planerade insatser för att nå uppsatta mål
- C. Hur kommunen har tagit hänsyn till relevanta nationella och regionala mål, planer och program som är av betydelse för bostadsförsörjningen.

Planen sträcker sig över tre år, samtidigt som det är viktigt att inse att förutsättningarna kan förändras under genomförandet. Detta kan ge skäl att omvärdera delar av både målsättningar och insatser i programmet.

Det är viktigt att påpeka att Östhammars kommuns bostadsförsörjningsprogram (eller riktlinjer för bostadsförsörjning) i första hand är en process som ska införlivas i ordinarie verksamhet. Dokumentet ska ses som ett stöd för genomförandet.

Övergripande befolkningsutveckling i Östhammar

Dekomponerad befolkningsutveckling, Östhammar, 1997-2022

Östhammar har haft en varierande befolkningsutveckling under de senaste åren, med befolkningsökning som regel under 2010-talet och framåt, men med en minskad ökningstakt de senaste åren.

Pandemin gav ett uppsving, med ökad befolkning under 2021, som avtog under 2022.

Invandringsnettot har varit konsekvent positivt under hela 2000-talet, men högre under 1990-talets slut än under mitten av 2010-talet, vilket hör till ovanligheterna. Den naturliga förändringen (födda minus döda) har varit i regel negativ under hela 2000-talet.

Inrikes flyttnetto varierar, och har haft en starkt positiv upptärend under 2000-talet, även om inrikes flyttnetto var svagt negativt år 2022.

Källa Stora Flytt- och boendestudien (Kairos Future)

4 (15)

2 Analys

September 2023 gav Östhammars kommun Svefa i uppdrag att genomföra en analys av bostadsmarknaden inför aktualiseringen av kommunens bostadsförsörjningsplan. Analysen i sin helhet biläggs detta dokument och nedan följer en koncentrerad sammanfattning. Sammanfattningen ska inte ses som en fullgod ersättning till den analys som ligger bakom innehållet i programmet.

2.1 Nuläge bostadsmarknaden

- Svensk ekonomi är mycket svagare än normalt
- Kraftigt höjd ränta vilket lett till en bred nedgång på bostadspriserna
- Osäker bostads- och nyproduktionsmarknad
- Inbromsning av bostadsbyggandet
- Mycket svag efterfrågan på nyproduktion
- Svag positiv marknadstro bland hushållen

2.2 Demografisk utveckling

- Befolkningsstillväxt 5% under de senaste 10 åren i Östhammars kommun
- En åldrande befolkning
- Befolkningsprognos 5-6% de kommande 10 åren
- Den äldre befolkningen väntas växa mest
- Positivt flyttnetto
- Flest inflyttare är i 20års- och småbarnsåldern

2.3 Arbetsmarknad, inkomst och utbildning

- Tillverknings- och utvinningsindustrin dominerar
- Låg arbetslöshet
- En lägre andel av den arbetsföra befolkningen med eftergymnasial utbildning
- Något lägre medelinkomster
- Stora industrisatsningar de kommande femton åren (slutförvar kärnbränsle, nyöppning av järnmalmsgruva och en flygbränslefabrik). Detta kan skapa ett stort kompetensförsörjningsbehov samt ett tryck uppåt i medellönen.

2.4 Bostadsbestånd och nyproduktion

- Hög andel småhus /äganderätt

5 (15)

- Hög andel små lägenheter (enrummare och lägenheter med två rum och kök
- Flyttströmmar hyres- och bostadsrätter främst i tjugoårsåldern. I 30- och 40årsåldern sker flyttströmmarna främst till äganderätter.
- Många äldre bor kvar i småhus. Möjligen i brist på alternativ.
- De senaste tio åren har 762 nya bostäder tillkommit med en jämn fördelning mellan småhus och lägenheter

2.5 Privatbostads- och hyresrättsmarknaden

- Prisuppgången de senaste tio åren är 80% för småhus och bostadsrätter
- Snittpriset för en bostadsrätt de senaste tolv månaderna är kkr 18 / kvm. Motsvarande genomsnittspris för småhus är kkr 22.
- Priset backade med 12% under tolv månadersperioden 2206/2306.
- Tomtmarken kostade ca kr 450 / kvm.
- Utropspriset för bostadsrätter under 2023 var ca kkr 41 /kvm
- Vakansgraden var mycket låg i den allmännyttiga bostadsstiftelsen med en genomsnittlig kötid om ca 2,5 år.
- Genomsnittshyran var kr 750 – 1040 per kvm /år.

2.6 Geografisk analys av tätorterna

- Det finns åtta tätorter, varav fem har fler än 300 invånare
- Östhammar är störst och har över fem tusen invånare och har flest flerfamiljshus i kommunen.
- Gimo är näst störst med högst andel invånare som bor i lägenheter
- Alunda har störst befolkningstillväxt
- I Österbybruk minskar andelen barn- och unga
- I Öregrund uppfördes en stor andel av bostäderna före 1920

2.7 Mått på bostadsbrist

- En betydligt högre andel av hushållen i Östhammars kommun har en ansträngd boendeekonomi jämfört med riksgenomsnittet
- Andelen trångbodda är dubbelt så högt jämfört med riksgenomsnittet. Men det är inte säkert att det är ekonomin som driver trångboddheten. Något sådant samband har inte konstaterats. Det kan vara en brist på alternativ snarare.

6 (15)

2.8 Bostadsbehov för olika grupper

- Råder brist på bostäder för unga, studenter och nyanlända
- Brist på bostäder för unga kan drivas av brist på hyresrätter
- För närvarande har Östhammars kommun en balans mellan behov och utbud av bostäder för äldre och funktionsvarierade. Samtidigt har kommunen en åldrande befolkning. Det kan därför finnas skäl att planera för ett större behov i framtiden.

2.9 Efterfrågan på bostäder

- Det råder ett underskott på bostäder.
- Det bedöms finnas ett behov av bostäder i lägre prisklass, främst bostads- och hyresrätter.
- Bland målgrupperna äldre och bland småbarnsfamiljer är underskotten störst.
- Kommunen har ett attraktivt läge – med unika fördelar som närhet till vatten, en stark arbetsmarknad, vacker natur och en trygg närmiljö
- Det finns också faktorer att arbeta med för att kommunen ska växa. Det är bl.a. kvalitén i skolan, va-kapaciteten och kommunikation/infrastruktur

2.10 Bostadsbehov

- Vi har bedömt behovet efter Boverkets modell.
- Kommande tio åren väntas drygt 70 hushåll tillkomma årligen. Bostadsbyggnadsbehovet uppskattas till mellan 800 – 900 bostäder fram till år 2032.
- För närvarande ligger nyproduktionen under behovet. Samtidigt stärks förutsättningarna de kommande åren för att öka produktionen (VA-utbyggnad, ökad planberedskap och förtätning är några exempel på insatser som genomförs f.n.)

2.11 Vad händer med flyttmönster och boendepreferenser nu och framåt?

Under 2023 deltog Östhammars kommun som en av 17 kommuner i ”Den stora flytt- och boendestudien”. Studien genomfördes i samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner och Kairos Future.

I studien genomlysas Östhammars kommuns förutsättningar och framtid som attraktiv boendekommun. Rapporten i sin helhet ligger som bilaga till detta program. I detta stycke redovisas några av de slutsatser kommunen tar med sig i sitt arbete med att säkra en god planering och bostadsförsörjning.

7 (15)

Östhammar, som är en mindre kommun strax utanför storstad (Stockholm) och större stad (Uppsala, Gävle), behöver säkra sin plats som en trygg kommun.

Östhammar har spännande möjligheter både i rollen som förväntat expansiv lokal arbetslivsspecialist med stort behov av industriteknisk kompetens, och i rollen som kransbygd till en mycket expansiv större stad med en stor tjänstearbetsmarknad. Möjligheterna att dra nytta av möjligheterna bygger helt och hållet på Östhammars förmåga att vara en attraktiv plats och att locka inflyttare till kommunen.

Flyttar och preferenser i olika livsfaser

Översikt över mest särskiljande dragen för varje livsfas

Livsfas	Ålder (ca)	Flyttmotiv	Plats-preferenser	Bostads-preferenser	Kommun som gynnas
Första frihetsfasen	18-26	Flytta hemifrån, studier, prova något nytt, minskade restider, bättre framtidsutsikter	Utbildningsmöjligheter, nöjesutbud, många unga, co-working, restauranger/caféer	Möjlighet hyra ut, "smart", nybyggd och modern, bilpool, billig	Storstäder och större städer, t. ex: Solna, Sundbyberg, Uppsala, Malmö, GBG, Umeå
Ansvarsåren	27-44, Medföljande 0-17	Barnvänligare plats, bättre livskvalitet, flytta ihop, nytt arbete, bättre bostad	Nära till förskolor/skolor, bra skolor/förskolor, barnvänligt, bra arbets- och utbildningsmöjligheter	Stor yta, plats jobba hemifrån, odlingsmöjligheter, "smart", möjlighet hyra ut	Kransbygd till storstad och större stad, t. ex: Trosa, Vellinge, Staffanatorp, Svedala, Nykvarn
Andra frihetsfasen	45+	Bättre livskvalitet, närmare barn/barnbarn, billigare bostad, attraktiv plats, dröm	Nära vatten, nära natur, lugnt, låg risk för ras, skred, erosion pga klimat, vackert	Balkong/veranda, snabbt pålitligt internet, fin trädgård/uteplats, tyst, lite insyn	Kommuner med stilla charm med vatten, t. ex: Trosa, Borgholm, Båstad, Sotenäs

Ur kompetensförsörjningsperspektivet är det viktigt att Östhammar kan vara attraktivt för en lite yngre grupp av flyttare.

Myset gör entré som basfaktor för bostadsattraktivitet

De viktigaste bostadskvaliteterna 2015 och 2023.

	2023	2015
Lägenhet	<ul style="list-style-type: none"> Bra planlösning Balkong/veranda Bra läge Ljust och fräscht Tyst Mysig Bra förvaringsmöjligheter 	<ul style="list-style-type: none"> Bra planlösning Bra läge Ljust och fräscht Tyst Platsen bostaden är belägen Ej renoveringsbehov
Radhus	<ul style="list-style-type: none"> Bra planlösning Balkong/veranda Ljust och fräscht Tyst Fin trädgård/uteplats Mysig Bra förvaringsmöjligheter 	<ul style="list-style-type: none"> Bra planlösning Ljust och fräscht Balkong/veranda Tyst Bra läge Fin trädgård/uteplats Platsen bostaden är belägen
Villa	<ul style="list-style-type: none"> Fin trädgård/uteplats Bra planlösning Mysig Bra läge Tyst Ljust och fräscht Bra förvaringsmöjligheter 	<ul style="list-style-type: none"> Fin trädgård/uteplats Bra planlösning Tyst Bra läge Platsen bostaden är belägen Balkong/veranda Ljust och fräscht

För att locka unga och barnfamiljer att bosätta sig i kommunen behöver skolresultaten

8 (15)

förbättras. En attraktiv kommun för dessa målgrupper har högra nöjdhet med grundskolan och en större andel som har behörighet till gymnasiet efter att de slutat nian.

För att möta framtida kompetensbehov har kommunen valt att prioritera följande målgrupper för det fortsatta bostadsexploateringsarbetet:

Slutsatser för Östhammar: prioriterade målgrupper för kommunen

Yngre teknisk kompetens

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **yngre teknisk kompetens** är att Östhammar erbjuder en arbets- och bostadskarriär med möjlighet att rota sig på platsen.
- Gruppen flyttar ofta till en lägenhet men en villaflytt hägrar på lite sikt. En funktionell plats som ändå är lugn och naturnära är idealet, vilket också speglar bostadsidealet, där läget är viktigt. En mainstreambostad* av högre standard attraherar gruppen.
- På ett jobb är en bra lön och utvecklingsmöjligheter med bra balans arbete/fritid A och O.

Närbarfamiljer

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **närbarfamiljer** är att Östhammar erbjuder den plats och bostad föräldrarna drömt om som uppväxtmiljö för barnen.
- Centralt för detta är, vid sidan av bra förskolor och skolor, en mysig och rejäl bostad, idealet är lugnt och naturnära men ändå med tillgång till urbant utbud. Bostadsarkityperna mainstreambostaden, avskilda, men även sociala bostaden* attraherar gruppen.
- Möjlighet till distansarbete är helt avgörande för gruppen, som lär jobba i Uppsala eller Stockholm.

Välfärdskompetens

- Det viktigaste för att attrahera målgruppen **välfärdskompetens** är att Östhammar erbjuder en trygg plats med prisvärt och mysigt boende.
- Välfärdskompetensen är starkt trygghetsorienterad och sätter en mysig miljö mycket högt. Bostadsarkityperna mainstreambostaden, avskilda, men även sociala bostaden* attraherar gruppen.
- På arbetsplatsen är relationer och välbefinnande i fokus, där det är viktigt med en bra chef och inte för mycket stress på arbetet.

2.12 Den regionala utvecklingsstrategin

Östhammars kommun har en viktig roll att spela i det regionala utvecklingsarbetet.

I det här bostadsförsörjningsprogrammet har vi satt särskilt fokus på att bidra till ett hållbart växande Uppsala län. Där förstärker och utvecklar vi trygga och attraktiva livsmiljöer med god tillgänglighet och bostäder efter behov. ”Vi har en livskraftig miljö och natur, där länet bidrar till den ekologiska återhämtningen samtidigt som vi är långsiktigt växande.

En regional hållbar samhällsplanering och infrastruktur gör att länet står långsiktigt robust och har en god förmåga att hantera påfrestningar. I Uppsala län tillgodoser vi både nuvarande och kommande generationers behov.”

Vi ortsutvecklingsinsatser stärker vi även det regionala arbetet med ”säkra och attraktiva städer och livsmiljöer.

I takt med att Östhammars kommun växer krävs samordning för att säkra en god bebyggd miljö med bostäder och lokaler efter behov. ”Den fysiska livsmiljöns utformning har stor betydelse för länets miljöpåverkan samt invånarnas hälsa och välbefinnande, varför det är viktigt att beakta hur våra fysiska och sociala miljöer är planerade. Det är av vikt att våra livsmiljöer är utformade efter invånarnas olika behov, värnar vår natur och kulturmiljöer samt främjar hälsa.”

9 (15)

3 Målsättning

3.1 Kommunala verktyg för bostadsförsörjning

Det finns ett antal verktyg som en kommun kan använda sig av för att skapa goda bostäder och bra boendemiljö.

Vissa är självklara och används redan idag, andra är mindre utnyttjade men borde på ett tydligare sätt ingå i strategierna som medel att främja en väl fungerande och attraktiv bostadsmarknad i Östhammars kommun.

Kommunens *planmonopol* är centralt för möjligheterna att bedriva lokal bostadspolitik och att planera goda bostadsområden. Med stöd av det kommunala planmonopolet enligt plan- och bygglagen (PBL), har kommunen det samlade ansvaret för arbetet med översiktsplaner och detaljplaner, vilket i sin tur styr användningen av mark, vatten och bebyggelseutvecklingen i kommunen. Genom detta kan kommunen bestämma när och var en utbyggnad ska ske samt hur bebyggelsen ska utformas. Planmonopolet innebär dock inte att kommunen måste genomföra allt planarbete själva. Att ta hjälp av aktiva intresserade byggbolag kan både öka kompetensen och effektivisera processerna. Kommunen måste dock ha tydliga spelregler för hur ett deltagande i planarbetet ser ut och behandla alla byggbolag lika.

Översiktsplanen beskriver hur markanvändningen bör se ut och pekar ut möjliga utbyggnadsområden för bostäder. Det första steget mot en god bostadsplanering tas i kommunens översiktsplan som är en långsiktig strategi för utveckling av kommunens mark- och vattenområden. Där anges var nya bostadsområden bör placeras och vilken utvecklingsriktning för bebyggelsen som kan bli aktuell. Översiktsplanen utgör därmed också ett underlag för en god markberedskap. Östhammars kommuns översiktsplan antogs år 2023 och är vid sidan av detta dokument kommunens viktigaste strategidokument för bostadsplaneringen.

Kommunens markinnehav är en strategisk resurs för planeringen och förutsätter även att en aktiv markpolitik bedrivs. Kommunens inriktning vad gäller utveckling och förvaltning av kommunalt markinnehav samt eventuell satsning på nya strategiska markköp påverkar möjligheterna för kommunen att kunna styra bostadsbyggandet.

Kommunen kan styra exploateringen till önskad inriktning genom markanvisningsavtal och exploateringsavtal. Tillsammans med detaljplaner kan dessa instrument också användas för att få ett så varierat bostadsutbud som möjligt. När kommunal mark planläggs och tilldelas exploatör kan kommunen ställa särskilda villkor som styr inriktningen på bostadsbyggandet. Genom att differentiera markpriserna utifrån läge och önskad upplåtelseform kan kommunen påverka inriktningen på bostadsbyggandet

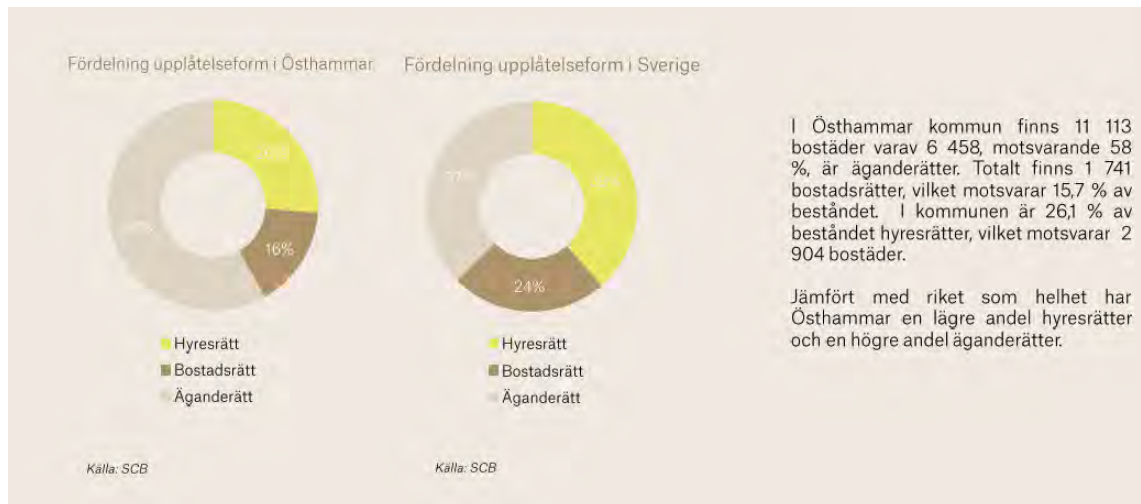
God planberedskap genom antagna detaljplaner är en förutsättning för bostadsplaneringen. De områden som pekas ut i översiktsplanen och dess fördjupningar och som politiken prioriterat utifrån mål och riktlinjer för en långsiktigt hållbar utveckling av kommunen bör prioriteras. Arbetet med en detaljplan ligger sedan till

10 (15)

grund för att bevilja bygglov. Planprocessen följer den i PBL reglerade processen som i Östhammars kommun (och även i de flesta andra kommuner) tar mellan 1,5-2 år att nå antagande i bygg- och miljönämnden/kommunfullmäktige.

I kommunens budget avsätts medel för de investeringar som behövs för att genomföra planen.

Östhammars kommun har ett allmännyttigt kommunal bostadsstiftelse, Stiftelsen Östhammarhem. Stiftelsen förvaltar cirka 2.000 hyresrätter. Det gör stiftelsen till den i särklass största bostadsfastighetsägaren i kommunen.

Östhammars kommun har en ambition att växa. Med en allt större andel äldre i kommunen betyder detta att ett starkt positivt flyttnetto blir en viktig indikator för kommunens utvecklingsarbete (och i förlängningen förmågan att kompetensförsörja såväl välfärd som lokalt näringsliv). Därför har följande mål pekats ut för det kommunala mark- och exploateringsarbetet:

1. Ökad inflyttning till Alunda och till Östhammar
2. Öka antalet färdigställda bostäder
3. Säkerställa lagakraftvunna detaljplaner för bostäder och kommersiellt ändamål utifrån identifierade behov och utvecklingsplaner

3.2 Särskilda grupperns behov

Förutsättningarna varierar för olika grupper av hushåll på bostadsmarknaden. De grupper som har svårare än andra att få tillgång till en bostad är särskilt äldre, unga, studenter, nyanlända och personer med funktionsnedsättning. Östhammars kommuns bostadspolitik måste tillgodose alla medborgares och kommande medborgares behov.

Det är till stor del marknaden som styr bostadsbyggandet i en kommun. Samtidigt kan en kommun, bl.a. genom allmännyttan, påverka förutsättningarna för bl.a. resurssvaga

11 (15)

grupper ("Bostad sökes - slutrapport från den nationella hemlöshetssamordnaren", S 2014-2019).

3.2.1 Äldre

Äldre kommer framöver att utgöra en allt större grupp i Östhammars kommun. Med stigande ålder följer särskilda behov i bostaden och närmiljön. Äldre vill gärna bo kvar i sina bostadsområden, men är i behov av bättre tillgänglighet. Man vill ha möjligheten att kunna byta ut villan mot exempelvis en marklägenhet inom det egna bostadsområdet. Att kunna bo kvar i sitt bostadsområde är en viktig social aspekt.

Äldre har, liksom alla andra ålderskategorier, olika behov av bostäder beroende på hur livssituationen ser ut. Många bor kvar hemma men har stöd av hemtjänst. När man behöver mer stöd kanske man bor på seniorboende, trygghetsboende eller omvårdnadsboende.

Seniorboende och trygghetsboende är olika typer av ordinärt boende, det vill säga ett boende som kan hyras eller köpas på den öppna marknaden utan biståndsbedömning. Gemensamt är att lägenheterna har god tillgänglighet och att det finns någon form av gemensamhetslokal i huset. I trygghetsbostäder är lägenheterna förbehållna äldre personer över 65 år och har även en tillgång till personal under vissa tider.

Omvårdnadsboende är en enhetlig benämning på de särskilda boendeformer för äldre som kräver en biståndsprövning och ett beslut från kommunen. Fler seniorbostäder behövs på landsbygden för att de äldre ska kunna bo kvar på hemorten och att andra hushållskategorier ska få tillgång till befintliga småhus istället för att förlita sig på nyproduktion. Seniorer är en nyckel till flyttkedjor vilket innebär att bristen på lämpliga bostäder för seniorer har betydelse för hela bostadsmarknaden. Det befintliga bostadsbeståndet har i nuläget omfattande brister vad avser ändamålsenliga och tillgängliga lägenheter för äldre/seniorer. Det är därför rimligt att anta att särskilt målgruppsanpassade konceptboenden skulle kunna ha en given plats på marknaden.

3.2.2 Unga och studenter

Ungas/studenters situation på bostadsmarknaden är bland annat beroende av utbudet av lämpliga bostäder samt möjligheten att kunna efterfråga önskad bostad med tanke på prisläget. Gruppen är blandad men har som grupp oftast sämre ekonomiska förutsättningar än många andra i konkurrensen om små lägenheter. Oftast eftersträvas bostäder i goda pendlingslägen och där konkurrerar gruppen med andra ekonomiskt starkare grupper.

3.2.3 Nyanlända

Antalet nyanlända har minskat kraftigt de senaste åren bland annat på grund av att färre får uppehållstillstånd och senaste årets pandemi. Sverige har tidigare tagit emot många flyktingar och har arbetat för att kunna erbjuda de som kommit till landet en bra tillvaro. När asylsökande fått uppehållstillstånd behöver de en bostad och kommunen har avtal om att tillhandahålla ett visst antal platser per år.

12 (15)

Det är svårt att planera vilken storlek på boendet som behövs men då det blivit något lättare att få tag i bostäder är nuvarande mottagning hanterbar. När personer har fått permanent uppehållstillstånd följer de nyanlända samma flyttmönster som gäller för inrikesfödda, det vill säga att en viss procent flyttar till storstadsregioner för möjligheterna att få arbete och för den sociala situationen.

Kommunens verksamhet för ensamkommande barn är idag väldigt liten.

3.2.4 Personer med funktionsnedsättning

Kommunen har skyldighet att tillhandahålla bostäder till de personer med funktionsnedsättning som fått beslut om särskild service enligt Lagen om stöd och service (LSS) och Socialtjänstlagen (SoL). Det finns två typer av bostäder som kommunen har ansvar för: gruppboende och serviceboende.

Gruppboende är till för personer med omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov och där personal finns tillgänglig dygnet runt. Det är en liten grupp av bostäder om 4-6 lägenheter grupperade kring gemensamma utrymmen.

Serviceboende är en mellanform mellan eget boende och gruppboende. Om det finns flera serviceboenden i ett bostadsområde ska det finnas gemensamma utrymmen för service och gemenskap i närheten av dem. Bostäderna ska vara integrerade i ett bostadsområde.

3.3 Bostadspolitiska mål för Östhammars kommun

Östhammars kommun har formulerat sju mål för sin bostadspolitik. Dessa är:

- i. Östhammars kommun ska ha utrymme för befolkningstillväxt
- ii. Östhammars kommun ska tillvarata och förstärka de unika värdena med skärgården, tätorterna och landsbygden för att skapa attraktiva boendemiljöer
- iii. Östhammars kommun ska genom nyproduktion främja ökad rörlighet i det befintliga bostadsbeståndet
- iv. Östhammars kommun ska säkerställa tillgång till grundläggande service och infrastruktur för att också öka attraktionskraften för landsbygden och skärgården som bostadsort
- v. Östhammars kommun ska ha ett markinnehav som möjliggör en god bostadsplanering
- vi. Stiftelsen Östhammarshem ska vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden
- vii. Östhammars kommun ska ha en aktiv samverkan med samtliga aktörer på bostadsmarknaden

13 (15)

4 Åtgärder

Inom vart och ett av målområdena har åtgärder formulerats. Dessa åtgärder ska i genomförandefasen fördelas på ansvariga verksamheter och enheter inom nämnder och förvaltning.

4.1 Östhammars kommun ska ha utrymme för befolkningstillväxt

I det långsiktiga strategiska arbetet med, t. ex. översiktsplan, planreserv och strategiska markförvärv ska befolkningstillväxt möjliggöras.

Befolkningstillväxten de senaste tio åren har varit ca 4,6%.

Genom att kommunen aktivt förädlar sina miljöer och driver fram nya attraktiva bostäder investerar kommunen i en ökad tillväxttakt. Särskild fokus ska läggas på yngre personer inom de tre prioriterade målgrupperna (se avsnitt 2.11 ovan).

4.2 Östhammars kommun ska tillvarata och förstärka de unika värden med skärgården, tätorterna och landsbygden för att skapa attraktiva boendemiljöer

Östhammars kommuns styrka attraktiva livsmiljöer inom nära avstånd till arbete, studier och friluftsliv .

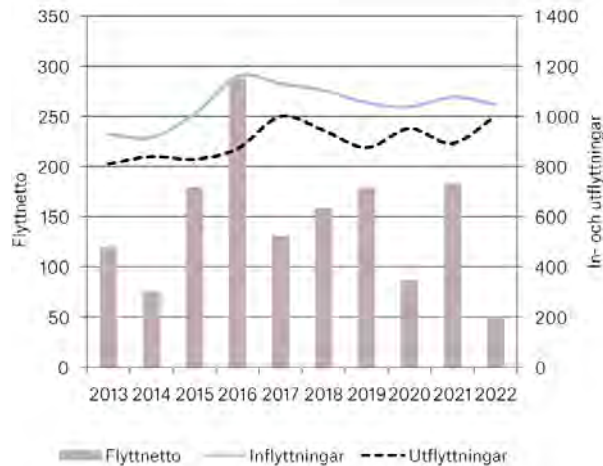
Inom kommunen kan man välja att bo sjönära , i skärgården, i bruksmiljö eller i en småstad. Miljöerna ska utvecklas på sina egna premisser för att bibehålla kvalitet, samtidigt som nytillskott ska förstärka det genuina.

I Östhammars kommun är det nära till allt och genom att stärka kommunikation och tillgången till bredband kan de upplevda avstånden minskas. På så vis blir Östhammars kommun än mer attraktivt

4.3 Östhammars kommun ska genom nyproduktion främja ökad rörlighet i det befintliga bostadsbeståndet

Nyproduktion av bostäder frigör bostäder i det befintliga beståndet vilket gynnar debutanter och ekonomiskt resurssvaga grupper på bostadsmarknaden genom att det uppstår flyttkedjor.

14 (15)

De senaste tio åren har ca 10 500 personer flyttat till kommunen, samtidigt som ca 9 000 flyttat från kommunen. Det blir ett genomsnittligt flyttnetto om ca 150 personer. De stora åldersgrupperna som flyttar till kommunen är personer i åldern 23-33 år.

4.4 Östhammars kommun ska säkerställa tillgång till grundläggande service och infrastruktur för att också öka attraktionskraften för landsbygden och skärgården som bostadsort

Traditionella värden, såsom goda kommunikationer, bra service och infrastruktur ska alltid kombineras med närmiljöer av hög kvalitet för att förbättra marknadsförutsättningarna .

4.5 Östhammars kommun ska ha ett markinnehav som möjliggör en god bostadsplanering

Ett markinnehav på strategiska platser ger större utrymme till att råda över kommunens utveckling och ger bättre möjligheter att skapa planeringsberedskap för bostäder

4.6 Stiftelsen Östhammarshem ska vara en aktiv aktör på bostadsmarknaden

Den kommunala bostadsstiftelsen är en viktig aktör på bostadsmarknaden och ska bidra till bostadsförsörjningen genom god förvaltning men också nyproduktion med god ekonomi och kvalitet.

Stiftelsen Östhammarshem ska även underlätta kommunal lokalplanering.

15 (15)

4.7 Östhammars kommun ska ha en aktiv samverkan med samtliga aktörer på bostadsmarknaden

Östhammars kommun ska arbeta tillsammans med fastighetsägare , mäklare, byggbolag, bostadsföretag och andra aktörer på bostadsmarknaden för att ha aktuell kunskap, ge god service och stimulera utvecklingen

			
Kärnbränsleförvar	Utbyggnad av SFR	Flygbränslefabrik	Fossilfri gruva
Placering: Söderviken, nära Forsmark	Placering: Forsmark	Placering: Forsmark	Placering: Dannemora
Avser: Slutförvar för 12 000 ton använt kärnbränsle. Byggs på 500 m djup. Tunnlrar ska uppgå till 60 km. Planerad byggstart under 2020-talet och klar för drift 10 år senare. Fullt utbyggt ca 2080-talet.	Avser: Utökning av lagret för lågaktivt avfall. Dagens anläggning rymmer 63 000 m3 och är tänkt att utökas med ytterligare 117 000 m3. Planerad byggstart hösten 2024	Avser: SAS, Vattenfall, Shell och LanzaTech undersöker möjligheten världens första storskaliga produktionsanläggning för syntetiskt flygbränsle. Förutsatt ett investeringsbeslut kan produktionen starta 2027.	Avser: Planering av återöppning av gruvan som ska förse europeiska marknaden med ca 1,1 miljoner ton koldioxidfri malm årligen. Ambition att inleda produktion år 2025.
Investering: 13 mdkr	Investering: 4 mdkr	Investering: 800 miljoner €	Investering: 4 mdkr
Bemanning: Upp till 400 vid bygg och 250 vid drift	Bemanning: Upp till 200 vid bygg och 25 vid drift	Bemanning: 50 arbetstillfällen	Bemanning: Ca 200 lokala arbetstillfällen (ink underleverantörer).

Stora industrietableringar i Östhammars kommun de kommande femton åren ställer krav på kompetensförsörjning, samordning och samarbeten. Östhammars kommun är aktiva för att bidra till att satsningarna ges goda förutsättningar och till att ge dagens och morgondagens kommuninvånare en bostad.

5 Bilagor

Stora flytt- och boendestudien, Kairos Future 2023

Bostadsmarknadsanalys inför Bostadsförsörjningsprogram, Svefa 2023

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens yttrande över Bostadsförsörjningsprogram 2024-2027

Kultur- och fritidsnämnden välkomnar det nya bostadsförsörjningsprogrammet till följd av det nya läget på bostadsmarknaden, som vilket, utifrån rådande omständigheter reviderats. Omständigheter såsom omvärldsläget, ekonomin (ränteläge) och minskad invandring föranleder omtaget.

Programmet samt bilagorna pekar på

- Att En Befolkningstillväxt på 5 % har skett under de senaste 10 åren i Östhammars kommun
- En åldrande befolkning
- En befolkningsprognos på 5-6 % de kommande 10 åren
- Att det är ett positivt flyttnetto
- Att majoriteten inflyttare är i 20 års- och småbarnsåldern.

Kultur- och fritidsnämnden konstaterar

- Att programmet 2024-2027 innehåller mer konkreta mål och åtgärder än föregående program. Utöver konkreta mål och åtgärder fokuserar programmet mer på aktuella utmaningar, medan föregående program fokuserade på långsiktiga trender.
- Att den fortsatt, i största möjliga mån utifrån personella resurser, stödja kommunens övergripande utvecklingsplaner genom aktiviteter som kopplar till strategierna.
- Att hälsofrämjande aktiviteter är aktuella utifrån analysen som påvisar den ökande åldrande befolkning.
- Att under programperioden, i stöd av analysen, behöver nämnden särskilt utreda vilka sociala aktiviteter som kan vara aktuella i de delar av kommunen som flest invånare bor i lägenheter i.
- Att nämnden fortsatt behöver vara aktiv i planering och utformande av friytor och rekreationsutbud där befolkningstillväxt konstateras vara störst.
- Att främja andelen barn- och unga på de ställen där dessa andelar minskar genom aktiviteter, aktivt deltagande i planerande av rekreationsutbud och friytor.

Kultur- och fritidsnämnden yrkar på

- Vikten av en årlig uppföljning av programmet under perioden 2025-2027 för att tillse att statistik kopplat till de mål och prognoser som såväl programmet såsom bilagorna anger
  - Att det är att önskvärt med medborgardialog och vidare förankring med delar av civilsamhället I dagsläget är delaktigheten från övriga samhället bristande i programmet, främst vad gäller i processen för framtagande av programmet
  - Bristande perspektiv och avsnitt gällande barn och ungas yttranden i frågan. Ett konstaterande är att barn och unga berörs indirekt av bostadsförsörjningsprogrammet. Kultur- och fritidsnämnden hade gärna sett barn och ungas egna perspektiv för att till viss del vidare legitimera aktiviteter och åtgärder för att i längden bibehålla ett positivt flyttnetto.
  - Vikten av att framhäva och tillgängliggöra områdeskvaliteter
- Östhammars kommun styrka ligger i attraktiva livsmiljöer inom nära avstånd till arbete, studier och friluftsliv. Tydliga kopplingar mellan kompletterande bostadsområden och närliggande natur och friluftsområden stärker attraktiviteten.

Då en betydligt högre andel av hushållen i Östhammars kommun har en ansträngd boendekonomi jämfört med riksgenomsnittet behöver hälsoutvecklingsstrategier arbetas fram och implementeras och verka aktiverande. Nämnden behöver därför fortsättningsvis verka för ett ökat stöd till civilsamhället med en intention om att således främja ett aktivt och engagerat lokalsamhälle.

Till sist kommer också Kultur- och fritidsnämnden att fortsättningsvis, genom Kultur- och fritidskontoret att delta i planprocesser och genom aktivt deltagande däri, vad gäller gestaltning av tillkommande och kompletterande bostadsområden samt offentlig konst, bidra med sin sakkunskap.

Kultur- och fritidsnämnden välkomnar det nya bostadsförsörjningsprogrammet.

Med vänlig hälsning,

Daniel Andersson
Handläggare

Oskar Molarin

Besiktningssprotokoll

Allmän information

Distrikt	Uppland				
Anläggningens namn	ÖSK Hallen				
Adress till anläggningen	Hallgatan 5 742 36 Östhammar				
Anläggningsnummer	298	Byggnadsår	2003	Ombyggd/ förbättrad år	
Senaste besiktning	2019-10-22			Klassificering	Publikhall
Ägare	Östhammars Kommun				
Kontakt hallägare	Thomas Tidstrand				
	Telefon	0173-861 98	E-post	Thomas.tidstrand@osthammar.se	
Driftschef					
	Telefon		E-post		
Driftspersonal	Ronnic Tiger				
	Telefon	070-535 30 41	E-post	rtsgarage@telia.com	
Kontakt förening					
	Telefon		E-post		
Säkerhetsansvarig förening					
	Telefon		E-post		

Deltagare

Namn	Funktion	Telefon	E-post
Ronnic Tiger	Ismakare	070-535 30 41	rtsgarage@telia.com

Ort Stockholm
Datum 2022-11-23
Besiktningen utförd av Håkan Söderqvist

Information

Parkeringsplatser

P-platser bilar 200 st **Avstånd till hallen** 50 m

Beräkna 25 kvm/bil

P-platser bussar 2 st

P-platser rörelsehindrade 2 st

Olyckor/Incidenter

Ja

Nej

Har det inträffat någon olycka/incident där spelare, funktionär eller publik varit/blivit involverad?

Exempelvis puck på läktare, klubba fastnat i sarg/dörr/port, bråk mellan bås/läktare.

Ombyggnad/Renovering

Ja

Nej

Finns det planer på om-/tillbyggnad eller renovering på anläggningen?

Förbättringsförslag

Förslag på förbättringar på anläggningen i syfte att öka standarden, säkerheten eller nå en högre klassificering.

A. Utsida

Samtliga paragrafer hänvisar till paragraf i Regelbok Anläggningar som gäller i sin helhet

4.2.1 Uppställningsplats OB-buss

Ja Nej

Parkeringen ska vara avskild från publika parkeringsytor. Ska ha en omedelbar närhet till uttalade entréer för arbetande mediapersonal och en kabelväg till huvudkameraplattformen.

Området ska hållas fritt från publik på ett sådant sätt att mediapersonal och fordon inte kan utsättas för angrepp eller skadegörelse.

Plats för tre OB-bussar – 5,5x20 m, 4x20 m, 3x6 m.

4.2.1.1 Elförsörjning uppställningsplats OB-buss

Ja Nej

Elektriciteten till OB-bussarna ska vara separerad från all annan övrig verksamhet.

Uttag: 2x63A, 1x32A, 1x16A, 4x230V (2 st grupper om 10A).

En elcertifierad person med god kännedom om anläggningen ska finnas på plats matchdagen.

4.2.2 Uppställningsplats ambulans (Krav SHL)

Ja Nej

Uppställningsplats med fri väg in till spelplanen.

4.2.3 Parkering domare (Krav Arena/HE)

Ja Nej

Parkeringen ska vara avskild från publika parkeringsytor och berörda fordon ska ha en omedelbar närhet till uttalad entré för domarna.

Området runt berörda fordon ska hållas fritt från publik på ett sådant sätt att fordon och dess passagerare inte kan utsättas för angrepp eller skadegörelse.

4.2.4 Parkering spelarbuss bortalag (Krav Arena/HE)

Ja Nej

Parkeringen ska vara avskild från publika parkeringsytor och berörda fordon ska ha en omedelbar närhet till uttalad entré för spelarna.

Området runt berörda fordon ska hållas fritt från publik på ett sådant sätt att fordon och dess passagerare inte kan utsättas för angrepp eller skadegörelse.

4.2.5 Parkering supporterbuss (Krav Arena/HE)

Ja Nej

Parkeringen ska vara avskild från publika parkeringsytor och berörda fordon ska ha en omedelbar närhet till uttalad entré för gästade supportrar.

Området runt berörda fordon ska hållas fritt från publik på ett sådant sätt att fordon och dess passagerare inte kan utsättas för angrepp eller skadegörelse.

Kommentarer

B. Entréer

Samtliga paragrafer hänvisar till paragraf i Regelbok Anläggningar som gäller i sin helhet

4.1 Entréer

Ja Nej

*Entréer/utgångar för publik, funktionärer och aktiva ska i största möjliga utsträckning skiljas.
Minst en entré ska vara utformad så att tillträde för personer med funktionsnedsättning är möjlig.*

Publikentréer	1	st	Varav VIP-entréer	st
			Varav entréer för gästade supportrar	st

Entréer för funktionärer och spelare	1	st
---	---	----

4.1.1 Biljettkontroll

Ja Nej

System för att registrera publik/åskådare vid insläpp ska finnas. Ex. snurrgrind, räkneverk, scanners.

4.1.2 Påbudsskyltar Entréer (Krav SHL/HA/SDHL/HE/J20N)

Ja Nej

Gul påbudsskylt rekviderad från SIF ska finnas uppsatt vid samtliga entréer.

4.1.3 Gästade lags supportrar (Krav Arena/HE)

Ja Nej

Gästade lags supportrar ska ha en egen separat och klart avgränsad entré från övriga publika entréer.

Kommentarer

C. Spelar- och funktionärsutrymmen

Samtliga paragrafer hänvisar till paragraf i Regelbok Anläggningar som gäller i sin helhet

2.4.1 Omlädningsrum - Spelare

Ja Nej

Rymma minst 25 spelare och ledare inkl. utrustning. Bänkar, toalett och duschar. Rek. minst 35 m². Krav 18 lpm bänk. Plats för bord centralt. SHL/HA/SDHL/HE/J20N – Pausklocka på väggen i omlädningsrum alt. väl synligt i korridor i direkt anslutning. SHL/HA – Bortalaget sitta i förbestämt omlädningsrum före/efter och i periodpauser.

2.4.2 Domarrum

Ja Nej

Separat omlädningsrum, 4 omlädningsplatser, tillhörande toalett och dusch. Låsbart inifrån och skyltat "Domare". Separat omlädnings- och duschköjlighet ska kunna erbjudas vid domarteam av olika kön. SHL/HA – Plats för 6 personer inkl. bord och stolar. SHL/HA/SDHL/HE/J20N – Tittöga i dörren samt pausklocka på väggen i rummet. Om avskild placering ok med pausklocka i korridor.

2.4.3 Läkarrum (Krav Arena)

Ja Nej

Separat rum med undersökningsbreds och plats för bår. God belysning, tvättfat, första-hjälpen-förband i rummet. WC i direkt anslutning. Märkt "Läkarrum" och/eller skylt med vitt kors på grön botten.

2.4.4 Sjukvårdsrum (Krav Förbundshall, Publikhall)

Ja Nej

Separat rum med undersökningsbreds och plats för bår. God belysning och första-hjälpen-förband. Märkt "Sjukvårdsrum" och/eller skylt med vitt kors på grön botten.

2.4.5 Säker inpassering (Krav SHL/HA/SDHL/HE/J20N)

Ja Nej

Säker in-/utpassering från omlädningsrum till isen. Inte behöva gå igenom/förbi publik och/eller riskera slag/spott/att föremål kastas på sig. SHL/HA – Spelartunnel/motsvarande som går ända fram till sargkanten.

2.5 Sliprum

Ja Nej

Minst ett sliprum, centralt och i närhet till omlädningsrummen. Utrustat med utsug/dammsugare och släckutrustning.

Kommentarer

D. Arenarummet

Samtliga paragrafer hänvisar till paragraf i Regelbok Anläggningar som gäller i sin helhet

3.1.2 Informationsskylt Rinken/Spelplanen (Krav SHL/HA/SDHL/HE/J20N) Ja Nej
Skylt om "Förbud att beträda spelplanen" ska finnas uppsatta/placerade på jämna avstånd runt hela rinken.

3.2.1 Sittplatsläktare Ja Nej
Samtliga sittplatser ska vara numrerade.

Sittplatser	495	st	Typ:	Bänk	☒
Rullstolsplatser	5	st		Stol	☐
Totala publikplatser <i>(inkl. ståplatser)</i>	500	st		Stoppad stol	☐

3.2.2 Ståplatsläktare Ja Nej
Vid fler än 6 steg/gradänger ska avbärracken finnas i zick-zackform efter var sjätte steg/gradäng.

Ståplatser	st	Varav bortastå	st
-------------------	----	-----------------------	----

3.2.2.1 Läktarsektion supportrar (Krav Arena/HE) Ja Nej

*Punktbelysning ska finnas, ska alltid vara upplysta, ljuset ska komma uppifrån alt. framifrån mot publiken.
Gästande supportrar: separat och avgränsad entré, läktarsektion för minst 150 personer, eget pausutrymme med herr- och damtoalett samt kiosk.
Obehöriga ska inte medges tillträde till gästande sektion med tillhörande område. Staket minimum 120 cm.
Alternativt närliggande publiksektioner stängs av m.h.a. t.ex. nät över stolsrader.
Krav på frizon mellan lagens klacksektioner så att man inte fysiskt kan nå varandra.
Förutsättningar för s.k. "stängd arena" där utrymmet kan stängas av mot övriga läktardelar.
Kastnät ska finnas framför klacksektion om läktarsektion tillhörande motstående lag finns framför klacksektion.
Kastnät ska finnas/kunna dras fram längs sidorna av klacksektion om klacksektioner är placerade bredvid varandra så att kast kan nå mellan.*

3.2.3 Kamerabevakningsutrustning (Krav SHL/HA/HE) Ja Nej

*För klubbar i HE som aldrig haft ett kamerabevakningssystem medges undantag.
Antal kamerahuvuden i arenarummet får ej understiga 4 st och ska vid varje tillfälle vara fungerande. Utrustning minst i enlighet med produktbeskrivning i Säkerhetsföreskrifter. Hela publika miljön i arenarummet ska kunna kamerabevakas.*

3.3 Toaletter Ja Nej

	Toaletter	RWC	Urinalplatser
Utan publik	1	1	0
>500	4	1	2-7
1000	6	1	4-10
>2000	10	2	15

*Balanserad fördelning mellan herr- och damtoaletter. Samtliga toalettutrymmen ska vara uppvärmda.
Är en rekommendation för befintliga anläggningar. Antalet får dock inte minskas såvida inte kravet är uppfyllt.
Vid nybyggnation gäller paragrafen i sin helhet.*

RWC	st	Unisex	st
Herr	2	Dam	2
Urinalplatser	st		

Kommentarer

3.4.1 Ledningsrum (Krav Arena) Ja Nej

Minst plats för 4 personer inkl. kameraoperatör med tillhörande utrustning. Samtliga sektioner ska vara överblickbara.
Kommunikationsförbindelse med sekretariat via kommunikationsradio eller motsvarande, mobiltelefon inte tillåtet.
Gå att låsa, vara insynsskyddat samt helt tillslutet.

3.4.2 Teknikrum (Krav SHL/HA) Ja Nej

Från rummet styrs den tekniska utrustningen i arenan.

3.4.4 Mediarum Ja Nej

Lokal för pressträff som även kan användas som generellt mötesrum.

3.5 Servering och pausutrymmen Ja Nej

Minst 0,2 kvm per åskådare som anläggningen är dimensionerad för.
Krav Arena – videaskärmar eller motsvarande där paustid, rörliga bilder m.m. kan visas.

3.5.1. Restaurang (Krav Arena) Ja Nej

Avses att man kan servera varm mat.

3.5.2 Cafeteria/Kiosker (Krav Arena, Förbunds-/Publikhall) Ja Nej

Försäljning av drycker, snabbmat, godis, souvenirer m.m.

3.6 Ljud Ja Nej

Ljudanläggning för tal och musik samt siren för markering av spelavbrott. Sirenen ska avge en entonig signal.

3.6.1. Ljud SHL/HA Ja Nej

29 möjliga ljudpositioner. Ljudsignaler från arenaregi till avlämningspunkt OB-plats: alla arenamikrofoner, musik, mikrofoner och musik mixad, domarens mikrofon. Coaxkabel och XLR-kontakt på samtliga.
Högtalare riktade mot sektion där kommentatorer sitter ska kunna separeras och ställas ned till hälften av övriga högtalares styrka.
Vid intervjuer i arena innan arrangemanget har börjat ska det inte spelas musik, göras soundchecks eller motsvarande.

3.7.2 Matchklocka Ja Nej

Resultat som visar: spelad tid i perioden, strafftid som återstår för minst två spelare per lag, mål, time-out, övertid, paustid.
SHL/HA/SDHL/HE – Koppling till pausklocka i domar- och omklädningsrum.

3.7.3 Matchklocka SHL Ja Nej

Signal distribueras på anvisat nätverk som icke krypterad data med ett protokoll som är specificerat till TV (media).
Protokollet ska minst innehålla period, matchtid, utvisningsklockor samt status på matchen.
Om klockan är nätverksbaserad: dedikerat nätverk där inget annat får finnas förutom verksamhet auktoriserad av SIF.

Kommentarer

3.8 Mediakub (Krav SHL) Ja Nej

Fri höjd om minst 5,5 m från isen. Vid behov justeras belysningen så att belysningskraven under mediakuben uppfylls.

3.9 LED-skärm (Krav HA, om inte mediakub finns) Ja Nej

Alternativ till mediakub, får sättas upp på vägg eller motsvarande.

3.10 Internet/Bredbandsuppkoppling Ja Nej

SHL/HA/SDHL/HE/J20N - Publikt som skyddad internetuppkoppling ska finnas. Minst två nät varav det ena ska vara lösenordskyddat.

Minsta kapacitet 100/100 Mbit/s.

SHL - Krav på fiberanslutning.

3.11 TV-produktion (Krav SHL/HA) Ja Nej

Vid publik i närheten av sändande bolags arbetsplatser under arrangemanget ska personalens säkerhet garanteras av arrangören.

Produktionspersonal får ej skymma/blockera nödutgångar och utrymningsvägar med produktionsmaterial.

3.11.1 TV-kamerapositioner Ja Nej

Förbundshall – Minst 1 kameraplattform.

3.11.2 Huvudkameraplattform (Krav SHL/HA) Ja Nej

Huvudkamera ska stå på mittlinjen, vinkeln mot isen ska vara 15°-18° från plattform till tekningspunkt i mittcirkeln. Närbildskameror på var sin sida om huvudkameran.

Fri sikt mot hela spelplanen, inga byggnationer, publik eller övriga kameror får skymma mot spelplanen, spelarbås eller sekretariat/utvisningsbås.

Pensionerade spelarnummer och SM-guldflaggor ska kunna nås av alla kameror på huvudplattformen.

Huvudplattform minst 5,5 m bred och 2 m djup. Kommentatorsbord, minst 180 cm bredd, 60 cm djup.

TV-kameror och kommentatorsplatserna ska vara avskilda från publik.

Kabelväg mellan OB-buss och huvudplattform.

3.11.3 "Flash"-position (Krav SHL/HA) Ja Nej

Möjlighet till 2 separata samtidiga intervjuer. Tillgång till el (230V) och fast riktad belysning.

3.11.4 Mötesrum – Förberedelse inför match (Krav SHL) Ja Nej

Lokal med bord och stolar för 15 personer. Avskilt från publika utrymmen och finnas i anslutning till plats där maten för produktionspersonalen serveras.

3.12 Radio Ja Nej

SHL/HA – Dubbla kommentatorspositioner. Placerade längs långsidan, så centralt som möjligt och avskärmd/distans till publik.

Tillgång till bord, stolar, el, internet.

SDHL/HE – Plats för minst 1 kommentator och bisittare med tillgång till bord, stolar, el, internet.

3.13 Press Ja Nej

Arena – Minst 15 st pressplatser längs långsidan, tillgång till skrivvyta, el och internet. Tillgång till uppehållsrum med bord, stolar, pentry, internet och WC. Platserna ska vara/kunna göras avskärmda/distanserade från publik.

Förbundshall – Pressplatser på läktare längs långsida med tillgång till internet.

3.14 Fotografer Ja Nej

Plats för fotografer anvisas efter förutsättningar på anläggningen. Vid plats i fotobås gäller krav på påbudsskylt.

Kommentarer

3.15 Reklam i arenarummet

Ja Nej

Inga politiska budskap. LED-skärmar och reklambudskap från ej reflekteras i skyddsglas eller is.

3.16 Bår och defibrillator för publiken

Ja Nej

Defibrillator och bår ska finnas i utrymme dit allmänheten har tillgång. Defibrillator ska vara utmärkt på skylt och placering ska framgå av eller i anslutning till utrymningsplan.

Om flera våningsplan, ska defibrillator finnas för publiken på varje våningsplan.

3.17 Utrymningslarm och utrymningsplan

Ja Nej

Utrymningslarm ska finnas installerat och följa lokala myndigheters lagar och förordningar.

Utrymningsplan ska finnas uppsatt vid entréer, omklädningsrumskorridorer och pausutrymmen.

Kommentarer

3.16 Saknar Defibrillator.

E. Banan

Samtliga paragrafer hänvisar till paragraf i Regelbok Anläggningar som gäller i sin helhet

Pisten:

Betong

Grus

Asfalt

Annat

1. Banan

Ja

Nej

Inga markeringar får finnas på isen, sargen, skyddsglasen, näten, målburarna eller på någon yta i eller runt spelarbänkarna, utvisningsbänkarna, måldomarområdena eller matchfunktionärsbåset, utom de som godkänts av SIF.

1.1 Banans dimensioner

Ja

Nej

Längd: 60 m. (+/- 0,5%). Bredd: 30 m. (+/- 0,5%).

Hörnorna skall vara runda som en del av en cirkel med radien 8,5 m.

Banans dimensioner:

Längd

m

Bredd

m

1.2 Banans indelning och markeringar

Ja

Nej

Fem linjer dragna tvärs över isen och vertikalt upp på sargen alt. sparklisten, enligt fig. 1.
Banmarkeringar, icinglinje, blålinjer, mittlinje markeras på sargen eller i sparklisten.

1.2.1 Linjer

Ja

Nej

Icinglinjer - 5 cm breda, 4 m från kortsarg. NCS 1080 - Y90R.

Blålinjer - 30 cm breda, 1886 cm från respektive icinglinje. NCS 3060 - B.

Mittlinje - 30 cm bred, mitten av banan. Reklam i mittcirkeln får täcka linjen men inte tekningspunkten. NCS 1080 - Y90R.

1.2.5 Mittpunkt & mittcirkel

Ja

Nej

Blå cirkel 5 cm bred linje, 450 cm i radie. Blå mittpunkt 50 cm diameter, 10 cm vit bård vid målad cirkelyta.

1.2.6 Tekningspunkter i neutrala zonen

Ja

Nej

Två röda punkter, 60 cm i diameter, 150 cm från respektive blålinje.

1.2.7 Tekningspunkter & cirklar i ytterzoner

Ja

Nej

Tekningspunkter röda och 60 cm i diameter totalt 35 cm mittdel. Dubbla L 30 cm från tekningspunkt 90 x 120 cm.

Röd cirkel 5 cm bred, 450 cm i radie.

1.2.8 Målområde

Ja

Nej

183 cm ytterradie, 248 cm brett, 122 cm till ytterkurva. Röd, 5 cm bred linje. Målat ljusblått, vitt i målburen. Urtag för Goal Pegs i pisten.

1.2.8.1 The Trapetzoid

Ja

Nej

244 cm från urtag för Goal Pegs ut på icinglinje, 469 cm från urtag för Goal Pegs till sargkant, 91,5 cm till röd linje från triangels spets.

1.2.9 Domarområde

Ja

Nej

Halvcirkel med radie 300 cm, 5 cm röd linje, mittlinjen i mitten av halvcirkeln.

Kommentarer

1.2.8.1 Saknar Trapetzoid linjer.

1.3 Sarg

Ja Nej

Lägst 110 cm, högst 125 cm mätt från pisten. Nyinstallation 110 cm. Springor max 3 mm.

Leverantör/Märke: Daco**Installationsår:** 1994**Sarg:** **Höjd** 120 cm **Kurvradie:** 8,5 m**FLEX Sarg:** **Ja** **Nej** x **Testprotokoll:** **Ja** **Nej** x

1.3.6 Flexsarg (Krav SHL/HA/Nyinstallation 23/24)

Ja Nej

Sarg överkant minst 1,8 cm och max 3,0 cm. Skyddsglas mäts i mitten och i skarven mellan skyddsglasen 155 cm från isen, rörelse inom 4,8 cm och 6,6 cm.

1.3.6.1 Testspecifikation (Vid nyinstallation)

Ja Nej

Testspecifikation som följer kraven i punkten kan uppvisas.

1.3.6.2 Försäkran (Krav nyinstallation)

Ja Nej

I försäkran ska sargens produktbeteckning, beskrivning av kvalitetssäkring och data från mätningar framgå. Protokoll undertecknat av leverantören. Försäkran ska ha koppling till certifikat på insida sarg i sekretariat genom batchnummer och anläggningsnamn.

1.3.1 Överliggare

Ja Nej

HDPE-material. Rundad kant. Standardkulör röd, blå, gul, svart.

1.3.2 Sparklist

Ja Nej

15-25 cm hög mätt från pisten. Springor max 3 mm. 8-12 mm tjock, 12 mm vid integrerat reklamskydd. Översida liva längs hela sargen. Banmarkering samma färg och dimension som anslutande banmarkeringar.

Sparklist: **Höjd** 20 cm **Tjocklek:** 10 mm

1.3.3 Skyddsglas

Ja Nej

8-12 mm PC/>15 mm akryl. I Förbundshall ska allt härdat glas och i Träningshall ska allt av "nät-typ" vara utbytt senast till 2024/2025. Öppning vid funktionärsbås max 8,5 cm i diameter. Minst 100 cm till material där det saknas skyddsglas. Symmetriskt monterat mot mittlinjen. Nederkant ska inte kunna röra sig inåt eller utåt. Ingen risk för "saxeffekt". Springor max 5 mm. Täcklock får inte ha skarpa kanter, tillräckligt breda för att inte komma ut läge vid tacklingar och minst 100 cm upp från sargens överkant

Höjd **Kortsida** 300 cm **Långsida** 200 cm**Tjocklek** **Kortsida** 15 mm **Långsida** 6 mm**Material** **Polycarbonat** **Akrylat** **Härdat glas** **Nät**

1.3.3.2.1 Dimension skyddsglas på sargen

Ja Nej

Vid uppbyggda läktare inom 100 cm från sargen ska höjden på skyddsglasets överkant vara minst 230 cm räknat från en punkt 100 cm ut från sargen.

1.3.3.2.1 Dimension skyddsglas kortsidor

Ja Nej

Höjd befintligt mätt från pisten till överkant skyddsglas Arenor 350 cm, övriga minst 280 cm max 350 cm. Minst 8,5 m från kortsidan. Nyinstallation fr.o.m. 23/24: Arenor, Förbundshallar, Publikhallar 350 cm, Träningshall 290 cm.

1.3.3.2.2 Dimension skyddsglas långsidor

Ja Nej

Höjd mätt från pisten till överkant skyddsglas Arenor minst 290 cm, Förbundshall minst 250 cm, Publik- och Träningshall 230 cm. Längs sidor där ingen läktare finns minst 230 cm utom i Träningshall 200 cm. Nyinstallation fr.o.m. 23/24: Arenor, Förbundshallar, Publikhallar 290 cm, Träningshall 250 cm.

Kommentarer

1.3 Har en del springer på mer än 3 mm springa och är spräckt vi skruvarna på flertal ställen.
1.3.2 Har en del springer mellan blocken.
1.3.3.2.2 Uppfyller inte kravet på 230cm.

1.3.3.3 Dimension skyddsglas spelar- och sekretariat/utvisningsbås Ja Nej

Spelare/ledare i bås ska inte kunna träffas av föremål/vätskor från åskådarplats.

Aldrig lägre än långsidans skyddsglas Gavelsidor anpassas efter skyddsglas bakom spelarbås.

Gavelskydd får inte vara fast anslutna till skyddsglasets på sargen. (Välj ett aktuellt alternativ nedan för resp. bås)

Spelarbås **Sekretariat/utvisningsbås**

1.3.3.3.2 Alternativ A skyddsglas spelar- och sekretariat/utvisningsbås

För anläggningar där gång mellan baksida bås och läktare är bredare än 100 cm. Skyddsglas 290-350 cm från ispisten.

1.3.3.3.3 Alternativ B skyddsglas spelar- och sekretariat/utvisningsbås

För anläggningar där läktaren ligger i direkt anslutning eller <100 cm från spelarbås. Skyddsglas minst 250 cm mätt från läktaren.

Skyddsglas läktare får ej vara lägre än sargens skyddsglas.

1.3.3.3.4 Alternativ C skyddsglas spelar- och sekretariat/utvisningsbås

För anläggningar där läktaren ligger i direkt anslutning eller <100 cm från spelarbås och alternativ B ej är lämpligt.

"Keps-alternativet" där kepsen ska vara minst 100 cm och sträcka sig hela båslängden. Skyddsglas minst 200 cm mätt från ledarbänk.

1.3.3.4 Utformning skydd vid skyddsglasets slut Ja Nej

Skyddsanordningar utformade enligt något av tre godkända alternativ. (Välj ett aktuellt alternativ nedan)

1.3.3.4 Alternativ 1 Skyddsrule

Minimihöjd 200 cm mätt från pisten. Glipa max 5 mm. Sticka ut max 5 mm utanför skyddsglasets.

1.3.3.4 Alternativ 2 Rundad panel (Krav Arena)

R=50 cm. Delen in mot spelarbåset får inte vara fastsatt. Höjd = sargens skyddsglas.

Ingen risk att fastna med armen under den rundade panelen.

1.3.3.4 Alternativ 3 Bockad panel

Godkänt alternativ till nr 2. Minst 4 st bockningar jämnt fördelade över ytan.

3.11.2.1 Skyddsglas kamerapositioner sarg (Krav SHL/HA) Ja Nej

Rena och repfria.

3.1.4 "Fotoluckor" Ja Nej

Om "fotoluckor" finns i skyddsglasets ska dispens ha erhållits från Svenska Ishockeyförbundet.

1.3.4 Dörrar/Portar Ja Nej

Öppnas utåt från banan. Dörrbredd 70-80 cm. Max 5 mm springa. Lika antal dörrar i resp. spelarbås, symmetriskt visavi mittlinjen.

En dörr i resp. bås ska finnas i neutrala zonen. Maskinporten kan/får vara vertikalgående.

1.3.5 Skyddsnet i ytterzonerna Ja Nej

Minst 8,5 m från sargens kortsida. Hänga löst, fästas så inga glipor uppstår. Hänga lodrätt. Höjd enligt principskiss.

Höjd upp till 6 m = svart polypropylen, maskstorlek 40x40x2,3 mm.

Höjd över 6 m = svart polyestertråd, maskstorlek 30x30x1,5 mm.

Nätet märkta med tillverkningsdatum, år och vecka.

Kommentarer

1.3.4 Uppfyller inte Kravet på max 5mm springa.

1.3.5 Saknar datummärkning.

- 1.5.1 Flexible Goal Pegs – Material och dimensioner Ja Nej
Material = polyeter polyuretan. Diameter övre del 4 cm, nedre del 2,015 cm. Längd 18 cm.
- 1.5.2 Flexible Goal Pegs – Hårdhet och märkning Ja Nej
Matchpegar ska vara märkta med leverantörens namn och tillverkningsår.
- 1.5.3 Flexible Goal Pegs – Blå peg (seniorer) Ja Nej
U16 och uppåt. Hårdhetsklass A Shore 90 och märkt Sr90.
- 1.5.4 Flexible Goal Pegs – Gul peg (ungdom) Ja Nej
U15 och yngre. Hårdhetsklass A Shore 80 och märkt U80.
- 1.6 Målburar Ja Nej
Stolpar 122 cm höga, 183 cm från varandra, 5 cm i ytterdiameter. Djup högst 112 cm, minst 60 cm. Vit dyna ej närmre stolparna än 10 cm.
- 1.6.1 Stoppfunktion i målstolpen Ja Nej
Stopp ska vara monterad 8,5 cm upp från underkant stolpe.
- 1.7.1 Reklam på isbanans spelyta Ja Nej
*Area max 6 m²/reklamplats i mittzon. Minst 40 cm från närmsta banmarkering.
Bakom icinglinjen, ett reklambudskap på max 5,5x1,5 m, 40 cm från icinglinjen. Inte tillåtet med mörk/svart färg.
Får inte skymma tekningspunkter/linjemarkeringar, ej närmre än 5 cm till linjemarkering.
Vid reklam i cirklar i ytterzoner ska vit bård finnas, 10 cm bred runt tekningspunkten, 5 cm runt linje-/positionsmarkeringar.
Reklam på målbur/målbursnät ej tillåtet, innefattar även tillverkarens namn/logga. Reklam på matchur tillåtet.*
- 1.7.2 Reklam på sarg och skyddsglas Ja Nej
*På sarg fram till 10 cm från linjemarkering på sargen.
På skyddsglas under förutsättning att sikten från sekretariat, utvisningsbås, läktare och för TV-produktion ej påverkas.
Max höjd 15 cm, genomskinlig från publiksidan och placerad i nederkant.*
- 1.7.3 Reklam på skyddsnät/hängnät Ja Nej
*Får ej i något sammanhang utgöra hinder eller försvåra kamerabevakningen som ska hålla sådan kvalitet som motsvarar
Polismyndighetens krav på identifikationsbilder.*
- 2.1 Spelarbås Ja Nej
*TVå likadana spelarbås på samma sida av banan och på motsatt sida som utvisningsbås. Börja 2 m från mittlinjen,
Minst 10 m långa, minst 1,5 m breda/djupa. Plats för 16 spelare. 1-2 dörrar, en dörr måste vara i neutrala zonen.
Skyddade från tillträde/åtkomst, kunna reglas inifrån. Sidogavlar får inte vara fästa i sargen alternativt ska de flexa med sargen.*
- Spelarbås: Längd   11   m   Bredd   2,5   m   Antal dörrar   2   st**

Kommentarer

1.6 Saknar den vita dynan i övre bakre delen i målburen.
1.6.1 Saknar stoppfunktion i målstolpen.

2.1.1 Defibrillator och bår Ja Nej

SHL/HA ska båda finnas i utrymmet mellan spelarbåsen. Övriga ska det sitta ett anslag mellan spelarbåsen som beskriver var de finns. Defibrillator och bår ska finnas i utrymme dit utövarna på isen har tillgång

2.1.2 Spelarbänkar SHL Ja Nej

Placerade 70 cm från sargens insida. Båsdörrarna kunna öppnas minst 135 grader och får inte slå i spelarbänkarna. Markering på minst två ställen i golvet 70 cm från sargens insida.

3.1.3 Informationsskylt fotobås (Krav SHL/HA/SDHL/HE/J20N) Ja Nej

Skylt "För din säkerhet" ska finnas uppsatt i fotobås i/kring spelarbåsen där det inte finns skyddsglas.

2.2 Sekretariat Ja Nej

Befintligt Arena/Förbundshall minst 550 cm långt, Publikhall/Träningshall minst 400 cm långt. Minst 150 cm brett/djupt, försett med bord/skrivyta. Skyddat från tillträde/åtkomst, kunna regleras inifrån.

Nyinstallation: Arena/Förbundshall minst 650 cm långt, Publikhall/Träningshall: Minst 550 cm långt.

Sekretariat: Längd 530 cm Bredd 200 cm

2.3 Utvisningsbås Ja Nej

Vardera sida om sekretariatet, motsatt sida spelarbåsen (ej Träningshall). Skyddat från tillträde/åtkomst, kunna regleras inifrån.

Sidogavlar får ej vara fästa i sargen.

Befintliga Arena/Förbundshall minst 400 cm långa, Publikhall/Träningshall minst 300 cm långa. Minst 150 cm breda/djupa.

Nyinstallation: Minst 400 cm långa

Utvisningsbås: Längd 400 cm Bredd 200 cm Antal dörrar 1 st

Kommentarer

F. Belysning

1.4 Banans belysning

Ja Nej

Medelvärde: Arena – 1000 lux, Förbundshall – 600 lux, Publikhall – 400 lux, Träningshall – 300 lux.
Kvot 0,65 eller bättre (ej Träningshall).

Ljusstyrka: Medelvärde: **463** Lux Kvot: E_{hmin}/E_{hmax} 0,77 (>0,65)

Teknologi

LED

Lysrör

Halogen

Annat

1.4.1 Fri höjd belysning

Ja Nej

Arena och Förbundshall – minst 7 m till lägsta konstruktionsdel, 5,5 m till underkant mediakub.
Publikhall och Träningshall – minst 5 m till lägsta konstruktionsdel.

Höjd: Fri höjd till belysning/konstruktion 6,1 meter

1.4.2 Styrning belysning

Ja Nej

Belysning över banan ska kunna styras från sekretariat och i förekommande fall teknikrummet.

Varifrån styrs belysningen?

1.4.3 Belysning vid match (Krav SHL/HA)

Ja Nej

Samtliga 6 krav kan uppfyllas och är väl kända av personalen.

1.4.4 Ljuseffekter vid match (Krav SHL/HA)

Ja Nej

Samtliga 3 krav kan uppfyllas och är väl kända av personalen.

Kommentarer

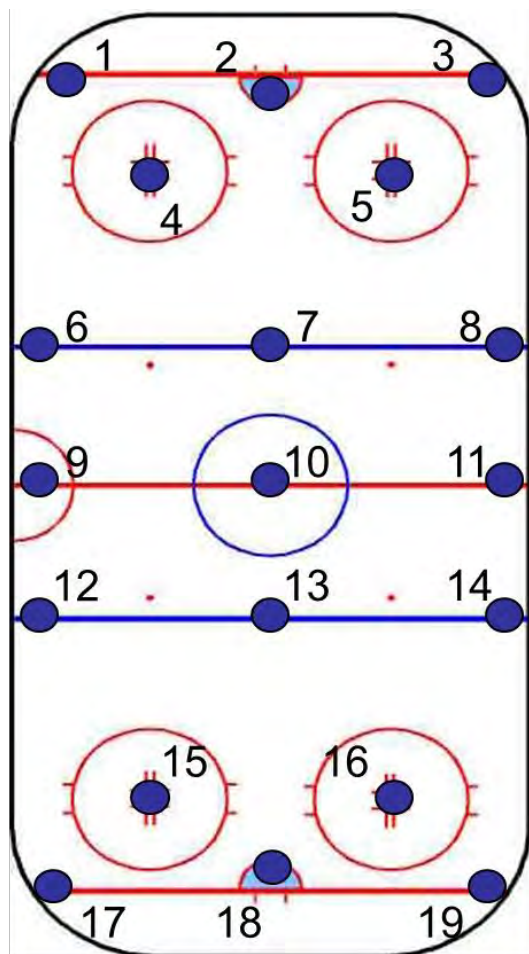
Belysningsmätning

(E..)

Anläggning: # **298**Datum : **2022-11-23**

Mätpunkter

1. 425	2. 435	3. 430
4. 502	5. 512	
6. 497	7. 471	8. 425
9. 491	10. 469	11. 444
12. 473	13. 480	14. 474
15. 508	16. 522	
17. 410	18. 427	19. 405

Summa.: **8800**Medelvärde (E_{H-med}):: **463 lux**Min Värde (E_{H-min}):: **405 lux**Max värde (E_{H-max}):: **522 lux**Kvot (E_{H-min}/E_{H-max}):: **0.77 (>0,65)**

Mät med instrumentet rakt ut från kroppen och ca 120cm ovan is

Belysning

Lamptyp.....: **lysrör**

(T8 <26mm>, T5 <16mm>, Halogen, LED....)

Antal Linor.....: **7**Antal armaturer.....: **175**Lampor/armatur.....: **2**Totalt antal lampor...: **350**Effekt/lampa .....: **_____ W**Installerad effekt.....: **_____ kW**Höjd till armaturer ...: **6,1 m**

Noteringar.:

Certifiering av ÖSK Hallen i Östhammar #298

Som ett led i det kontinuerliga arbetet med att säkerställa såväl standarden som säkerheten på anläggningar där ishockey spelas har rubricerad anläggning besiktigats. Bifogat detta certifieringsprotokoll finns ett detaljerat besiktningsprotokoll samt bilder över avvikelser.

Ägare av anläggningen är Östhammar Kommun.

Besiktningen föranleddes av intervall i enlighet med besiktningsplan.

Vid besiktningen 2022-11-23 har följande noteringar gjorts.

1. Allmänt

En mycket sliten sarg som behöver rustas upp eller bytas.

2. Avvikelser

A. Åtgärdas omedelbart då de bryter mot Regelbok Anläggningar:

D	§3.16	Saknar Defibrillator.
E	§1.2.8.1	Saknar Trapetzoid linjer.
E	§1.3	Har en hel del springer på mer än 3mm springa samt många skivor är spräckta vid skruvarna.
E	§1.3.2	Har en del springer mellan blocken.
E	§1.3.3.2.2	Uppfyller inte kravet på höjden 230cm.
E	§1.3.4	Uppfyller inte kravet på max 5mm springa.
E	§1.3.5	Saknar datummärkning.
E	§1.6	Saknar den vita dynan i övre bakre delen i målet.
E	§1.6.1	Saknar stoppfunktion i målstolpen.

B. Dispens söks för följande: Ansökan görs av förening!

Stycke	§	Beskrivning av avvikelse
Stycke	§	Beskrivning av avvikelse

C. Förbättringsförslag:

Möjlighet att skriva in förbättringsförslag.

3. Klassificering

ÖSK Hallen i **Östhammar** klassificeras som **Publihall**, vilket medger spel i enlighet med tabell i Regelbok Anläggningar när punkterna under **A och B** är hanterade. Punkterna under **A** ska åtgärdas och återrapporteras med bilder via mejl till undertecknad **senast 2022-12-29**. Punkterna under **B** är hanterade när dispensansökan är godkänd av Svenska Ishockeyförbundets Tävlingsnämnd.

I händelse av att återrapportering inte inkommer i tid överlämnas ärendet till Svenska ishockeyförbundets Tävlingsnämnd.

Konsekvensen av icke klassificerad anläggning är att **inga matcher som lyder under Svenska Ishockeyförbundets Tävlingsbestämmelser får spelas i anläggningen.**

Bedömning eller klassning går att pröva hos Svenska Ishockeyförbundets Tävlingsnämnd.

Stockholm den 28 nov -2022

Håkan Söderqvist

*Håkan Söderqvist
Svenska Ishockeyförbundet
Anläggning / Säkerhet
070-2227068
Hakan.soderqvist@swehockey.se*

Informationskopia:

Ronnic Tiger
Simon Stigenberg

Regler för Internhyresmodell

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	2021-04-27 § 66
Ersätter tidigare version	Handbok-internhyra KF 2011-04-12, § 40
Gäller för	KS och nämnder
Dokumentansvarig	Ekonomichef

Innehåll

Regler för internhyresmodell	3
Inledning – syfte och mål	3
Vilka berörs av internhyresmodellen	3
Parter och roller	3
Uthyrning till kommunal verksamhet.....	3
Uthyrning till extern utförare av kommunal verksamhet eller till externa aktörer	3
Dialog och samverkan	4
Central samverkansgrupp för lokalfrågor ”Lokalförsörjningsgrupp” (LFG).....	4
Serviceråd – Lokala samverkansgrupper	4
Gränsdragning gällande lokalförändringar.....	5
Hyresvärdsrelaterade lokalförändringar (hyresvärden står för kostnaderna).....	5
Hyresgästrelaterade förändringar (hyresgästen står för kostnaderna)	5
Oförutsedda kostnader	5
Förändring av internhyra mellan åren	6
Förändring av hyra i ägda lokaler	6
Förändring av hyra i inhyrda lokaler.....	6
Hantering av vakanta lokaler.....	6
Rätt att teckna och säga upp interna hyresavtal.....	6
Självkostnadsbaserad hyra	7
Hyrans beståndsdelar	7
Kontraktsvillkor för lokaler	7
Uppsägning av delar av lokaler	7
Debitering.....	8
Hantering av inhyrning av externa lokaler	8
Gränsdragning för åtgärder och underhåll i/av lokalerna.....	8
Gränsdragningslista	8
Servicenivå och fastighetsskötsel	8
Underhåll.....	8
Förändringar av lokaler	8
Intern tvist	9

Regler för internhyresmodell

Inledning – syfte och mål

Syftet med reglerna är att uppnå kostnadsmedvetenhet, transparens och god hushållning med kommunens lokaler och fastighetservice.

Internhyresmodellen reglerar förhållandet mellan hyresvärd och hyresgäst avseende verksamhetslokaler.

Målsättning med internhyresmodellen:

- Anpassa investeringstakten och investeringsnivån
- Endast ha lokaler som verksamheterna har behov av
- Sköta fastighetsförvaltningen på ett långsiktigt och strategiskt sätt
- Miljöpåverkan ska tas i beaktan vid fastighetsförändringar och lokalanpassningar
- Säkra upp att fastighetsbestånd förvaltas kostnadseffektivt

Vilka berörs av internhyresmodellen

Parter och roller

Sektor samhälle är lokalförsörjare och hyresvärd. Fastighetsdrift inom sektor verksamhetsstöd är fastighetsförvaltare.

Uthyrning till kommunal verksamhet

Hyresmodellen gäller för samtliga sektorer i såväl kommunägda som inhyrda lokaler.

Uthyrning till extern utförare av kommunal verksamhet eller till externa aktörer

Uthyrning av kommunens lokaler till externa aktörer omfattas inte av internhyresmodellen.

Dialog och samverkan

En viktig del i arbetet med internhyresmodellen är att föra en kontinuerlig dialog och samverka mellan hyresvärd, hyresgäst och fastighetsförvaltare.

Central samverkansgrupp för lokalfrågor "Lokalförsörjningsgrupp" (LFG)

Gruppen sammansätts av representanter för hyresgäst, hyresvärd och fastighetsdrift. Gruppen träffas fyra gånger per år, arbetet leds av lokalstrateg. Gruppen ska behandla strategiska och principiella frågor som rör lokalförsörjning. Representanter utses av kommundirektör. Gruppen ska dessutom behandla frågor som inte kan lösas lokalt i serviceråden. För möten gäller:

- planläggs årsvis enligt kalendarium
- behandlar frågor av strategisk eller principiell natur
- besluta om förslag till lokalförsörjningsplan
- prioritera mellan olika lokalbehov och lokallösningar som berör flera sektorer eller har stor ekonomisk betydelse
- ta fram gränsdragningslista för åtgärder i lokaler

Serviceråd – Lokala samverkansgrupper

Fastighetsdrift, verksamhetschefer eller enhetschefer träffas i regelbundna möten för att behandla gemensam planering, verksamhetsfrågor mm. Representanter utses av LFG och gruppen leds av lokalstrateg. Syftet är att lösa lokalfrågor som rör den dagliga, operativa verksamheten lokalt.

För servicerådets möten gäller:

- planläggs årsvis enligt kalendarium
- bereda ärenden till lokalförsörjningsgrupp
- föreslå förbättringar och effektiviseringar
- upprätta förslag till lokalförsörjningsplan
- initiera och följa upp lokalutredningar och lokalprojekt
- arbeta utifrån gränsdragningslista för åtgärder i lokaler

Gränsdragning gällande lokalförändringar

Förändringar som föranleds av myndighetskrav riktade mot verksamheten i egenskap av arbetsgivare eller utövare av verksamhet, följer samma regler som för investeringar initierade av verksamheten enligt stycket nedan.

Hyresvärdsrelaterade lokalförändringar (hyresvärden står för kostnaderna)

Med hyresvärdsrelaterade förändringar avses förändringar initierade av hyresvärd och myndighetskrav riktade mot denne. Dessa förändringar ingår i internhyran.

Exempel är krav på förbättringar, energibesparande åtgärder, myndighetskrav, vissa förändringar föranledda av myndighetsbeslut, tex beslut med stöd i Plan- och bygglagen (PBL) som exempelvis Obligatorisk ventilationskontroll (OVK), brandsäkerhet, tillgänglighet (enkelt avhjälpna hinder) mm.

Hyresgästrelaterade förändringar (hyresgästen står för kostnaderna)

Hyresgästrelaterade förändringar bekostas av hyresgästen i form av ökad internhyra.

Det kan vara t ex olika former av verksamhetsanpassningar av lokaler eller andra förändringar som hyresgästen vill göra. Verksamhetsanpassningar kan vara ett resultat av hyresgästens vilja eller ett krav på hyresgästens verksamhet från myndigheter (tex. socialtjänstlag, skollag), branschorganisationer etc. Även förtida underhåll eller standardhöjning av en byggnadsdel som ännu inte är föremål för underhållsåtgärd räknas som hyresgästrelaterad förändring.

Större åtgärder, över 2 basbelopp, finansieras av investeringsmedel. Hyresvärd ombesörjer och bekostar dessa samt omvandlar investeringen till ett tidsbegränsat hyrestillägg.

Mindre åtgärder, under 2 basbelopp, ombesörjs av hyresvärd men bekostas av hyresgästen som ett engångsbelopp som belastar driften. Enskilda sektorer har således inte egna medel för lokalinvesteringar.

Oförutsedda kostnader

Med oförutsedda kostnader menas större kostnader som uppkommer exempelvis genom att skada uppstår i en lokal och hyresgästen tvingas evakuera lokalen och skaffa ersättningslokaler.

Åtgärdande av själva skadan ingår i internhyran i form av akut underhåll.

Övriga kostnader utgör "oförutsett" och direkt finansieras av respektive verksamhet. Det kan handla om evakueringskostnader, ersättningslokaler eller transporter.

Förändring av internhyra mellan åren

Förändring av hyra i ägda lokaler

Kostnader för förvaltning, drift, underhåll mm påverkas av kostnadsutvecklingen i samhället och justering av hyresnivåerna ska ske årsvis i samband med fastställande av kommunens budget. Förändringen av nästkommande år baseras på en uppskattad utveckling av hyresbeståndsdelarna i stycket självkostnadsbaserad hyra.

Förändring av hyra i inhyrda lokaler

Den del av hyran som motsvarar den externa hyran förändras med samma indexreglering som gäller för det externa hyresavtalet. Övriga delar av hyran förändras enligt samma principer som egna lokaler.

Hantering av vakanta lokaler

När en hyresgäst säger upp en lokal blir de av med hyreskostnaden så snart uppsägningstiden om 9 månader har passerat.

Sektor samhälle har ett ansvar att hitta en ny hyresgäst direkt när uppsägningen kommer in, och om ny hyresgäst träder in under uppsägningstiden går kostnaden över från gammal till ny hyresgäst vid tillträde.

Lokalen belastar från och med då sektor samhälles budget. På så sätt har incitament skapats både för hyresgästen att lämna lokaler och för sektor samhälle att aktivt arbeta med avveckling eller omstrukturering av fastighetsbeståndet.

Rätt att teckna och säga upp interna hyresavtal

För lokalfrågorna ansvarar sektor samhälle. De äger rätt att teckna överenskommelser om internhyra och är hyresvärd i internhyresförhållandet. Det åligger respektive sektor att utse ansvariga inom sitt område att teckna internhyresavtal samt tillhörande fastighetsförteckning.

Självkostnadsbaserad hyra

En kostnadsbaserad hyra baseras på faktiska kostnader för respektive fastighet. Dessa kostnader kan grovt delas upp i kapitalkostnad, underhållskostnad och driftkostnad. För lokaler tillämpas självkostnad per objekt utan hänsyn till ev. funktionalitetsskillnader.

Hyrans beståndsdelar

Hyran sätts samman av ett antal olika hyreskomponenter som beräknas enligt följande principer.

- *Kapitalkostnad:* Utgörs av avskrivning och internränta på avstämningsårets ingående balans. Kapitalkostnad för eventuella investeringar under avstämningsåret tillkommer.
- *Kostnader för mediaförbrukning:* Beräknas enligt nyckeltal för nya objekt och genom analys av utfall för de senaste 2 åren vid revidering av befintliga avtal.
- *Kostnader för fastighetsskötsel och sophämtning/återvinning:* Beräknas enligt nyckeltal för nya objekt och genom analys av utfall för de senaste 2 åren vid revidering av befintliga avtal.
- *Planerat underhåll:* Beräknas enligt nyckeltal för nya objekt, vid revidering av befintliga avtal med medelvärdet av kostnaden i kommunens underhållsplan för de fem närmaste åren.
- *Felavhjälpande underhåll:* Beräknas enligt nyckeltal för nya objekt och genom analys av utfall för de senaste 2 åren vid revidering av befintliga avtal.
- *Försäkringspremier* ingår i hyran med ett belopp som motsvarar avstämningsårets självkostnad.
- *Fastighets skatt/fastighetsavgift:* Beräknas enligt av skattemyndigheten upprättade riktlinjer.

Kontraktsvillkor för lokaler

Ett internhyresavtal upprättas mellan sektor samhälle och hyresgästens sektor.

- Hyresavtalet gäller samtliga lokaler och varje fastighetsobjekt specificeras i en fastighetsförteckning
- Hyresavtalet gäller tillsvidare
- Uppsägningstiden är 9 månader och uppsägning kan ske när som helst
- Uppsägningen ska vara skriftlig
- Förändring av verksamheten i lokalerna ska anmälas till hyresvärden så att hyresvärden kan påtala att ev. lokalförändringar kan behöva göras för att myndighetskraven ska kunna upprätthållas

Uppsägning av delar av lokaler

En sektor får säga upp del av lokal som man bedömer att man under överskådlig tid inte kommer att ha behov av.

Hyresvärden har skyldighet att ta emot uppsägning av lokal under förutsättning att följande uppfylls:

- Lokalen måste vara uthyrningsbar till annan hyresgäst
- Lokalen ska vara fysiskt avskiljbar och kunna ges en egen entré
- Flera hyresgäster ska kunna använda fastigheten/byggnaden/enheten utan att verksamheterna stör varandra
- Den uppsagda delen ska kunna avskiljas med mindre åtgärder och till rimliga kostnader. Kostnaderna för detta ska bäras av frånträdande hyresgäst
- Uppsägningstiden är 9 månader och uppsägning kan ske när som helst
- Uppsägningen ska vara skriftlig

Debitering

Debitering sker automatiskt månadsvis via ekonomisystemet. Efter uppsägningstidens utgång sker ingen hyresdebitering. För nyproducerade lokaler utgår hyra från det datum den färdiginredda lokalen kan tas i anspråk, d v s från möjligt inflyttningsdatum.

Hantering av inhyrning av externa lokaler

Finns det inga kommunägda lokaler som tillgodoser den kommunala verksamhetens behov, kan det bli aktuellt att hyra in en lokal av en extern fastighetsägare för att lösa den kommunala verksamhetens behov.

Enskilda sektorer har inte rätt att teckna andra hyresavtal än interna hyresavtal vilket innebär att sektor samhälle alltid är avtalsslutande part inom kommunen vid extern förhyrning.

En förutsättning för att beslut om extern förhyrning ska gälla är att hyresgästens nämnd dels har lämnat uppdrag till hyresvärdens nämnd att förhyra lokaler, dels accepterat hyresvillkoren, gäller för hyror på mer än 200 tkr per år.

Gränsdragning för åtgärder och underhåll i/av lokalerna

Gränsdragningslista

Som grund för ansvarsfördelningen mellan hyresgäst och hyresvärd ligger en gränsdragningslista.

Gränsdragningslistan visar vem som sköter underhåll och skötsel men också vem som ansvarar för utbyte till nytt.

Listan redovisar vilka objekt och uppgifter som är hyresvärdens ansvar respektive vad som är hyresgästens ansvar och utgår ifrån att hyresvärderna äger, bekostar och ansvarar för föremål som hör till byggnad/mark medan hyresgästen äger, bekostar och ansvarar för föremål som hör till verksamheten.

Servicenivå och fastighetsskötsel

Lokalerna uthyrs, om inget annat anges, i befintligt skick som skall motsvara en för verksamheten ändamålsenlig nivå med hänsyn tagen till de ekonomiska medel som finns för underhåll av lokalerna.

Fastighetsskötsel som ingår i hyresvärdens åtagande ska framgå av bilaga till hyreskontraktet.

Städning av lokalerna beställs som en separat tjänst från fastighetsdrift.

Underhåll

Hyresvärderna utför planerat underhåll enligt gällande underhållsplan och felavhjälpande underhåll efter behov. Gränsdragningen mellan parter ansvar framgår av bilagor till respektive hyreskontrakt.

Planerat underhåll avser:

- utvändigt underhåll av byggnad/mark
- invändigt underhåll av byggnad/lokal
- underhåll av installationer

Felavhjälpande underhåll avser insatser för att återställa funktioner som havererat eller är så bristfälliga att åtgärder måste göras omgående.

Förändringar av lokaler

Förändringar av lokalerna och dess fasta installationer samt målning och tapetsering får endast ske efter godkännande av LFG.

Intern tvist

Tvist om avtal eller tolkning av regelverk ska i första hand lösas genom samråd mellan hyresvärd och hyresgäst i lokalförsörjningsgruppen. Om överenskommelse inte kan nås, hänskjuts frågan till sektor samhälle som tar upp frågan i kommunstyrelsen.

LOKALFÖRSÖRJNINGSPÅN 2023-2032

ÖSTHAMMARS KOMMUN

Innehåll

Syfte och bakgrund.....	4
Lokalförsörjningsprocessen.....	4
Lokalförsörjningsplanens struktur.....	4
Lokalbeståndet	5
Befintligt lokalbestånd	5
Sammanfattning lokalinvesteringar och förändringar	6
Sektor Bildning	6
Sektor Omsorg.....	6
Sektor Samhälle.....	6
Lokalrevision Sektor Bildning	7
Förskoleverksamhet	7
Aktuella verksamheter och nulägesbeskrivning av lokalutnyttjande	7
Kapacitet och behovsbedömning.....	9
Teknisk status	9
Grundskoleverksamhet	11
Aktuella verksamheter och nulägesbeskrivning av lokalutnyttjande	12
Kapacitet och behovsbedömning.....	13
Teknisk status	13
Lokalrevision Sektor Omsorg.....	14
Särskilt boende - äldre.....	14
Aktuella verksamheter och nulägesbeskrivning av lokalutnyttjande	14
Kapacitet och behovsbedömning.....	15
Övriga boendeformer äldre.....	18
LSS.....	18
Gruppbostad LSS	18
Servicebostad LSS.....	19
Korttidsvistelse och korttidstillsyn LSS.....	19
Annan särskilt anpassad bostad, LSS.....	20
Daglig verksamhet	20
Pågående projekt	20
Kommande behov	21
Lokalrevision Sektor Samhälle - Attraktivitet	22
Nuläge och behov.....	22
Idrott- och aktivitetslokaler.....	22

Idrott- och aktivitetsanläggningar	24
Bad- och simanläggningar	26
Kulturhus	28
Bibliotek.....	29
Ungdomsgårdar.....	30
Lokalrevision Sektor Samhälle – Förvaltningslokaler	32
Nuläge kontorslokaler	32
Byggnader, antal platser, mötesrum och uppskattat nyttjande	33
Sammanfattning objekt med kontorsytor	34
Lokalkostnader	34
Verksamhet och behov.....	34

Syfte och bakgrund

Syftet med lokalförsörjningsplanen är att ge en bild av kommunens lokalutnyttjande och nuvarande samt framtida lokalbehov. Målet med lokalförsörjningsplanen är att den ska fungera som beslutsunderlag för kommunens kommande investeringar och åtgärdsinsatser avseende lokalanpassningar. Lokalförsörjningsplanen ger en övergripande sammanfattning av samtliga sektorers lokalrevisioner. Verksamhetslokaler där inga verksamheter bedrivs i har inte tagits med i planen, däremot behovsbilden har tagits fram för hela kommunen.

Lokalförsörjningsprocessen

Respektive sektor ska identifiera sina lokalbehov och förankra dessa politiskt i form av lokalrevisioner. Varje lokalrevision ska innehålla bedömning av befintliga lokalernas ändamålsenlighet. Lokalrevisionen ska innehålla bedömningar från verksamheten och fastighetsenheten. Verksamheten ska bedöma lokalens ändamålsenlighet utifrån verksamhetens förutsättningar och fastighetsenheten ska bedöma utifrån fastighetstekniska förutsättningar. Fastighetsenheten ska sammanställa lokalrevisionerna och utarbeta ett förslag till lokalförsörjningsplan. Slutgiltig lokalförsörjningsplan fastställs av kommunstyrelsen.

Lokalförsörjningsplanens struktur

Lokalförsörjningsplanen är strukturerad utifrån förvaltningens indelning av sektorer.

Sektorerna är:

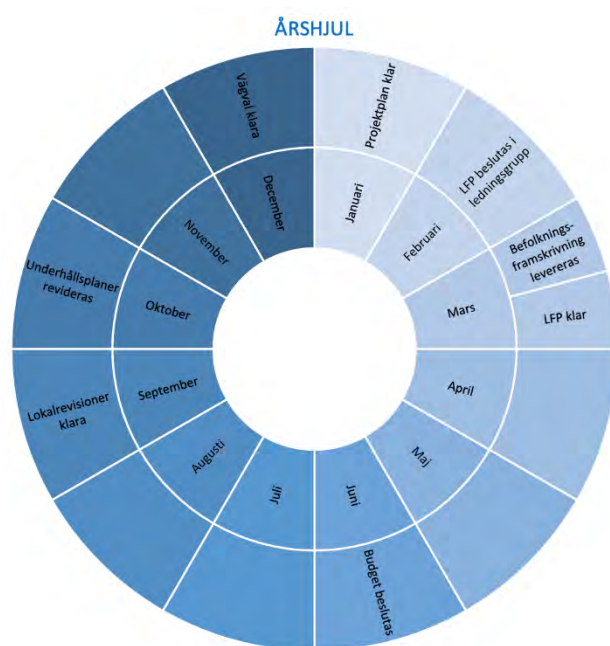
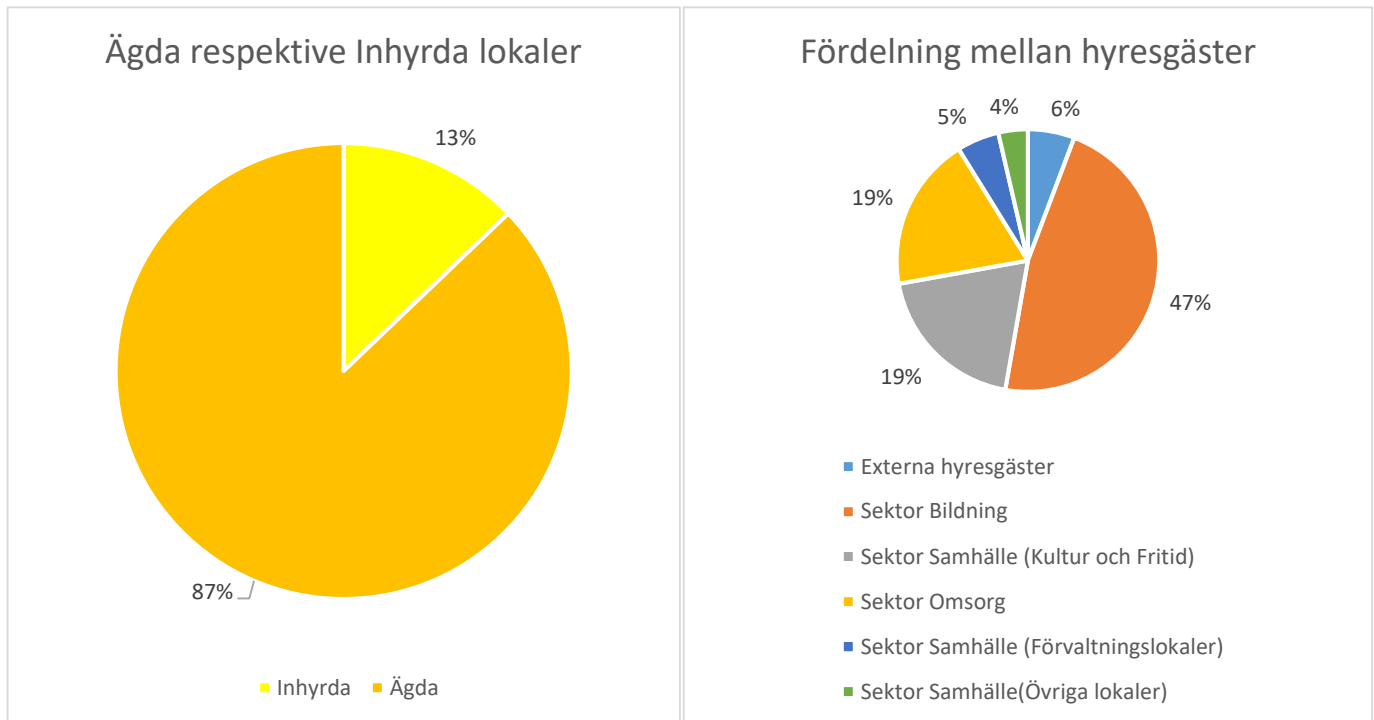
- Sektor Bildning
  - Förskoleverksamhet
  - Grundskoleverksamhet
- Sektor Omsorg
- Sektor Samhälle
  - Attraktivitet
  - Förvaltningslokaler

Lokalbeståndet

Befintligt lokalbestånd

Kommunens lokalbestånd uppgår till cirka 167 643 kvadratmeter bruttoarea varav 21 542 kvadratmeter utgörs av inhyrda lokaler.

Sammanfattning lokalinvesteringar och förändringar

Sektor Bildning

- Avveckling av paviljonger vid Logårdens förskola och Tomtberga förskola samt utflytt från Mariebergs förskola, pågår
  - Tillträde nya förskola Fröet
- Avveckling Furustugans förskola 2025
  - Tillträde nya förskola Myran
- Ny förskola Alunda 2028 (Förstudie 2024)
  - Utöka kapaciteten för att tillgodose behov utav exploatering av Alunda
- Tillbyggnation för att utöka kapaciteten och ersätta paviljongslösningen Olandsskolan(Förstudie 2024)
- Reinvestering i Skutans förskola 2028
- Ny förskola Gimo 2028 (Förstudie 2024)
  - Avveckling av Rubinens förskola samt paviljongen vid Diamantens förskola och bygga ny förskola
  - Alternativ reinvestering i både förskolor och utbyggnad av Diamantens förskola för att öka kapaciteten
- Ny förskola Östhammar 2028 (Förstudie 2024)
  - Avveckling av Tomtberga förskola och bygga ny förskola
  - Alternativ reinvestering och utbyggnad av Tomtberga förskola för att öka kapaciteten

Sektor Omsorg

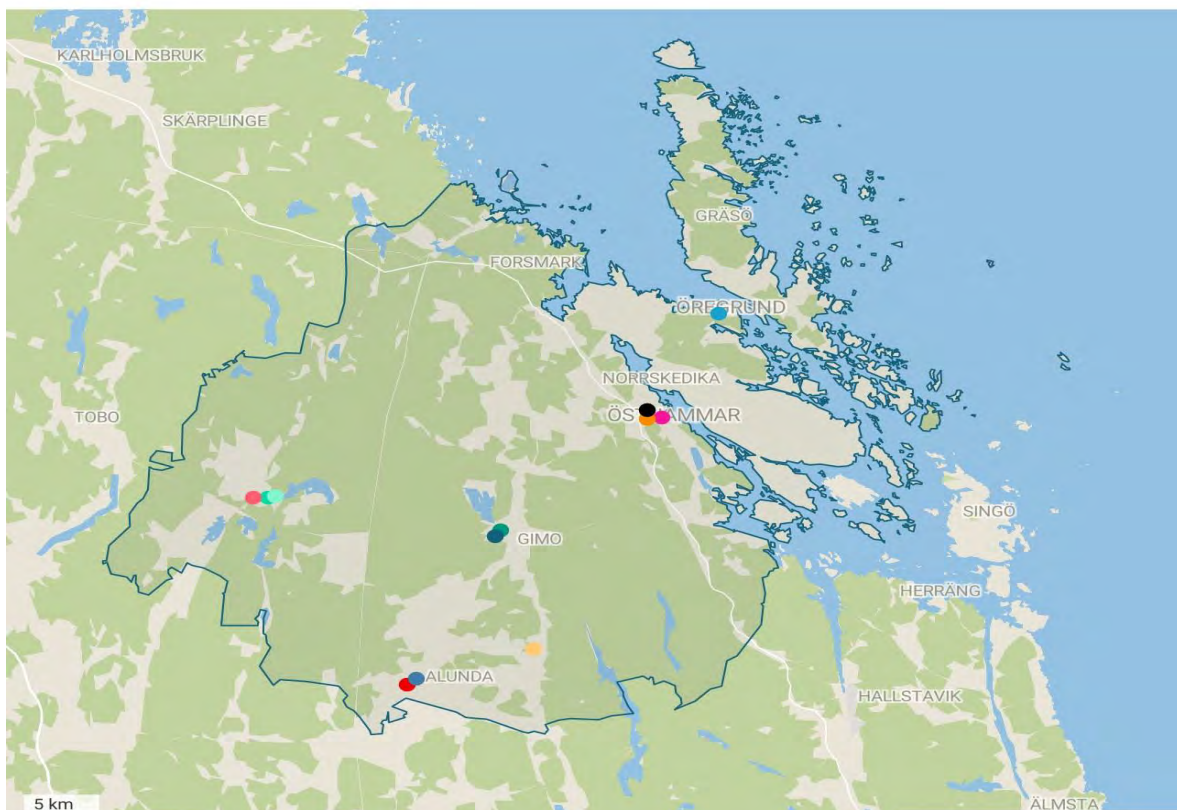
- Förstudie för framtida behov av särskilt boende (2025)
- Nytt äldreboende 2030 (Förstudie 2025)
  - Nytt äldreboende i kommunen för att öka kapaciteten
  - Alternativ ut- eller ombyggnation av någon av befintliga lokaler för att öka kapaciteten med 50 platser

Sektor Samhälle

- Avveckling av Stångörsgatan 1 ("Vinkelboda", Förstudie 2023)

Lokalrevision Sektor Bildning

Förskoleverksamhet

Aktuella verksamheter och nulägesbeskrivning av lokalutnyttjande

Östhammars kommun har tolv förskolor där samtliga bedrivs i kommunal regi. Utöver förskolor finns två pedagogiska omsorgsverksamheter som bedrivs i kommunal regi och sex pedagogiska omsorgsverksamheter som bedrivs av fristående aktörer. Paviljonger ska endast användas i akuta situationer och befintliga paviljongslösningar kommer att avvecklas snarast möjligt.

	Förskola	Antal barn VT 2023	Platser i paviljong	Paviljonger
Kommunala förskolor	Alma förskola	103	20	1
	Diamantens förskola	80	34	1
	Ekeby förskola	28		0
	Ekens förskola	67		0
	Furustugans förskola	124		0
	Granens förskola	51		0
	Logårdens förskola	85		0
	Mariebergs förskola	68		0
	Mineralens förskola	67		0
	Rubinens förskola	71		0
	Skutans förskola	82		0
	Tomtberga förskola	85		0
	<i>Total Kommunala förskolor</i>	911		2
Kommunal pedagogiska omsorg	Verksamhet i Alunda	10		-
	<i>Total antal platser</i>	10		-
Fristående verksamheter	Sjöstjärnorna, Norrskedika	10		-
	Myrasgård, Snesslinge	2		-
	Sjöstjärnorna, Öregrund	11		-
	Tomtebobarnen	28		-
	Smederna	14		-
	Bruksbarnen i Vått o Torrt	25		-
	Sjöstjärnorna Hökhuvud/Valö	15		-
	<i>Total Fristående pedagogiska omsorgsverksamheter</i>	105		-

Område	Kommunal Förskola
Alunda	Alma förskola
	Ekeby förskola
	Furustugans förskola
Gimo	Diamantens förskola
	Rubinens förskola
Öregrund	Skutans förskola
Österbybruk	Ekens förskola
	Granens förskola
	Mineralens förskola
Östhammar	Logårdens förskola
	Mariebergs förskola
	Tomtberga förskola

Kapacitet och behovsbedömning

I Östhammars kommun förväntas antalet 1-5 åringar öka med omkring 380 barn till år 2032.

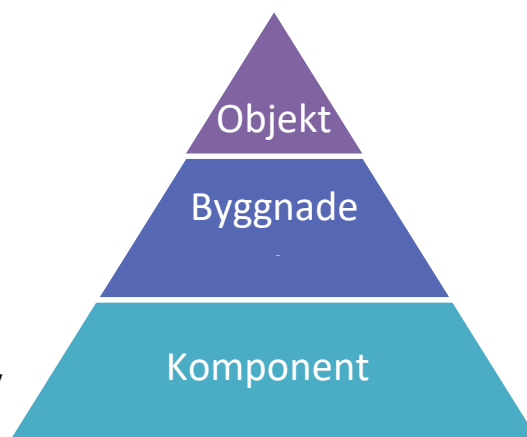
I tabellen nedan ses det prognosticerade behovet av förskoleplatser fram till 2032. Antalet för år 2023 avser antalet inskrivna barn i maj månad samma år. Antalet för övriga år baseras på befolkningsprognos för Uppsala län 2022-2050 samt tillväxt från pågående och planerade exploateringsprojekt.

Antal 1-5 åringar per ort											
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Östhammar	Kapacitet	360	360	360	360	360	360	360	360	360	360
	Behov	348	356	350	365	383	396	407	418	433	448
Öregrund	Kapacitet	114	114	114	114	114	114	114	114	114	114
	Behov	81	78	80	82	80	82	82	82	82	82
Gimo	Kapacitet	205	205	205	205	205	205	205	205	205	205
	Behov	187	182	190	193	195	208	213	220	226	234
Alunda	Kapacitet	276	276	276	276	276	276	276	276	276	276
	Behov	269	276	277	304	323	352	371	394	423	452
Ekeby	Kapacitet	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34
	Behov	22	21	22	20	23	22	22	22	22	22
Österbybruk	Kapacitet	253	253	253	253	253	253	253	253	253	253
	Behov	194	198	200	201	211	221	227	233	241	249

Teknisk status

Objektens tekniska status består av dels byggår för varje ingående byggnad, dels utifrån teknisk livslängd för byggnadens komponenter. Det innebär att varje komponent beräknas enskilt. Sammanställningen av dessa beräkningar ger byggnaden en teknisk status. Byggnadens tekniska status sammanställs i sin tur för att ge objektet en övergripande teknisk status utifrån byggår och komponenters tekniska status.

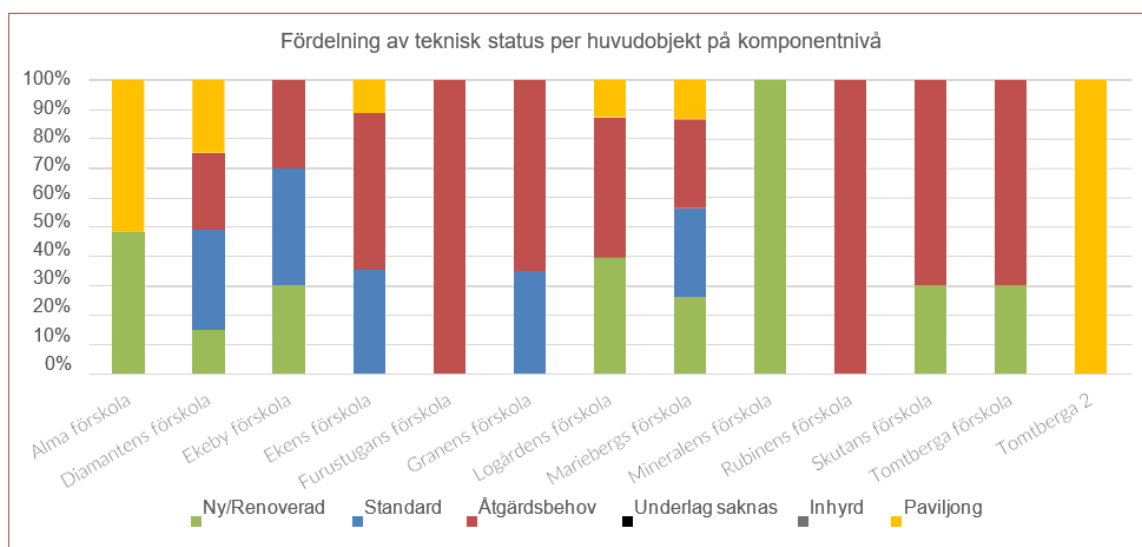
Den tekniska statusen är viktigt för prioritering av investeringar. I samband med framtagandet av denna lokalrevision har fastighetsenheten gjort en bedömning av den tekniska statusen för objekt inom förskoleverksamheten. Bedömningen har gjorts utifrån byggnadsår, komponentredovisning, ytor och historiska underhållsåtgärder såsom komponentbyten. Komponenterna vägs sedan mot den %-andel de utgör enligt komponentavskrivnings-modellen för att få fram en genomsnittlig tekniskt status för byggnaden som helhet.

Komponent	Avskrivningstid(år)	%-andel
Stomme och grund	50	35%
Värme	30	10%
Ventilation	20	15%
Fönster	30	5%
Yttertak	40	5%
Övrigt	20	30%

Utifrån dessa faktorer har nedan kategorisering gjorts för samtliga byggnader:

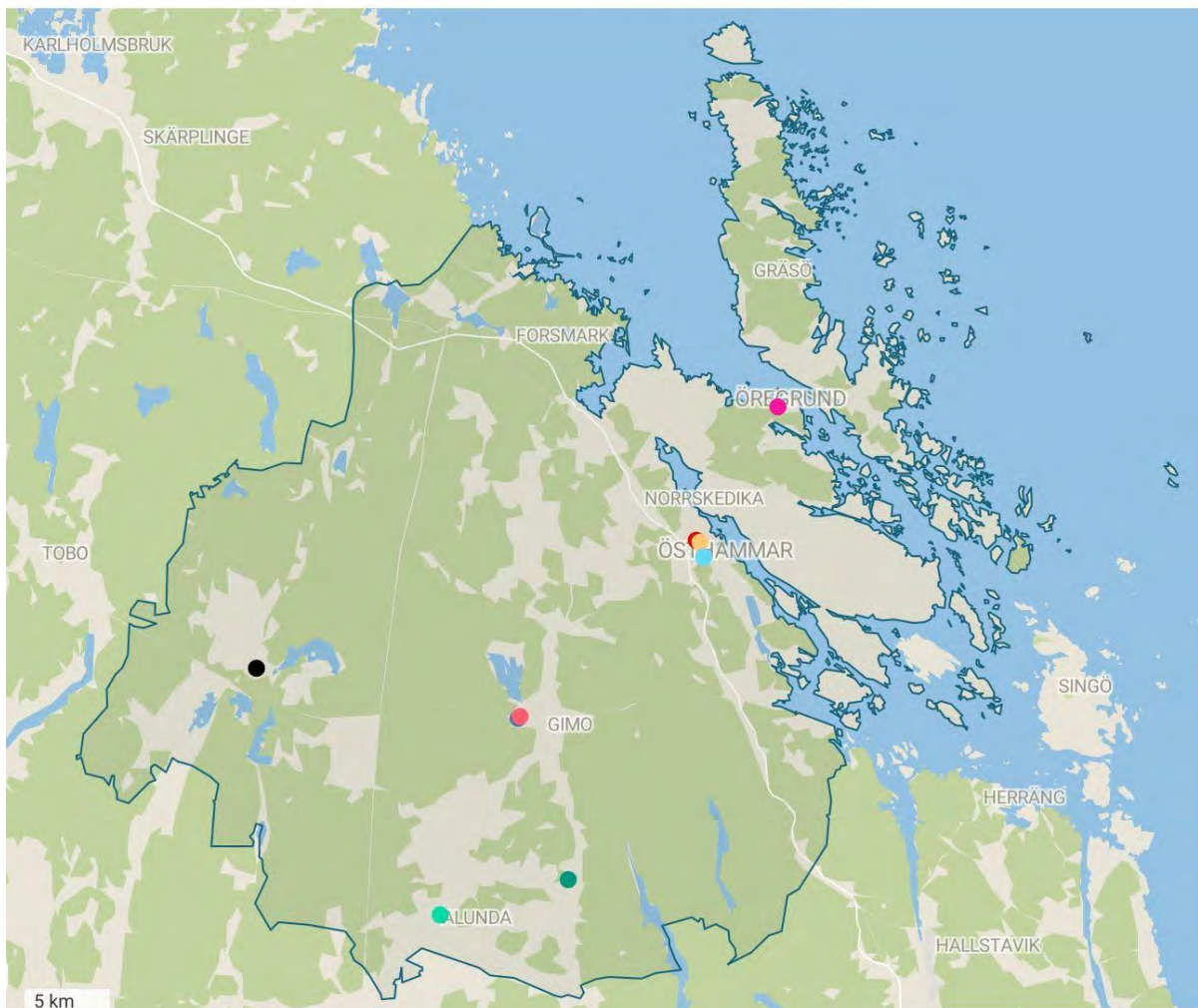
- Komponenter där mindre än 20% av avskrivningstiden passerat kategoriseras som "Ny/Renoverad". Detta gäller även om det inte har utförts omfattande renoveringar i objekten de senaste åren. Dessa komponenter anses inte ha några större behov av åtgärder eller planerat underhåll.
- Komponenter där 20-85% av avskrivningstiden passerat kategoriseras som "Standard". Dessa objekt anses vara fullt funktionella, men kan ha ett större underhållsbehov och även ett investeringsbehov under kommande tid.
- Komponenter där avskrivningstiden passerat 85% kategoriseras som komponenter med "Åtgärdsbehov". Dessa objekt har redan uppnått sin tekniska livslängd eller når denna inom en kortare period. Detta tolkas som att byggnaden redan är i behov av omfattande åtgärder.

Grundskoleverksamhet

Östhammar kommun	Edsskolan
Ekeby skola	Frösåkersskolan
Kristinelundsskolan	Olandsskolan
Vallonskolan	Vretaskolan
Öregrunds skola	Österbyskolan

Aktuella verksamheter och nulägesbeskrivning av lokalutnyttjande

Östhammars kommun har totalt nio grundskolor där samtliga bedrivs i kommunal regi. I Vretaskolan finns även grundsärskola. Paviljonger ska endast användas i akuta situationer och befintliga paviljonglösningar kommer att avvecklas snarast möjligt.

	Grundskola	Antal Elever VT 2023	Antal platser i paviljong
Kommunala grundskolor	Edsskolan F-3	211	
	Ekeby skola F-3	32	
	Frösåkersskolan 4-9	527	
	Kristinelundsskolan F-3	97	
	Olandsskolan F-9	563	200
	Vallonskolan 4-9	234	
	Vretaskolan F-3	184(21)	110
	Anpassad Grundskola	↑	
	Öregrunds skola F-6	167	
	Österbyskolan F-9	417	
	<i>Total Kommunala grundskolor</i>	2432	

Område	Kommunal Förskola
Alunda	Olandsskolan F-9
Gimo	Vallonskolan 4-9
	Vretaskolan F-3
Ekeby	Ekeby skola F-3
Öregrund	Öregrunds skola F-6
Österbybruk	Österbyskolan F-9
Östhammar	Edsskolan F-3
	Frösåkersskolan 4-9
	Kristinelundsskolan F-3

Kapacitet och behovsbedömning

I Östhammars kommun förväntas antalet 6-15 åringar minska med omkring 212 elever till år 2032. I tabellen nedan ses det prognosticerade behovet av grundskoleplatser fram till år 2032. Antalet för år 2023 avser antalet inskrivna elev i maj månad samma år. Antalet för övriga år baseras på befolkningsprognos för Uppsala län 2022-2050 samt tillväxt från pågående och planerade exploateringsprojekt. Överkapacitet i Gimo beror på att lokaler i Vretaskolankan inte kan nyttjas till full kapacitet på grund av särskolans särskilda förutsättningar. Överkapacitet i Östhammar beror på att lokaler i Frösåkersskolan inte kan nyttjas till sin fulla kapacitet på grund av verksamhetens särskilda pedagogiska arbetssätt.

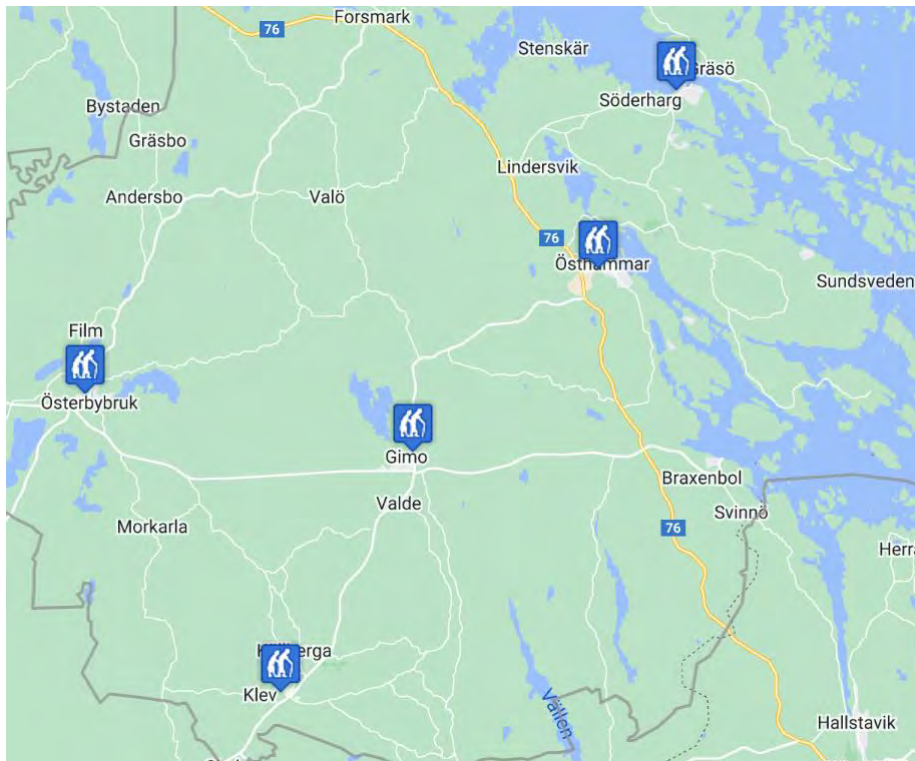
Antal 6-15 åringar per ort											
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Östhammar	Kapacitet	977	977	977	977	977	977	977	977	977	977
	Behov	827	828	841	827	819	802	799	786	765	745
Öregrund	Kapacitet	191	191	191	191	191	191	191	191	191	191
	Behov	173	168	158	147	136	126	123	114	111	112
Gimo	Kapacitet	632	632	632	632	632	632	632	632	632	632
	Behov	446	448	442	439	439	422	417	418	411	400
Alunda	Kapacitet	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600
	Behov	611	613	626	613	601	595	594	610	609	615
Ekeby	Kapacitet	75	75	75	75	75	75	75	75	75	75
	Behov	31	34	34	29	29	22	21	23	22	26
Österbybruk	Kapacitet	417	417	417	417	417	417	417	417	417	417
	Behov	435	427	434	427	422	409	409	414	404	413

Teknisk status

En sammanställning av teknisk status för grundskolelokaler saknas och tas fram till Lokalrevision Sektor Bildning 2024.

Lokalrevision Sektor Omsorg

Särskilt boende - äldre

Aktuella verksamheter och nulägesbeskrivning av lokalutnyttjande

Östhammars kommun har fem boenden med sammanlagt 231 platser. Edsvägen 16 är kommunägd, de övriga fyra äldreboendena ägs av stiftelsen Östhammarshem. All verksamhet bedrivs i kommunal regi. Parallellt med en ökande äldre befolkning finns en ökning av personer med demenssjukdom. Under år 2021 ställdes Edsvägen 16 i Östhammar och Parkvägen i Österbybruk om till demensboende. Övriga tre boenden är omvårdnadsboenden.

Det finns också ett samverkansavtal med regionen om 18 närvårdsplatser, inrymda i regionens lokaler vid vårdcentrum i Östhammar. Beslut om placering fattas av läkare från regionen och verksamheten bedrivs av kommunen.

Det finns många begrepp som rör olika boenden och insatser. I tabellen nedan listas de benämningar som Östhammars kommun använder med förklaring samt var i kommunorganisationen ansvaret ligger.

Begrepp	Beskrivning	Antal boenden	Antal platser	Ansvar inom Östhammars kommun
Särskilt boende - äldre	För dem med stort och omfattande behov av tillsyn och omvårdnad. Personal dygnet runt, även tillgång till sjuksköterska, läkare, arbetsterapeut och sjukgymnast. Inriktning mot demenssjukdom eller mot omvårdnad. Biståndsbedömt.	5	231	Sektor Omsorg
Servicebostäder för äldre	En servicebostad är en bostad som till viss del är anpassad till personer med funktionshinder. Biståndsbedömt.	4	85	Sektor Omsorg
Seniorboende/55+	Det finns ingen särskild definition på seniorboende annat än att bostäderna är avsedda för personer över in viss ålder.	0	-	
Serviceboende	Mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och en lägenhet i gruppboende.	0	-	
Trygghetsboende	Ska ha gemensamma utrymmen, men ingen vårdpersonal finns på plats annat än vid behov. Möjlighet att ansöka om hemtjänst och hemsjukvård.	1 (Alunda)	8	Östhammarshem
Ordinärt boende	Vanligt flerbostadshus/villa			Östhammarshem och privata fastighetsägare
Hemtjänst	Stöd för boende i ordinärt boende eller trygghetsboende. Biståndsbedömt.			Sektor Omsorg

Kapacitet och behovsbedömning

Volymbehov och prognos för volymbehov utgår från befolkningsunderlag och befolkningsprognos. Befolkningsunderlaget för åldersgruppen 65–79 år och gruppen 80 år och äldre utgör underlag för lokalbehov av särskilt boende för äldre. I bilden nedan presenteras prognosen för åldersgruppen 65–79 år och 80+.

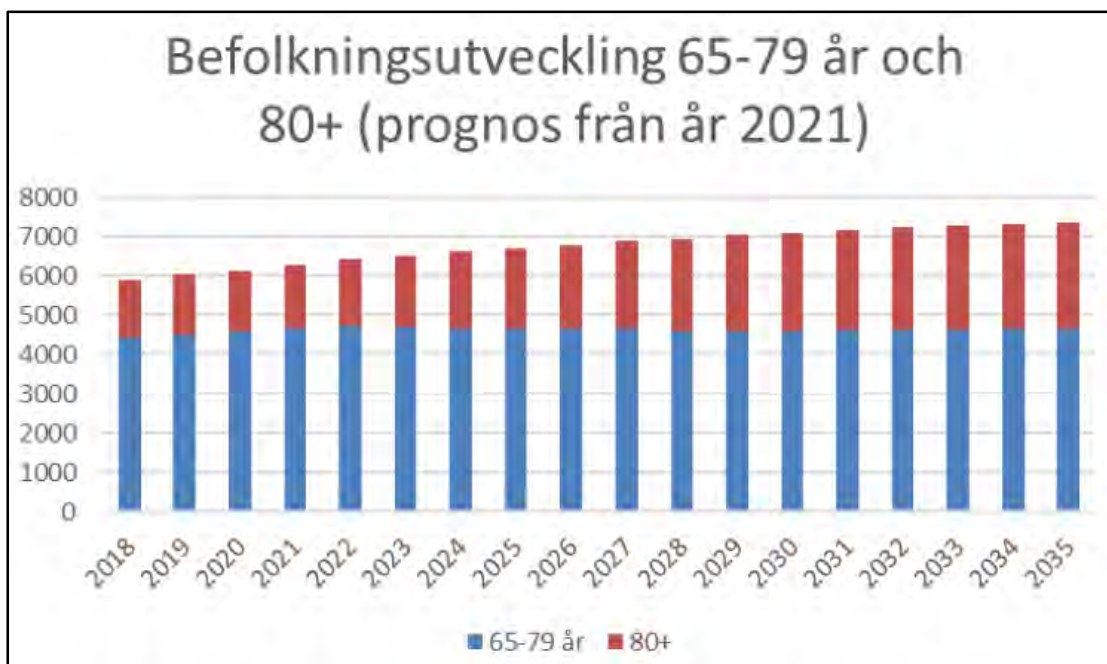

Diagram - befolkningsprognos för ålder 65–79 år och 80+ år i Östhammars kommun

I diagrammet ovan framgår att hela gruppen 65 år och äldre växer under hela perioden men att det från år 2023 istället är gruppen 80+ som växer mest.

En beräkning av framtida behov av antal platser har gjorts utifrån en 14-procentig andel boende i särskilt boende multiplicerat med prognostiserat antal invånare i den aktuella ålderskategorin.

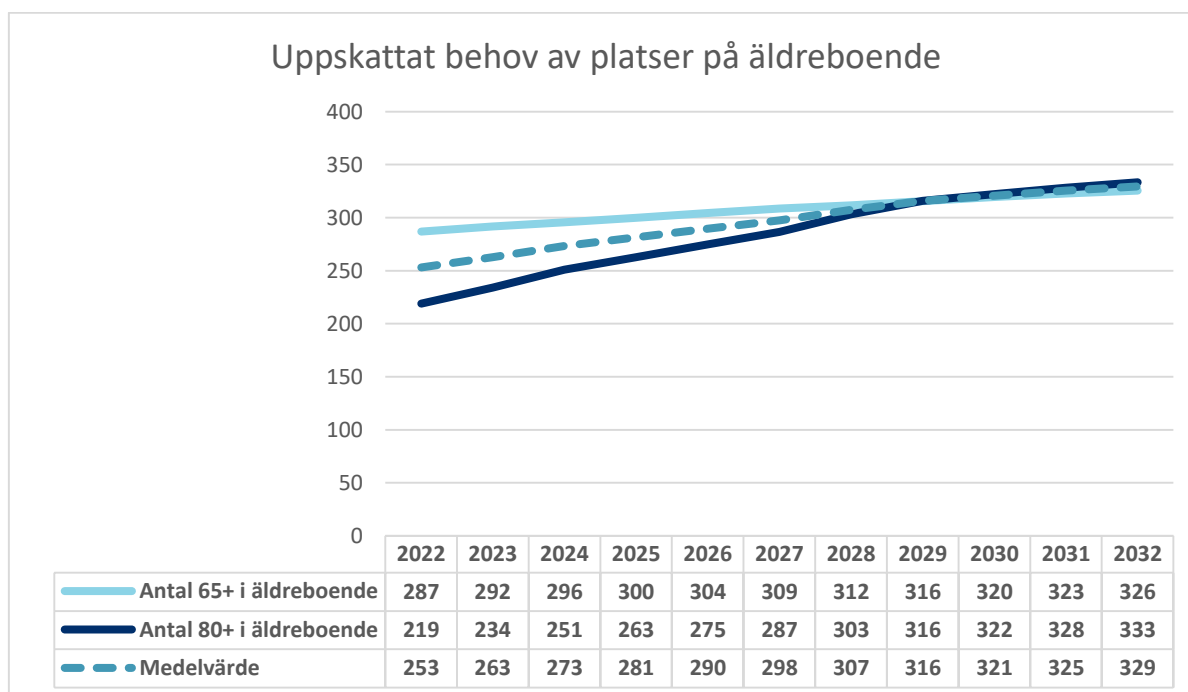

Diagram - behov av antal platser särskilt boende – äldre, år 2022–2032

Observera att diagrammet ovan utgår från den aktuella befolkningen och befolkningsprognosen, inte antalet platser i nuläget. Diagrammet ovan visar att nuvarande behov av c:a 250 platser för särskilt boende i hela Östhammars kommun, antas under kommande tioårsperiod i snitt uppgå till c:a 330 platser. Det är c:a 100 fler platser jämfört med de nuvarande 231 platser som finns idag, fördelade på fem boenden.

Typ av platser särskilt boende					
Objekt/Adress	Totalt antal platser	Omvårdnad	Demens	Korttids	Psykiatriplats
Edsvägen 16 Östhammar	60*	0	58	2	0
Tallparksgården Öregrund	23	23	0	0	0
Lärkbacken, Gimo	47	35	0	7	5
Olandsgården, Alunda	53	53	0	0	0
Parkvägen 7-9 Österbybruk	48	0	47	1	0
TOTAL	231	111	105	10	5

*2 lägenheter från Edsvägen 16 användas till verksamhetslokal för daglig verksamheten. Antal platser är därför 60 platser medans det finns total 62 lägenheter.

Behov av särskilt boende för äldre 2023-2032											
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Östhammar Edsvägen 16	Kapacitet	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
	Behov	78	81	84	87	90	93	97	99	100	102
Öregrund Tallparksgården	Kapacitet	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
	Behov	62	63	65	66	67	70	70	71	72	73
Gimo Lärkbacken	Kapacitet	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46
	Behov	35	36	37	38	38	39	40	40	40	40
Alunda Olandsgården	Kapacitet	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53
	Behov	45	47	48	49	52	53	55	56	57	58
Österbybruk Parkvägen 7-9	Kapacitet	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
	Behov	44	46	47	49	50	52	54	55	56	57

Av de boenden där behovet väntas öka är särskilt boende - äldre den kategori som väntas genomgå störst förändring kommande åren. Tabellen ovan visar att om inga åtgärder genomförs kommer det uppstå ett underskott om 98 platser år 2032. Östhammar och Öregrund är de tätorter där volymbehovet är störst.

Sektor omsorg arbetar aktivt med förebyggande och hemtjänstinsatser för att fler ska kunna bo hemma längre. Vilket förklarar att trots att det finns större behov än kapacitet idag så antalet som väntar i kö för boendeplatser är låga. Dock 2030 bedöms vara bryt punkten där befintlig kapaciteten, trots hemtjänstinsatserna, inte kommer att kunna tillgodose behovet.

Edsvägen 16 har ett inomhus miljö problem som innebär att boendet kommer att evakueras under renoveringen.

Övriga boendeformer äldre

Servicelägenhet är en bostad som till viss del är anpassad till personer med funktionshinder. Servicelägenheterna liknar delvis formen trygghetsboende med lägenheter till exempel i markplan eller är utrustade med hiss. Lägenheterna är i storlekarna ett rum och kokvrå till två rum och kök. Det saknas dock tillgång till gemensam service eller personalstöd. Under 2021 ställdes fyra av servicelägenheterna om till Annan särskilt anpassad bostad enligt LSS.

Objekt/Adress	Platser	SOL	LSS
Prästgatan, Östhammar	26	25	1
Smedjegatan, Öregrund	24	24	0
Åkerigatan, Gimo	14	12	2
Ekbacksvägen, Österbybruk	21	20	1
TOTAL	85	81	4

Köer till servicelägenheterna uppges vara obefintliga. Trygghetsboenden finns inom Östhammarshems regi, i nuläget endast åtta lägenheter i Alunda.

LSS

Gruppboestad LSS

Boendeformen för funktionshindrade lyder under LSS som innehåller bestämmelser om insatser om särskilt stöd och service. Boendet kan vara en gruppboestad, servicebostad eller en annan särskilt anpassad bostad. Målet är att ge personen möjlighet att bo i ett fullvärdigt hem för permanent bruk utan institutionsprägel.

Kommunen har sex gruppboenden med sammanlagt 35 bostäder. Fem av dessa finns i Östhammar och ett i Österbybruk. Vid Dannemoravägens gruppboende i Österbybruk finns ytterligare fyra lägenheter (LSS servicelägenheter) knutna till gruppboestaden som har personalstöd tillgängligt.

Fem gruppboenden i Östhammars tätort

Objekt/Adress	Platser
Edsvägen 14 "Vattentornet", Östhammar	5
Kanikebolsgatan 9 "Boda", Östhammar	5
Vårdcentrum "Abborren", Östhammar	5
Klackskärsgatan 3 "Klackskär", Östhammar	6
Prästgatan 2 "Rådhuset", Östhammar	5
Dannemoravägen 15, Österbybruk	9
TOTALT	35

Fyra av platserna på Dannemoravägen är *servicebostäder*. Två av bostäderna i Rådhuset är *Annan särskild anpassad bostad*. Boendena på Abborren är lokaliserade på Vårdcentrum, i dagsläget som en långsiktig men inte permanent lösning.

Enligt lokalrevision Socialnämnden 2022 kommer på sikt fler bostäder i gruppboende att behövas för att förhindra överställda beslut och för att kunna erbjuda en plats inom kommunen för de som är externt placerade; i nuläget fem vuxna och ett barn. En översyn av inriktningen av nuvarande gruppboenden och övriga bostäder är önskvärd för att överblicka kommande behov.

Ändamålsenligheten på gruppboendena som angivits av verksamheterna visar på lågt betyg – 'inte ändamålsenliga'.

Servicebostad LSS

Servicebostad är en mellanform mellan ett helt självständigt boende i egen lägenhet och lägenhet i gruppboende. Boendet består av ett antal lägenheter, utspridda bland vanliga lägenheter i sinsemellan näraliggande hus. En servicebostad kräver närhet till personal och gemensamhetsutrymmen och boende behöver inte stöd i samma utsträckning som boende på gruppboende.

Objekt/Adress	Platser
Repslagaregatan, Östhammar	11
Albrektsgatan, Östhammar	18*
TOTALT	29

* utökades nyligen från 7 till 18 platser

Inga ytterligare behov bedöms inom kommande femårsperiod. Därefter antas eventuellt behov behöva utredas. Dessa ytor uppges vara ändamålsenliga enligt enkäter.

Korttidsvistelse och korttidstillsyn LSS

Korttidsvistelse är ett biståndsbedömt boende som riktar sig till personer med funktionsvariation. Utformningen av lokaler är gemensamhetsytor med tillagningskök, personalutrymmen samt enskilda rum till boende. Kommunens lokaler för korttidsvistelse heter Bojen, lokaliserad i Östhammar och drivs i egen regi. Antal besök brukar växla mellan 15-20 barn för olika antal dygn. Både antal barn och dygn kan förändras från månad till månad. Utöver Bojen finns även 11:ans fritids med lokaler inom skolans område som bedriver korttidstillsyn.

Objekt/Adress	Platser
Bojen, Lasarettsvägen, Östhammar	5

Inga ytterligare behov bedöms finnas inom kommande femårsperiod. Därefter antas eventuellt behov behöva utredas. Bojen uppges vara helt ändamålsenlig enligt enkäten.

Annan särskilt anpassad bostad, LSS

Hem för vård och boende (HVB) avser boende med heldygnsvistelser kombinerat med vård eller behandling. Kommunen har idag inga lokaler som bedriver HVB. Verksamheten ser inte heller något kommande behov av den här typen av lokaler.

Stödboende avser platser för heldygnsvistelse med tillsyn och stöd, dock ej vård eller behandling. Stödboende utgörs av en vanlig bostadslägenhet med personal som regelbundet finns på plats och tittar till personen. Beslut om stödboende är tidsbegränsade. Det finns tio platser för stödboende i kommunen. Fyra av dem är lokaliserade i Gimo och en i Östhammar. I Öregrund finns också ett boende med fem lägenheter för träningsboende.

Boenden för personer med psykiatriska funktionshinder är ytterligare en kategori boende. Lärkbacken (Särskilt boende äldre, Gimo) har fem platser för gruppen. Platser köps också in (i nuläget en person). Det finns behov av fler platser för personer med beroendeproblematik. Det finns även möjlighet att se över hur tillfälliga boenden kan samordnas inom kommunen med fler aktörer.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet enligt LSS finns på flertalet platser i kommunen. Sammanfattning av enkätsvar angående ändamålsenligheten från enhetschefer presenteras nedan. Samtliga verksamheter nedan bedrivs inom kommunal regi.

- Ugglan – har brister som behöver åtgärdas
- Oasen – är ändamålsenlig
- Gläntan – brister som måste åtgärdas.
- Måsen – brister som måste åtgärdas
- Källör – brister som måste åtgärdas
- Natur och kultur – brister som måste åtgärdas
- Service & butik Herrgårdsvägen – är ändamålsenlig
- Drama & musik Herrgårdsvägen – är ändamålsenlig
- Svarvargatan - är ändamålsenlig

Pågående projekt

Det pågår ett projekt för att åtgärda problem med inomhusmiljö på Edsvägen 16. Det finns behov av större lokaler för hemtjänsten i Östhammars tätort och utredningen pågår.

Boendena på Abborren är lokaliserade på Vårdcentrum (region Uppsalas lokaler). Boendet Klacksskär har åter flyttat till lokalerna på Klacksskärgatan efter renoveringen, medan Abborren blir kvar i Vårdcentrum. Abborrens lokaler på Klacksskärgatan är uppsagda på grund av att lokalerna inte uppfyller krav från brandmyndigheten.

Kommande behov

Det bedöms inte föreligga något utökat behov av gruppboendestäder inom de närmaste fem åren, inte heller för servicebostad eller annan särskilt anpassad bostad. En utredning behöver genomföras inför förlängning av hyresavtalet med Region Uppsala avseende lokaler för vårdcentrum. Hem för vård eller boende (HVB) har ingen sådan verksamhet idag och ser heller inget framtida behov.

Boende för personer med psykiatriska funktionshinder har ett behov av ökat antal platser, då med inriktning på boenden för personer med beroendeproblematik. Det saknas underlag för hur många fler platser som behövs. Ett ökat behov ses dock och förslaget är att påbörja en förstudie kring behovet till hösten 2023.

Lokalrevision Sektor Samhälle - Attraktivitet

Nuläge och behov

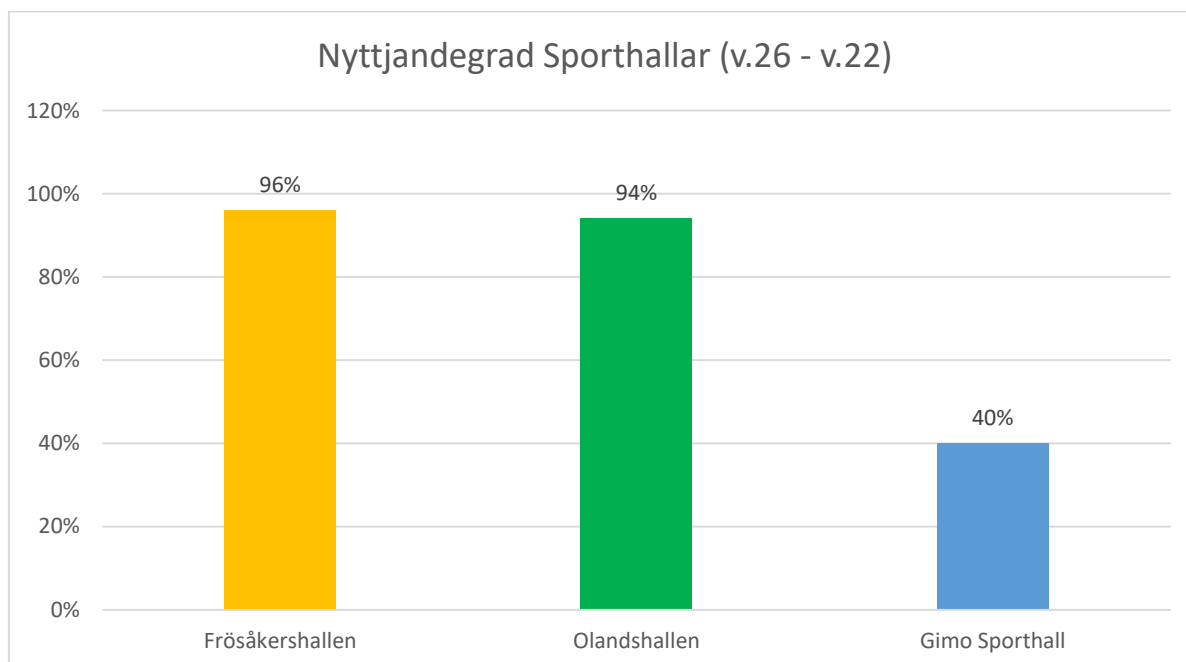
Idrott- och aktivitetslokaler

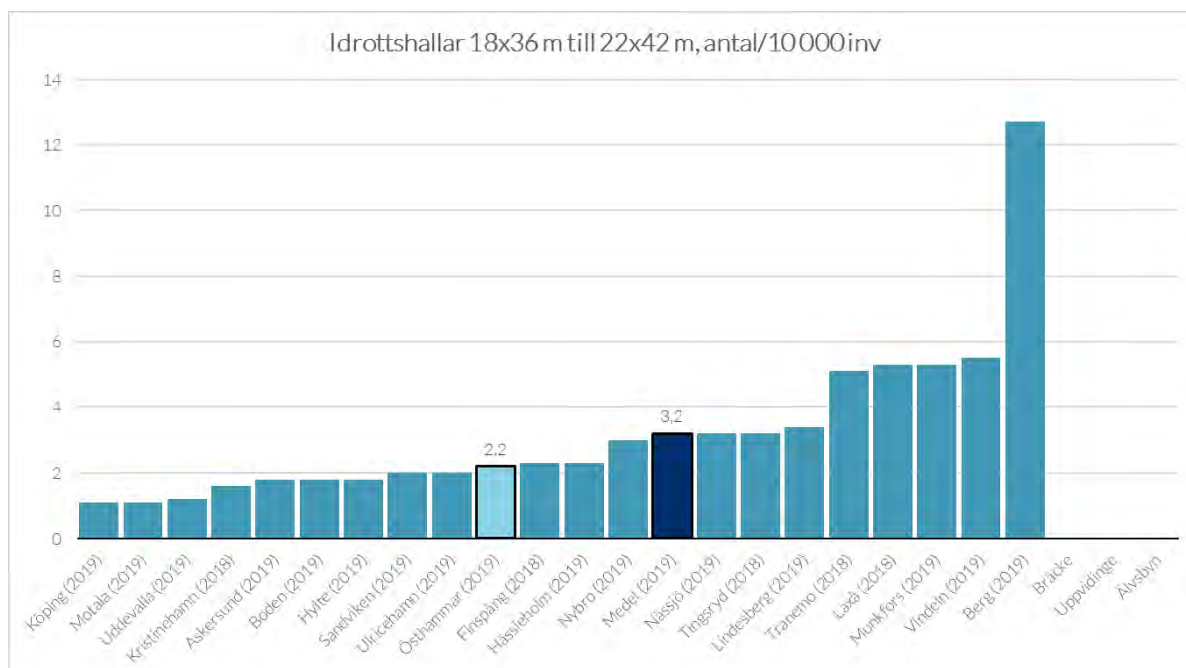
Sporthallar

Nedan presenteras kommunens sporthallar. I kategorin sporthallar ingår de idrottshallar som har ett planmått mellan 18 x 36 meter och 22 x 42 meter. I Östhammars kommun finns fem sporthallar. Under dagtid (kl. 8-16) är dessa bokade av skolor. Övriga tider är de bokningsbara för föreningar och allmänhet.

Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Frösåkershallen	Östhammar	Sporthallsgolv, 20x40 m.	Stor efterfrågan på tider i sporthallarna, särskilt Frösåkers- och Olandshallen. Kommunen har hänvisat till andra hallar.
Gimo sporthall	Gimo	Sporthallsgolv, 20x40 m.	
Olandshallen, A-hallen	Alunda	Sporthallsgolv, 20x40 m.	
Öregrunds sporthall	Öregrund	Sporthallsgolv, 20x40 m.	
Österbybrukshallen	Österbybruk	Sporthallsgolv, 20x40 m.	

Nedan presenteras nyttjandegraden för Olandshallen, Frösåkershallen och Gimo Sporthall. Statistiken baserar sig på antalet bokade timmar kvällstid och helger under vinterhalvåret (v. 26 till v. 22) år 2021–2022. Här kan konstateras att nyttjandegraden är hög för samtliga sporthallar utom för Gimo sporthall. Kommunen arbetar idag med att hänvisa föreningar till Gimo sporthall eller gymnastiksalor som har lägre nyttjandegrad. Här behövs en kartläggning med mer detaljerad statistik kring vem som bokar och på vilka tider för att fastställa behov.

Kommunen har fem idrottshallar vilket motsvarar 2,2 idrottshallar per 10 000 invånare. Östhammar ligger här något under medeltalet för jämförbara kommuner som är 3,2 hallar per 10 000 invånare.

Gymnastiksalar

Nedan presenteras kommunens gymnastiksalar. Till gymnastiksalar hör idrottshallar med ett planmått understigande 18 x 36 meter. Dessa är vanligt förekommande i skolbyggnader. I Östhammars kommun finns sex gymnastiksalar som är bokningsbara för föreningar och allmänhet.

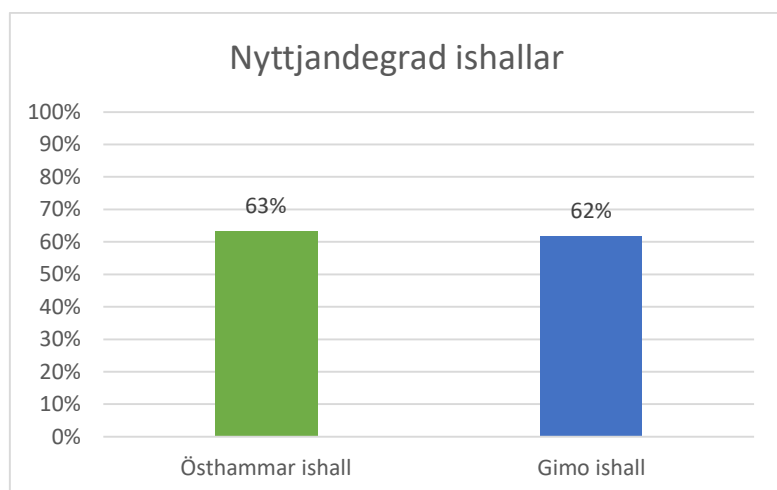
Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Gimo gruppträningsrum	Gimo	10x13 m	Ingen statistik gällande nyttjandegrad. Inget behov av fler gymnastiksalar är identifierat.
Kristinelundsskolan	Östhammar	9,5x16 m	
Olandshallen, B-hallen	Alunda	10x20 m	
Räddningstjänst. sporthall	Östhammar	8x16 m	
Sven Persson-hallen	Öregrund	10x25 m	
Österbybruk gamla hallen	Österbybruk	10x18 m	

Ishallar

I Östhammar finns två ishallar, Gimo och Östhammar ishall. Under vintersäsongen är hallarna bokade på heltid av respektive klubb vilket innebär att allmänhetens nyttjandegrad inte kan kartläggas.

Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Gimo ishall	Gimo	Gimo IF HC hemmaplan. Allmän åkning vid några tillfällen per vecka.	Finns ett upplevt starkt stöd för att behålla båda ishallarna.
Östhammar ishall	Östhammar	Östhammar SK:s hemmaplan. Allmän åkning vid några tillfällen per vecka.	

Nedan presenteras nyttjandegraden för kommunens ishallar. Statistiken baserar sig på antalet bokade timmar kvällstid och helger de veckor som hallarna hyrts ut till verksamheten åren 2021–2022. Här kan konstateras att nyttjandegraden är c:a 60 % för bägge ishallarna, vilket indikerar att ishallarna möter aktuellt behov. För framtida nyttjandegradsmätningar behövs mer detaljerad statistik över användare och tidpunkt för att fastställa behov.

Aktivitetslokaler

Ingen statistik finns att tillgå gällande nyttjandegrad. Enligt uppgift används alla gym flitigt. Öregrunds gym och Österbybruks gym används särskilt av seniorer och uppfattas som hälsofrämjande för den målgruppen.

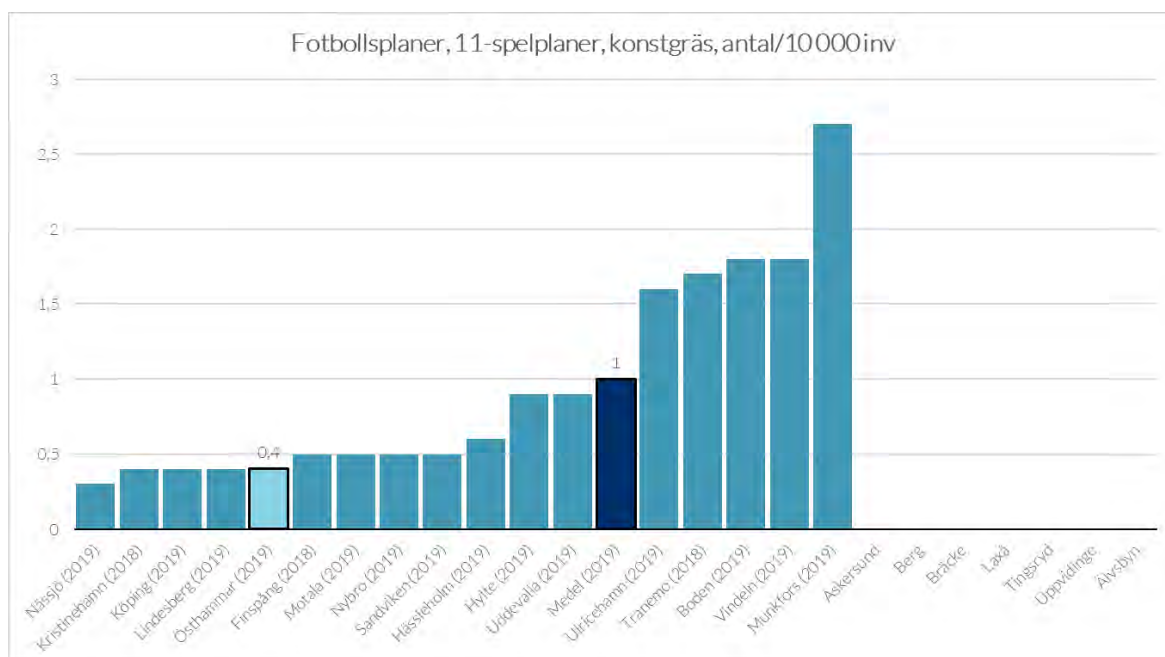
Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Frösåkershallens gym	Östhammar	I anslutning till Frösåkershallen, öppet när idrottshallen är öppen	Ingen statistik gällande nyttjandegrad. Upplevs möta aktuellt behov.
Gimo gym	Gimo	I anslutning till Gimo sporthall, öppet när sporthallen är öppen	
Öregrunds gym	Öregrund	Bemannat 8 timmar i veckan, övriga tider. Övrig tid tillgängligt med tag.	
Österbybruks gym	Österbybruk	Bemannat tre dagar och tre kvällar i veckan. Övrig tid tillgänglig med tag.	

Idrott- och aktivitetsanläggningar

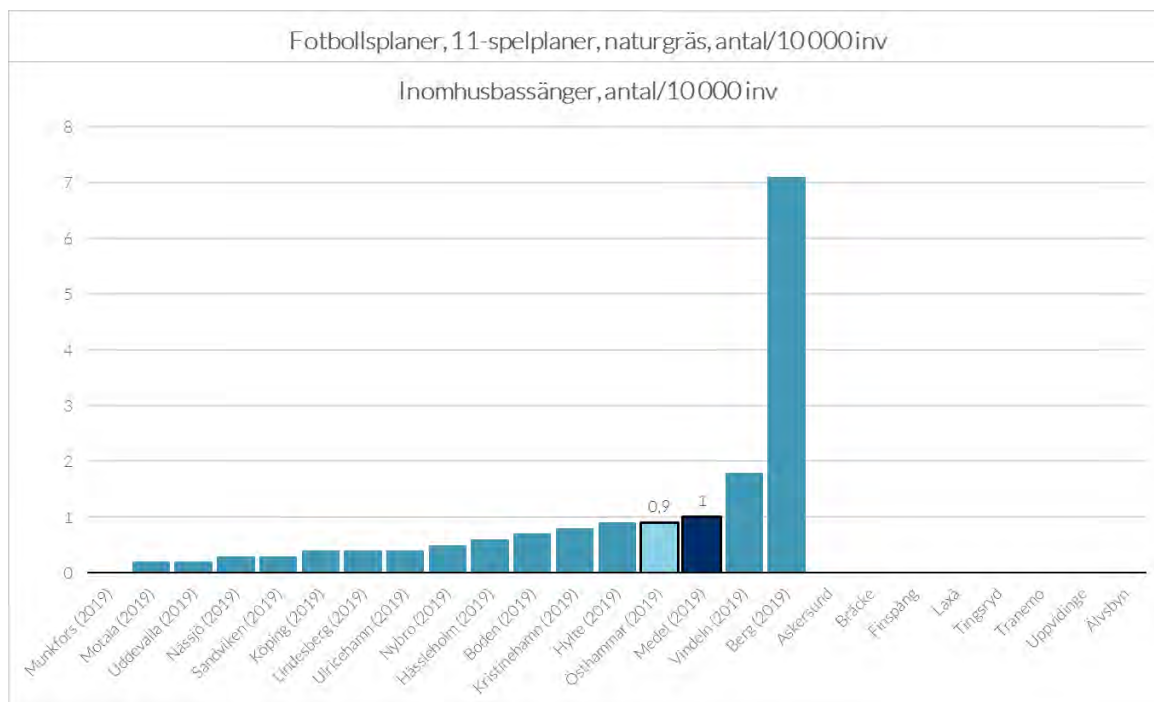
Utöver lokaler ingår även anläggningar i lokalrevisionen. Med anläggning menas här idrottsplatser, fotbollsplaner, aktivitetsparker och liknande. I kommunen finns 13 fotbollsplaner. Alla utom fotbollsplanen vid Gimo IP ägs av kommunen. Gimo IP är kommunens enda konstgräsplan. En utmaning med fotbollsplanerna är bevattningen. Eftersom kommunen ofta har bevattningsrestriktioner under sommarsäsongen är en del fotbollsplaner i dåligt skick. Här finns en

pågående dialog mellan kommun och föreningar. Ingen statistik finns att tillgå gällande nyttjandegraden för fotbollsplanerna och det finns därmed skäl att framöver kartlägga denna.

Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Almo IP, fotbollsplan	Alunda	Naturgräsplan.	Ingen statistik gällande aktuell nyttjandegrad. Antal gräsplaner ligger högt över medeltalet. Utmaning gällande bevattning av gräsplanerna.
Alunda IP, fotbollsplan	Alunda	Naturgräsplan.	
Films IS, fotbollsplan	Film	Naturgräsplan.	
Frösåkersvallen	Östhammar	Fullstor utomhusanläggning för fotboll och friidrott.	
Gimo IP, fotbollsplan	Gimo	Konstgräsplan.	
Gräsö IP, fotbollsplan	Gräsö	Naturgräsplan.	
Hargs IP, fotbollsplan	Harg	Naturgräsplan.	
Marmavallen	Alunda	Mindre utomhusanläggning för fotboll och friidrott.	
Norrskedika IP	Östhammar	Naturgräsplan.	
Upplands-Ekeby IP, fotbollsplan	Alunda	Naturgräsplan.	
Öregrund's IP	Öregrund	Naturgräsplan.	
Österby IP	Österby	Naturgräsplan.	
Östhammar IP	Östhammar	Naturgräsplan.	

I denna lokalrevision identifierades 12 naturgräsplaner och en konstgräsplan. I statistik som uppgetts till Kolada har kommunen 9 naturgräsplaner. Skillnaden här kan bero på att någon plan inte är en fullstor 11-mannaplan. Med 9 naturgräsplaner har Östhammar 8,5 planer per 10 000 invånare vilket är mer än dubbelt fler än för jämförbara kommuner där medeltalet är 5,2 planer per 10 000 invånare.

Antalet konstgräsplaner per 10 000 invånare är 0,4 för Östhammar, vilket är lägre än medeltalet på 1,0 planer per 10 000 invånare.

Bad- och simanläggningar

Simhallar

I kommunen finns två simhallar. Gimo och Österbybruks simhall används av skola, föreningar och allmänheten. Simhallarna är stängda under sommarsäsongen då Alunda utomhusbad hålls öppet för simskola och allmänhet. Statistik för nyttjandegraden saknas men enligt uppgift möter simhallarna det aktuella behovet.

Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Gimo simhall	Gimo	Bassäng 25 x12,5 m (6 banor) bassäng 12,5 x 6 m.	Ingen statistik gällande nyttjandegrad. Skolor använder simhallarna dagtid. Upplevs möta aktuellt behov.
Österbybruk simhall	Österbybruk	Bassäng 25 x 10 m (5 banor) bassäng10,5 x 4,5m.	

I statistiken för inomhusbassänger i Kolada ingår endast inomhusbassänger med en längd om minst 25 meter. I statistiken ingår inte antal simbanor eller antalet kortare bassänger. Det här innebär att statistiken är bristfällig för att kunna göra en jämförelse. Med två bassänger i Östhammar motsvarar det 0,9 bassänger per 10 000 invånare. För de kommuner där det finns jämförbara data är medeltalet 1,0 bassänger per 10 000 invånare.

Utomhus- och friluftsbad

I kommunen finns 15 utomhus-/friluftsbad. En del av de friluftsbad som finns i anslutning till campingen sköts av kommunen trots att en privat aktör äger campingen. Servicebyggnaden på Gräsöbadet som kommunen hade skötsel såldes till Gräsöbadens Camping 2023. Simbadet i Österbybruk sköts av arrendatorn medan fastighetsenheten sköter området omkring Simbadet.

Objektnamn	Beskrivning	Behov
Alundabadet	Utomhusbassäng 10x25m. Öppen juni-augusti. Samskola.	Ingen statistik gällande nyttjandegrad. Upplevs möta aktuellt behov.
Aspobadet 1 och 3	Insjöbad, naturreservat. Två badplatser.	
Gimo friluftsbad	Insjöbad.	
Gräsöbadet	Havsbad. Anslutning till campingområde.	
Hargshamns friluftsbad	Havsbad. Anslutning till campingområde.	
Klackskärsbadet	Havsbad. Anslutning till campingområde. Privat.	
Krutudden	Havsbad.	
Rastsjön	Insjöbad.	
Simbadet i Österbybruk	Insjöbad. Anslutning till campingområde.	
Sunds badplats	Havsbad.	
Sunnanöbadet	Havsbad. Anslutning till campingområde.	
Tallparksbadet	Havsbad.	
Vällensbadet	Insjöbad.	
Älvsnäs	Havsbad.	

Vandringsleder, elljusspår och smultronställen

Kommunens vandringsleder, elljusspår och smultronställen bedöms möta behovet för den kommande femårsperioden, inga förändringar planeras.

Objektnamn	Beskrivning	Behov
Alunda elljusspår	Elljusspår, 2,5 km.	Ingen statistik gällande nyttjandegrad. Upplevs möta aktuellt behov.
Aspbo Naturreservat	Naturreservat	
Grepén-Katrinöarna	Vandringsled, 2 km.	
Gräsö gård	Naturreservat	
Harviksdammen	Vandringsled, 6 km.	
Hälsans stig	Vandringsled. 4 km.	
Kallerö	Naturreservat	
Karmdammen	Vandringsled, 2 km.	
Krutudden	Friluftsområde	
Sjömilén	Vandringsled. 1,8 km.	
Stadsloppet	Motions slinga.	
Upplandsleden	Vandringsled. 12 km.	
Vallonstigen	Vandringsled. 5 km.	
Vikingaleden	Vandringsled del av Pilgrimsleden.	
Öregrund elljusspår	Elljusspår, 2,5 km.	
Östhammar elljusspår	Elljusspår, 2,5 km.	

Kulturhus

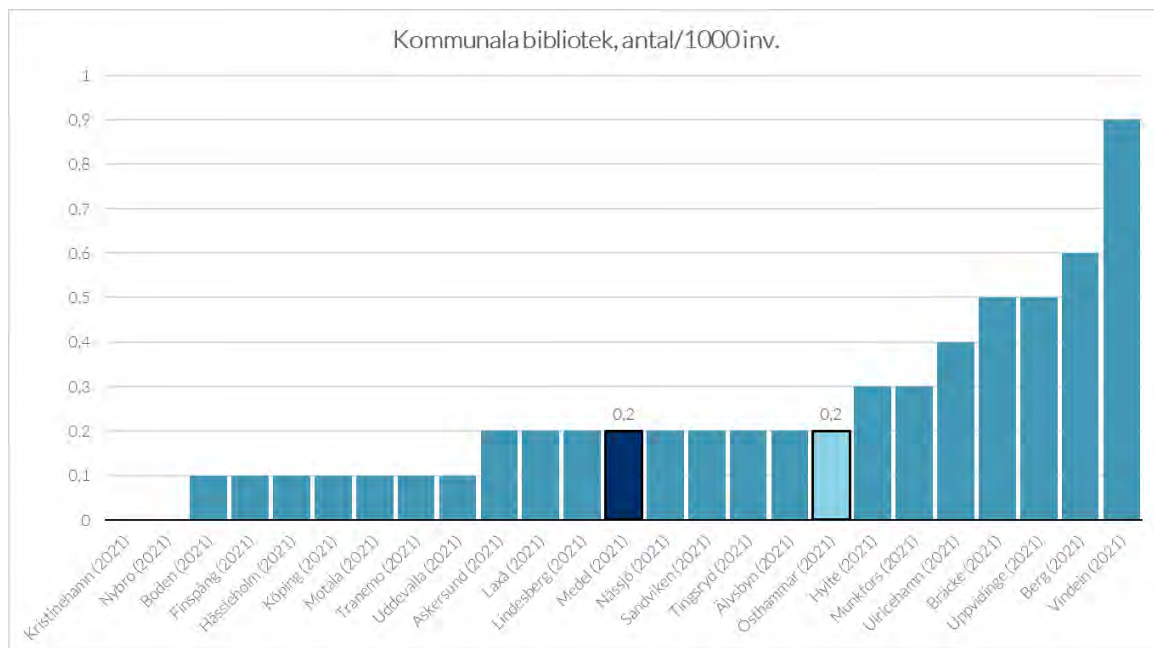
Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Kulturhuset Storbrunn	Östhammar	I lokalerna finns bibliotek, ungdomsgård, konstrum, ateljé och biograf/konferensrum. Möjlighet att hyra lokaler och att ordna scenframträdanden för en publik på c:a 100 personer. Önskemål finns om att ordna större evenemang dock är lokalerna inte anpassade för detta.	Ingen statistik för nyttjandegrad. Upplevs för litet för större kulturevenemang , i övrigt möter lokalerna aktuellt behov.

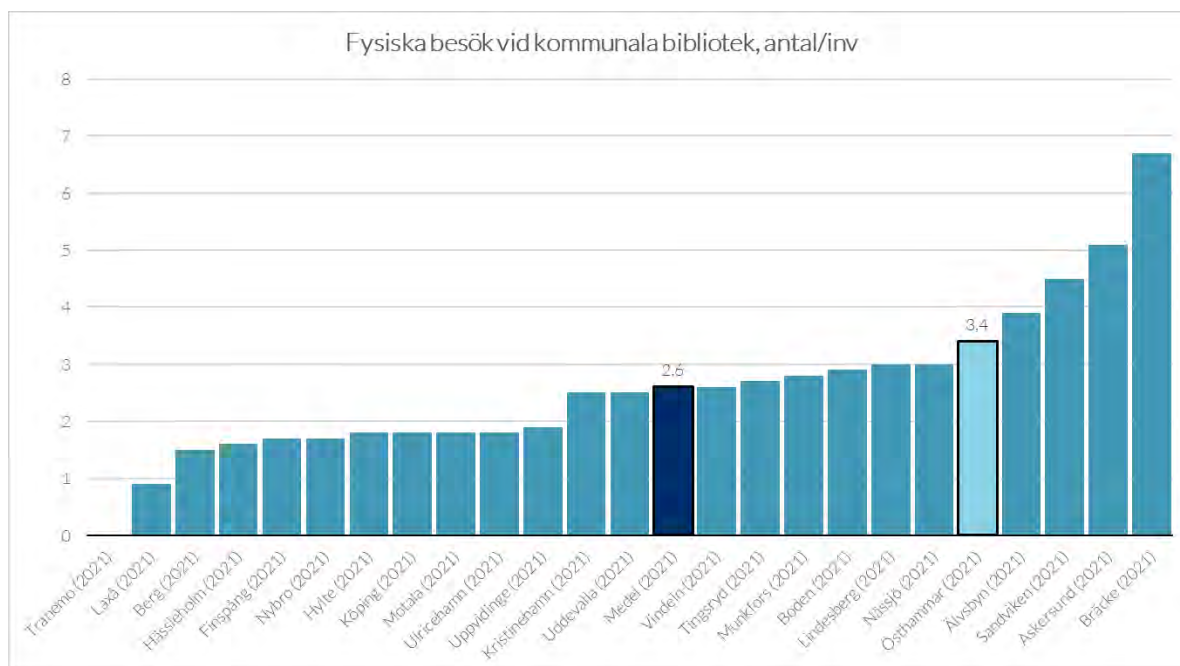
Bibliotek

I kommunen finns fem bibliotek, ett i varje ort.

Objektnamn och område	Beskrivning	Behov
Alunda bibliotek	Ligger en bit från centrum, fått kritik för att vara för avlägset. Främst barn och unga som nyttjar.	Magasinet är idag i källare där det saknas hiss och kräver lyft av litteratur i branta trappor. I övrigt upplevs biblioteken möta behovet.
Gimo bibliotek	I hyrda lokaler.	
Öregrund bibliotek	Centralt belägen i Öregrund. Uppfattas vara omtyckt och betydelsefull.	
Österbybruk bibliotek	I renoverade lokaler på bottenvåning Herrgårdsvägen 18. Övervåning ej renoverad och vakant.	
Östhammar Stadsbibliotek	Beläget i kulturhuset Storbrunn.	

Per 1000 invånare har Östhammar kommun 0,2 biblioteket, samma som medeltalet för hela landet.

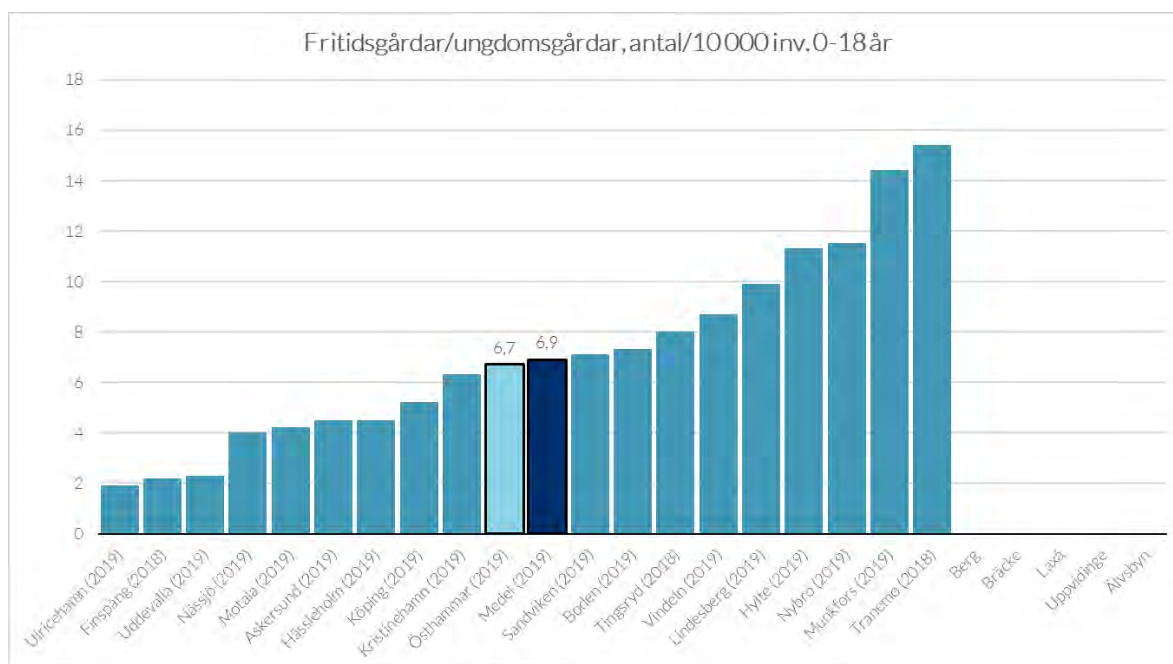

Antal fysiska besök per invånare per år är 2,6 vilket är något lägre än medeltalet på 3,4 besök. Även antalet aktiva låntagare är något lägre än medeltalet. För Östhammar 123 låntagare men för jämförbara kommuner 181 låntagare.

Ungdomsgårdar

Kommunen har tre ungdomsgårdar.

Objektnamn	Område	Beskrivning	Behov
Ungdomsgård i Storbrunn	Östhammar	Tre verksamheter Brunnen och Unga brunnen (1 gång/vecka) och ungdomsgården (2 kvällar i veckan). Delar ytor med andra verksamheter. Periodvis lite trångt, men möter behoven.	Lokalerna i Östhammar, Österbybruk och Alunda möter aktuella behov. Behov av att hitta en lokal i Gimo, för 20–40 personer.
Unkan	Österbybruk	Unga brunnen (1 gång/vecka). Ungdomsgård (2 gånger/vecka). Hyrs ut dagtid.	Förslagsvis
Ungdomsgård i Alunda	Alunda	Verksamhet (2 gånger/vecka). Delar lokaler med brandstationen.	samlokalisera med kulturskolan. Gimo särskilt viktigt pga. socioekonomisk utsatthet i området.

Kommunens tre ungdomsgårdar motsvarar 6,7 ungdomsgårdar per 10 000 invånare i åldern 0–18 år, vilket är nära medeltalet på 6,9.

Lokalrevision Sektor Samhälle – Förvaltningslokaler

Nuläge kontorslokaler

Följande lokaler har definierats som förvaltningslokaler.

Objekt	Fastighetsbeteckning	Adress	Geografiskt läge
Kommunhuset Byggnad 1	Östhammar 26:3	Stångörsgatan 10	Mycket centralt
Kommunhuset byggnad 2	Östhammar 26:3	Stångörsgatan 10	Mycket centralt
Vinkelboda	Östhammar 18:1	Stångörsgatan 3	Mycket centralt
Kontor socialförvaltningen/ kommunservice, Kyrkogatan	Östhammar 33:4	Kyrkogatan 14	Centralt

Objekt förvaltningslokaler, geografisk placering i tätorten Östhammar

Byggnader, antal platser, mötesrum och uppskattat nyttjande

I tabellen nedan presenteras antal kontorsplatser och mötesrum samt beläggning.

Byggnad	Antal kontorsplatser	Antal Mötesrum	Beläggning
Kommunhuset Byggnad 1 plan 1	37 (inkl. åtta i öppen yta, ÖD)	3	14 lediga arbetsplatser(10 arbetsplatser tillfällig belagda av fackliga organisationer)
Kommunhuset Byggnad 1 plan 2	43, varav 12 i öppna ytor, bl. a sektorchefer	5	Inga lediga arbetsplatser, varierande beläggning av både flex och fasta arbetsplatserna
Kommunhuset Byggnad 2 plan 1	27	1	6 lediga arbetsplatser(Behöver iordningställas)
Kommunhuset Byggnad 2 plan 2	53	2	Nyttjas fullt, 5 arbetsplatser för medarbetare med distansarbete avtal som har varierande beläggning
Kommunhuset Byggnad 2 plan 3	59	0	20 lediga arbetsplatser(Verksamheten har behov av enskilda arbetsplatser och därav dessa lediga platser inte kan nyttjas i dagsläget)
Kommunhuset Byggnad 2 plan 4	19	2 mötesrum 2 samtalsrum	Flex arbetsplatser. Mycket låg beläggning.
Vinkelboda, två plan	20	1(ej bokningsbar)	Delar av lokalen hyrs ut till PRO. Kommunens konstförråd och IT-servrar är på dessa ytor. Lokalen inte kan användas pga. inomhusmiljö problem och omfattande investeringsbehov.
Kyrkogatan 14 plan 1	0	Förråd	Okänd beläggning
Kyrkogatan 14 plan 2	6	Väntrum, reception	Okänd beläggning
Kyrkogatan 14 plan 3	27	Besöksrum	Okänd beläggning
Kyrkogatan 14 plan 4	10	1	Okänd beläggning

Sammanfattning objekt med kontorsytor

Lokal	Typ-fastighet	yta BRA, kvm	Antal anställda	Antal kontorsplatser	Antal Mötesrum	Övrigt
Kommunhuset Byggnad 1	2	1 698	181 (byggnad 1 och 2)	80	8	Reception, 18 av platserna i öppna ytor. Totalt 31 kontorsrum.
Kommunhuset byggnad 2	2	2 359	181 (byggnad 1 och 2)	158	5	25 av platserna i öppna ytor, 1 tyst rum. Besöksrum. Totalt 66 kontorsrum.
Vinkelboda	3	593		20	1	Har inomhusmiljö problem och stora investeringsbehov
Kyrkogatan 14	3	2 843	39	43	1	Reception, väntrum, besöksrum

Antal anställda i kommunhuset uppges vara 181 (maj 2023) Totalt bedöms antal kontorsplatser i Kommunhuset vara ca 238 (80 Byggnad 1 och 158 Byggnad 2) på en yta 4 057 kvm (BRA). Överkapaciteten är stor.

Lokalkostnader

Objekt/nyckeltal	Byggår	Yta, kvm	Lokalkostnader	Kvm/anställd	Kr/anställd	Kr/kvm
Kommunhuset Byggnad 1 och 2	1974 och 1970	4 057	4 361 458	22	24 096	1 075
Vinkelboda	1957	593	Ingår i ovan			
Kyrkogatan	1957	2 843	1 912 000	64	49 026	672

Verksamhet och behov

Beskrivning	Antal anställda Kyrkogatan	Antal anställda Kommunhuset	Totalt
Förtroendevalda		5	5
Kommunledningsförvaltningen		5	5
Sektor Bildning		5	5
Sektor Omsorg	39	5	44
Sektor Samhälle		65	65
Sektor Verksamhetsstöd		96	96
Totalt antal anställda	39	181	220

Kyrkogatan

- Vakanser upplevs finnas i ytorna när andra delar flyttar ut till verksamheter och önskemål finns att nyttja dessa ytor för att säkerställa att inte brukare hör andra i telefonsamtal.
- Inga vilorum i dagsläget vilket är ett arbetsmiljö problem.
- Behov av ett besöksrum/sluss i anslutning till receptionen för stökiga klienter som inte bör få tillgång till kontorsytor.
- Behov av en toalett i anslutning till receptionen för att undvika nyttjande en våning upp till besökstoaletten.

2024-05-21 Dnr KN2023-00032

Avsändare:
Regionkontoret
Helene Zeland Bodin
E-post: helene.zeland.bodin@regionuppsala.se

Mottagare:
Enligt sändlista

Hej!

Här kommer remissversion till Biblioteksplan för Region Uppsala 2025-2028.

Synpunkterna på remissversionen av biblioteksplanen ska vara Region Uppsala **tillhanda senast 6 september 2024**. Skicka dem gärna via mail: kultur@regionuppsala.se Vänligen ange diarienummer Dnr KN2023-00032 i remissvaret. Planen beräknas antas av Kultur och bildnings nämnd 21 november 2024.

Syfte med biblioteksplan

I Bibliotekslagen (SFS 2013:801) betonas bibliotekens betydelse för det demokratiska samhällets utveckling. Enligt Bibliotekslagen ska kommuner och regioner anta biblioteksplaner för sin biblioteksverksamhet.

Syftet med biblioteksplanen är att ta tillvara på och utveckla regionens biblioteksverksamheter och öka samverkan mellan olika bibliotekstyper. Planen ska även beskriva biblioteksverksamheternas inriktning och omfattning.

Kontakt

Kultur och bildning vid Region Uppsala har varit samordnande för processen. Kontaktperson är enhetschef Charlotte Åstrand: charlotte.astrand@regionuppsala.se

Vänliga hälsningar

Helene Zeland Bodin

Sändlista remissversion Biblioteksplan Region Uppsala 2025 – 2028

Kontakt	E-post
Enköpings kommun	kommunen@enkoping.se
Heby kommun	information@heby.se
Håbo kommun	kommun@habo.se
Knivsta kommun	knivsta@knivsta.se
Tierps kommun	medborgarservice@tierp.se
Uppsala kommun	 uppsala.kommun@ uppsala.se
Älvkarleby kommun	kommun@alvkarleby.se
Östhammars kommun	osthammardirekt@osthammar.se
Pensionärsrådet Region Uppsala	klara.ellstrom@regionuppsala.se
Rådet för delaktighet Region Uppsala	klara.ellstrom@regionuppsala.se
Barnombudet i Uppsala län	boiu@boiu.se
Funktionsrätt Uppsala län	funktionrattuppsalalan@c.hso.se
Länsstyrelsen	 uppsala@ lansstyrelsen.se
Uppsala Läns bildningsförbund	info@ulb.se
Insitutionen för ABM, Uppsala universitet	info@abm.uu.se
Universitetsbiblioteket, Uppsala universitet	fraga.biblioteket@ub.uu.se
Kulturskaparrådet	anna.ahlund@gmail.com
Uppsala författarsällskap	kontakt@uppsalaforfattarsallskap.se
Nationella minoriteter organisationer i Uppsala län	
Judiska föreningen i Uppsala	jfuppsala@gmail.com
Samiska föreningen i Uppsala	samiskauppsala@gmail.com
Finska föreningen i Skutskär (Älvkarleby kommun)	skutskarin.suomiseura@gmail.com
Enköpings finska förening Sampo	info@sampo.c.se
Dannemora - Österby finska förening (Östhammars kommun)	j_sarajarvi60@hotmail.com
Gimo finska förening (Östhammars kommun)	t.hannu53@hotmail.se
Bålsta finska förening (Håbo kommun)	balstafinskaforening@spant.se
Uppsalas finska studenter	upsoinfo@gmail.com
Rusukki, Sverigefinnarnas språk- och kulturförening i Uppsala	rusukki@gmail.com

Remissversion

Biblioteksplan Region

Uppsala 2025-2028

Dokumentslag: Aktiverande styrdokument, Program

Beslutad av: Kulturnämnden

Diarienummer:

KN2023-00032

Giltighetstid:

2025-2028

Dokumentet ersätter:

KN2019-0036-17

Datum för beslut, paragraf:
2024-11-21

Gäller för: Region Uppsala,
Kultur och bildning

Ansvarig direktör, titel:
Annika Eklund, Kulturdirektör

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Bakgrund.....	4
Syfte och arbetsprocess	4
Regionala styrdokument och Agenda 2030.....	5
Förutsättningar i Uppsala län	5
Folkbiblioteken i länet.....	5
Biblioteksutveckling Region Uppsala.....	6
Uppdrag	6
Verksamhet och arbetssätt	7
Samverkan	7
Fem fokusområden för gemensam utveckling	7
Det demokratiska uppdraget.....	9
Likvärdighet och mångfald	10
Digital delaktighet och Medie- och informations-kunnighet	11
Språkutveckling och läsfrämjande.....	12
Lärande och verksamhetsutveckling	13
Barnbiblioteket vid Akademiska sjukhuset.....	15
Genomförande och uppföljning.....	16
Styrdokument och övriga källor	17
Bilaga.....	18

Sammanfattning

Denna regionala biblioteksplan omfattar perioden 2025-2028 och är en revidering av den tidigare antagna biblioteksplanen. Planen gäller för den regionala biblioteksverksamheten inom förvaltningen Kultur och bildning. Syftet med planen är att tydliggöra verksamheternas prioriteringar och övergripande arbetssätt under planperioden. Den ska också främja en bredare samverkan mellan olika aktörer. Den regionala biblioteksplanen knyter an till flera styrdokument för Region Uppsala, där det viktigaste styrdokumentet är den regionala kulturplanen, Kultur i hela länet – hela livet. Planen beskriver Region Uppsalas övergripande mål på kulturområdet under perioden 2023–2026.

Regional biblioteksverksamhet ska enligt bibliotekslagen (2013:801) bedrivas i syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet gällande folkbiblioteken i det egna länet. Uppsala län består av åtta kommuner. Utifrån uppdrag, utmaningar och behov samt en omvärldsanalys har fem fokusområden formulerats:

- Det demokratiska uppdraget.
- Likvärdighet och mångfald.
- Digital delaktighet och medie- och informationskunnighet.
- Språkutveckling och läsfrämjande.
- Lärande och verksamhetsutveckling.

Genomgående, i samtliga fokusområden, är den regionala biblioteksverksamhetens uppgift att främja samverkan med olika aktörer och på olika nivåer.

Barnbiblioteket ligger i anslutning till lekterapin vid Akademiska sjukhuset och riktar sig till barn och unga som vårdas på sjukhuset. Under planperioden ska barnbiblioteket bland annat fortsätta utveckla arbetsformer och möjligheter till samverkan för att nå fler anhöriga och vårdpersonal och därigenom också fler barn och unga.

Biblioteksplanen bryts ned i årliga verksamhetsplaner inom ramen för förvaltningen Kultur och bildnings mål och aktiviteter. Kulturnämnden har ansvaret för verksamheten och uppföljningen. Den regionala biblioteksplanen följs upp genom Region Uppsalas ordinarie uppföljningsprocess.

Bakgrund

Enligt Bibliotekslagen (SFS 2013:801) ska varje kommun och region anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Region Uppsala bedriver inom förvaltningen Kultur och bildning biblioteksverksamhet i två olika former. Den regionala biblioteksverksamheten, Biblioteksutveckling Region Uppsala, syftar till att stödja och stärka kommunernas folkbibliotek och deras möjligheter att möta invånarnas behov. Barnbiblioteket vid Akademiska sjukhuset vänder sig främst till barn och unga som vårdas på sjukhuset.

Vid andra förvaltningar inom Region Uppsala finns bibliotek vid Infoteket om funktionshinder i Uppsala och vid Lasarettet i Enköping. Medicinska biblioteket vid Akademiska sjukhuset har i uppdrag att stötta studenter, forskare och anställda inom Region Uppsala med evidensbaserad informationsförsörjning, men hör organisatoriskt till Uppsala universitetsbibliotek.

I maj 2023 gav Region Uppsalas kulturnämnd i uppdrag åt Kultur och bildning att ta fram en regional biblioteksplan för perioden 2025–2028. Planen gäller för den regionala biblioteksverksamheten och för Barnbiblioteket vid Akademiska sjukhuset.

Syfte och arbetsprocess

Biblioteksplanen är styrande för den regionala biblioteksverksamheten och för Barnbiblioteket vid Akademiska sjukhuset. Syftet med planen är att tydliggöra verksamheternas strategiska prioriteringar och övergripande arbetssätt under planperioden, vilka svarar mot de utmaningar och behov som har identifierats. Planen ska också främja en bred samverkan på olika nivåer, såväl mellan bibliotek som med andra aktörer i länet.

Biblioteksutveckling Region Uppsala har lett arbetsprocessen med att ta fram en ny plan. Under arbetet med planen har perspektiv och synpunkter inhämtats från berörda målgrupper såsom kommunernas folkbibliotekschefer, Region Uppsalas kulturnämnd, medarbetare vid Akademiska barnsjukhuset och Region Uppsalas pensionärsråd och rådet för delaktighet. Till grund för planen ligger också länets kommunala biblioteksplaner och en omvärldsanalys.

Regionala styrdokument och Agenda 2030

Region Uppsala erhåller statsbidrag inom kultursamverkansmodellen för att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen. I den regionala kulturplanen Kultur i hela länet – hela livet, Region Uppsalas kulturplan 2023–2026, beskrivs Region Uppsalas övergripande mål och prioriteringar för länets kulturliv. Tre strategiska utvecklingsområden har identifierats: platsen, konstarterna och människan. Dessa hänger samman med de övergripande utvecklingsområden som beskrivs i Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län (RUS) och Regionplan och budget: en växande region; en nyskapande region; en region för alla. Den regionala strategin utgår bland annat ifrån Agenda 2030 och de 17 globala målen och anger hur Region Uppsala, tillsammans med andra aktörer, behöver möta framtidens utmaningar och utveckla Uppsala län.

Förutsättningar i Uppsala län

Uppsala län består av åtta kommuner: Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar. Länet präglas av såväl landsbygd och natur som tätortsmiljöer, med Uppsala som geografiskt centrum. Förutsättningarna i de åtta kommunerna ser olika ut. Skillnaderna i befolkningsantal är stora och befolkningstätheten skiftar. I Uppsala bor 60 procent av länets befolkning. Det totala befolkningsantalet i länet på drygt 400 000 invånare beräknas öka med över 100 000 personer fram till år 2050. Åldersstrukturen i länet kommer att förändras med ett minskat antal i arbetsför ålder, medan andelen 80 år och äldre blir större. En stor demografisk utmaning framöver handlar därför om hur försörjning och omsorg ska tryggas. Andra sociala utmaningar är arbetslöshet, folkhälsa och utjämnandet av skillnader såväl mellan grupper som mellan länets kommuner.

Folkbiblioteken i länet

I Uppsala läns åtta kommuner finns totalt 31 fysiska folkbiblioteksenheter samt 3 bokbussar, 3 bokbilar och 6 bibliotekscyklar. I fyra av länets kommuner finns i dagsläget meröppna bibliotek som är tillgängliga för besökare även under tider när det inte finns personal på plats. I Håbo, Knivsta och Älvkarleby kommun är folkbiblioteksverksamheten koncentrerad till ett bibliotek. Enköpings, Heby, Tierps och Östhammars kommuner har flera biblioteksenheter. I Uppsala kommun finns förutom stadsbiblioteket 11 stadsdelsbibliotek, som är förlagda såväl innanför stadsgränsen som på landsbygden.

Några kommuner tillhandahåller också böcker för utlån på andra ställen genom till exempel bokautomater, en biblioteksvägg vid en idrottsanläggning, en biblioteksdel på ett äldreboende, så kallade kapprumsbibliotek vid förskolor eller tillfälliga så kallade pop-up bibliotek.

Biblioteksutveckling Region Uppsala

Uppdrag

Regional biblioteksverksamhet finns enligt bibliotekslagen i samtliga regioner och ska bedrivas ”med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet”. Den primära målgruppen för Biblioteksutveckling Region Uppsala är chefer och personal vid folkbiblioteken i Uppsala län. Uppdraget är i första hand strategiskt och handlar om att på olika sätt stödja och stärka folkbiblioteken i deras arbete, utifrån bibliotekslagens intentioner. För både den regionala biblioteksverksamheten och för folkbiblioteken innebär detta att möta såväl samhällsutmaningar som lokala förutsättningar och att vara fortsatt relevanta i en komplex och föränderlig omvärld.

Regional biblioteksverksamhet är en del av kultursamverkansmodellen och syftar därför också till att uppfylla de nationella kulturpolitiska målen. Den regionala kulturplanen innehåller övergripande mål, men även särskilda prioriteringar som rör den regionala biblioteksverksamheten. En prioritering 2023–2026 handlar om att vidareutveckla arbetet med att stärka små barns språkutveckling, vilket sker genom Språknätet som är en sektorsövergripande samverkan. Andra prioriterade områden är folkbibliotekens arbete för att i högre utsträckning nå unga med läsfrämjande verksamhet liksom bibliotekens arbete med digital delaktighet och MIK (medie- och informationskunnighet).

Kulturplanen innehåller även särskilda prioriteringar för att främja litteraturen som konstform. Ett mentorskapsprogram för författare stödjer det litterära skapandet samtidigt som erfarna författares kunskaper tas till vara. Författarturnén Litteraturkarusellen möjliggör möten mellan författare och läsare på biblioteken och framhåller den starka resurs som litteraturen är.

Verksamhet och arbetssätt

Biblioteksutveckling Region Uppsala arbetar strategiskt med alla de områden och frågor som följer av bibliotekslagens skrivelser för det allmänna biblioteksväsendet och för folkbiblioteken. Det handlar bland annat om språkutveckling, läs- och litteraturfrämjande verksamhet, att stärka kunskap och bildning och att främja delaktighet i kulturlivet. Genom exempelvis omvärldsbevakning, fortbildning, nätverk och konsultation främjar Biblioteksutveckling Region Uppsala lärande och verksamhetsutveckling. Den regionala biblioteksverksamheten är involverad i statliga bibliotekssatsningar och blir på så sätt en länk mellan den nationella och lokala nivån. För att kunna stödja länets folkbibliotek, utifrån behov och förutsättningar, eftersträvas en kontinuerlig dialog med folkbibliotekens chefer och medarbetare.

Samverkan

Den regionala biblioteksverksamhetens strategiska position är en styrka i främjandet av länets biblioteksutveckling. Positionen möjliggör en överblick och samverkansmöjligheter såväl över sektorsgränser som med andra viktiga aktörer. Region Uppsala synliggör biblioteksfrågor i ett brett sammanhang. Genom nätverk och forum medverkar Biblioteksutveckling Region Uppsala i den nationella dialogen kring biblioteksfrågor. I samverkan med andra regionala biblioteksverksamheter, myndigheter, lärosäten och andra aktörer främjas kunskapsproduktion och verksamhetsutveckling.

Fem fokusområden för gemensam utveckling

För att främja utveckling inom de områden där utmaningar och behov har visat sig som tydligast har den regionala biblioteksverksamheten formulerat fem fokusområden. Dessa styr prioriteringar och arbetssätt under planperioden 2025–2028:

- Det demokratiska uppdraget.
- Likvärdighet och mångfald.
- Digital delaktighet och Medie- och informationskunnighet.
- Språkutveckling och läsfrämjande.
- Lärande och verksamhetsutveckling.

Varje fokusområde beskrivs genom uppdrag, nuläge och utmaningar, vilket leder fram till prioriterade insatser för Biblioteksutveckling Region Uppsala.

Det demokratiska uppdraget

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska, enligt bibliotekslagen, verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. De ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteken ska vara tillgängliga för alla. Det demokratiska uppdraget vilar på Regeringsformens värderingar som uttrycker respekten för alla människors lika värde. Utifrån detta uppdrag kan folkbiblioteken beskrivas både som en demokratisk arena och aktör.

Nuläge och utmaningar

Varje dag och genom sina relationer till det omgivande lokalsamhället arbetar folkbiblioteken demokratifrämjande. De bedriver ett brett kunskaps- och läsfrämjande arbete och är öppna mötesplatser för kulturupplevelser, livslångt lärande, eget skapande, samtal och diskussion. Folkbiblioteken verkar också för att på olika sätt nå fler, inte minst utanför de fysiska lokalerna.

En förutsättning för demokratin är att en mångfald av röster, åsikter och perspektiv ges utrymme. Till följd av sociala spänningar och en polariserad samhällsdebatt utmanas bibliotekens demokratiska uppdrag. Folkbiblioteken påverkas också av ökad ekonomisk ojämlikhet, ohälsa och utanförskap i samhället. Genom att fördjupa diskussionen om det demokratiska uppdraget kan ett professionellt förhållningssätt stärkas. Bibliotekens demokratifrämjande arbete har en stor inneboende potential. Med rätt stöd och resurser, bidrar till ett socialt hållbart och jämlikt samhälle. Biblioteksutveckling Region Uppsala främjar gemensam reflektion och ett proaktivt arbete för att stärka folkbiblioteken i deras demokratiska uppdrag.

De senaste åren har flera händelser i vår omvärld intensifierat behovet av att arbeta med beredskap. Det handlar om att skapa robust verksamhet som kan fortgå även vid kriser. Beredskapsarbetet inom bibliotekssektorn sker framför allt på lokal nivå. Bibliotekens samhällsfunktion har framträtt tydligt vid krissituationer, inte minst som trygg mötesplats och informationsförmedlare.

Prioriteringar 2025–2028

Under planperioden ska Biblioteksutveckling Region Uppsala:

- främja och fördjupa diskussionen om det demokratiska uppdraget på folkbiblioteken i syfte att stärka ett professionellt och proaktivt förhållningssätt.
- utforska, stärka och synliggöra bibliotekens demokratifrämjande arbete i lokalsamhället.

Likvärdighet och mångfald

Enligt bibliotekslagen ska folkbiblioteken vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Därtill finns fyra prioriterade grupper, som folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet: personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska samt barn och unga. I bibliotekens strävan efter att vara tillgängliga för alla, behöver de arbeta kompensatoriskt för dessa grupper för att uppnå likvärdighet.

Nuläge och utmaningar

Folkbiblioteken i Uppsala län arbetar för att göra biblioteksverksamheten tillgänglig för alla, med de prioriterade grupperna i särskilt fokus. Riktade insatser och uppsökande verksamhet anpassade för olika målgrupper bidrar till ökad likvärdighet. Med hjälp av fleråriga statliga projektmedel har länets bibliotek utvecklat arbetet med att bredda verksamheten och inkludera fler. Biblioteksutveckling Region Uppsala verkar för att tillgänglighetsperspektivet ska genomsyra all verksamhet och att arbetet med de prioriterade grupperna stärks.

Idag finns stora skillnader i människors förutsättningar att delta i och påverka samhället. Det kan handla om socioekonomiska faktorer såväl som språkliga, åldersmässiga eller geografiska hinder. För personer med funktionsnedsättning uppstår barriärer i mötet med otillgängliga miljöer eller verksamheter. Tillgänglighet är en grundläggande förutsättning för att kunna delta fullt ut i samhället. De prioriterade gruppernas rättigheter skyddas bland annat genom FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (funktionsrättskonventionen), lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk samt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som blev svensk lag år 2020. Biblioteksutveckling Region Uppsala fokuserar i det barnrättsliga arbetet på ökad delaktighet och inflytande.

Att skapa tillgänglighet med utgångspunkt i en mångfald av behov och perspektiv ställer stora krav på biblioteksverksamheter. Ett arbetssätt som handlar om att skapa verksamhet som fungerar för så många som möjligt är universell utformning. Det handlar

om att redan från början, och inom alla områden, utgå från människors varierande förmågor. Principen om universell utformning är ett åtagande i funktionsrättskonventionen och ett utpekat område för att förverkliga den nationella funktionshinderspolitiken. Biblioteksutveckling Region Uppsala stärker folkbibliotekens arbete med att utforma verksamhet utifrån en mänsklig mångfald, i syfte att åstadkomma likvärdiga bibliotek för alla.

Prioriteringar 2025–2028

Under planperioden ska Biblioteksutveckling Region Uppsala:

- stödja folkbibliotekens arbete för och med de prioriterade grupperna genom kompetenshöjande insatser.
- utforska och introducera metoder och arbetsätt för likvärdig biblioteksverksamhet, med utgångspunkt i en mångfald av behov.
- stärka det barnrättsliga arbetet på folkbiblioteken.

Digital delaktighet och Medie- och informationskunnighet

Folkbiblioteken ska enligt bibliotekslagen verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet. I takt med samhällets digitalisering har digital kompetens blivit en förutsättning för demokratisk delaktighet. Utöver tekniska färdigheter behövs bland annat kunskaper om förhållningssätt till digitala informationskällor – och om hur information kan problematiseras, värderas och kritiskt granskas. Medie- och informationskunnighet (MIK) blir därmed allt viktigare.

Nuläge och utmaningar

Folkbiblioteken har en viktig roll för att minska det digitala utanförskapet, bland annat genom vägledning och stöd. Den handledande rollen behöver ständigt utforskas och utvecklas. Ett förändrat läge i omvärlden gör det svårare att förhålla sig till och värdera information, vilket innebär utmaningar för demokratin. Folkbiblioteken är en betydelsefull aktör i arbetet med att stärka människors medie- och informationskunnighet. Arbetet är relevant för alla bibliotekens målgrupper, från de yngsta till de äldsta. Det handlar om ett livslångt lärande, som hör samman med bibliotekens folkbildande roll.

Biblioteksutveckling Region Uppsala arbetar tillsammans med folkbiblioteken i länet och med andra relevanta aktörer för att fördjupa och förstärka kunskaperna om MIK-området.

En snabb och svårbedömd AI- och teknikutveckling kommer att påverka bibliotekens arbete. Utvecklingen medför nya möjligheter, men ställer också stora krav på individens förmåga att hantera omställningen. Det blir därmed viktigt för Biblioteksutveckling Region Uppsala, att tillsammans med folkbiblioteken, orientera sig i den utvecklingen och sträva mot att dra nytta av tekniken. Samtidigt är det betydelsefullt att förstå den ökade risken för ojämlikhet som tekniken kan föra med sig. Det är angeläget att prioritera de grupper som av olika skäl riskerar att hamna i ett digitalt utanförskap.

Prioriteringar 2025–2028

Under planperioden ska Biblioteksutveckling Region Uppsala:

- stärka arbetet med medie- och informationskunnighet och digital delaktighet på folkbiblioteken.
- främja kunskaps- och kompetensutveckling inom AI- och teknikutveckling för folkbibliotekspersonal.

Språkutveckling och läsfrämjande

Enligt bibliotekslagen ska folkbiblioteken särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. Det gäller alla åldrar, i alla faser av livet. Vidare ska folkbiblioteken ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån behov och förutsättningar. Folkbibliotekens arbete, med det språkutvecklande och läsfrämjande uppdraget, stärker i förlängningen människors förmåga till aktivt deltagande i det demokratiska samhället.

Nuläge och utmaningar

De små barnens språkutveckling är i fokus inom Språknätet, som är en sektorsövergripande samverkan i länet mellan folkbibliotek, barnhälsovård, öppen förskola och länslogopedi. Syftet med Språknätet är att stärka de yngsta barnens språkutveckling tillsammans med barnens vårdnadshavare och omsorgspersoner. Biblioteksutveckling Region Uppsala har en samordnande roll i Språknätet. Folkbibliotekens läsfrämjande arbete för människor i alla åldrar, och i synnerhet för barn och unga, är väl utvecklat. Uppdraget handlar om att såväl motivera och inspirera till läsning som att vidga läsintresset.

Insatserna når många, men det finns behov av att sänka trösklarna som inkluderar fler till språk, berättelser och läsning. Språklig mångfald, och olika sätt att ta till sig text och berättelser på, är viktiga aspekter i det läsfrämjande arbetet. Även individens möjlighet att utveckla det egna skrivandet är betydelsefullt och kan vara en väg in till läsningen. Biblioteksutveckling Region Uppsala stärker det läs- och skrivfrämjande arbetet på folkbiblioteken, med fokus på inkluderande metoder.

Prioriteringar 2025–2028

Under planperioden ska Biblioteksutveckling Region Uppsala:

- fortsätta utveckla arbetet och samverka inom Språknätet.
- stärka kompetenser och utforska metoder i det läs- och skrivfrämjande arbetet för att inkludera fler.

Lärande och verksamhetsutveckling

Biblioteksutveckling Region Uppsala ska enligt bibliotekslagen främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet hos länets folkbibliotek. Den regionala biblioteksverksamheten har även i uppdrag, att tillsammans med Kungliga biblioteket och folkbiblioteken, följa upp kommunala biblioteksplaner. Fokusområdet handlar om att skapa hållbara strukturer för lärande och verksamhetsutveckling. Arbetet ska utgå från folkbibliotekens behov och förutsättningar samt ifrån våra respektive uppdrag. Detta område är därmed en utgångspunkt för de fyra andra fokusområdena.

Nuläge och utmaningar

Biblioteksutveckling Region Uppsala anordnar kontinuerligt kompetensutvecklande insatser och nätverksträffar för att främja kunskapsinhämtning, erfarenhetsutbyte och gemensam reflektion. Lärtillfällena görs ofta i egen regi, men genom interregionala samarbeten erbjuds fler insatser. Den regionala biblioteksverksamheten har under de senaste åren haft en aktiv roll i flera nationella satsningar som har syftat till kompetens- och verksamhetsutveckling. Omvärldsbevakning är ett viktigt arbetsområde, som

fördjupar förståelsen för bibliotekssektorns nuvarande och kommande behov. Biblioteksutveckling Region Uppsala stödjer också folkbiblioteken i arbetet med kommunala biblioteksplaner, såväl i framtagandet som i uppföljningen.

Folkbibliotekens olika villkor påverkar förutsättningarna för utvecklingsarbete. Snävare ekonomiska ramar begränsar möjligheterna att exempelvis dra nytta av en växande infrastruktur för lärande. Dessutom innebär AI- och teknikutvecklingen att nya kompetenser behövs inom biblioteksprofessionen. Ett professionsstärkande arbete, som utgår ifrån verksamheternas olika villkor, ger förutsättningar för att länets folkbibliotek ska stå väl rustade för sitt breda och komplexa uppdrag.

Det kan vara svårt att omvandla kunskap inhämtad på individnivå till utveckling på organisationsnivå. Biblioteksutveckling Region Uppsala arbetar för att lärande i högre utsträckning ska leda till verksamhetsutveckling. Såväl riktade insatser som gemensam reflektion är viktiga delar i detta arbete. För att långsiktigt främja kunskaps- och verksamhetsutveckling verkar Biblioteksutveckling Region Uppsala också för att knyta samman och överbrygga forskning och praktik.

Prioriteringar 2025–2028

Under planperioden ska Biblioteksutveckling Region Uppsala:

- stärka folkbibliotekens möjligheter till erfarenhetsutbyte, kunskapsdelning och gemensam reflektion, bland annat genom stärkt interregional samverkan.
- utforska och utveckla former för lärande utifrån bibliotekens förutsättningar, för att i högre grad främja verksamhetsutveckling.

Barnbiblioteket vid Akademiska sjukhuset

Barnbiblioteket innefattar både ett fysiskt bibliotek och uppsökande verksamhet. Biblioteket finns på Akademiska barnsjukhuset och är placerat nära lekterapi och Sjukhuskolan. Den uppsökande verksamheten består av litteraturförmedling och högläsning för de barn som inte själva kan ta sig till biblioteket.

Biblioteket och dess bibliotekarie gör det möjligt för barn att möta och skapa berättelser och kultur, oberoende av funktionsförmåga och modersmål, under tiden de är på sjukhuset. Biblioteket ska bidra till ökat välbefinnande och god rehabilitering samt underlätta vårdsituationen.

Samverkan mellan avdelningar inom sjukhuset är viktigt för bibliotekets funktion som brygga mellan vård och kultur. Som en del i detta anordnar biblioteket regelbundet kulturevenemang tillsammans med lekterapi.

Nuläge och utmaningar

Akademiska sjukhuset har nationellt ansvar för högspecialiserad vård inom flera områden och tar emot ett betydande antal barn från andra delar av landet med allvarliga sjukdomar. Många av Barnsjukhusets patienter har inte möjlighet att besöka biblioteket eller lekterapiens fysiska lokaler. Bibliotekets verksamhet är inte heller känd för all personal på Barnsjukhuset.

Prioriteringar 2025–2028

Under planperioden ska Barnbiblioteket:

- utveckla arbetsformer och möjligheter till samverkan för att nå fler anhöriga och vårdpersonal och därigenom också fler barn.
- verka för likvärdig tillgång till berättelser i digital form och på andra språk.

Genomförande och uppföljning

Den regionala biblioteksplanen följer den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen för Region Uppsala. Det upprättas årliga verksamhetsplaner på förvaltnings- och enhetsnivå. Bidrag och verksamhet inom den regionala biblioteksverksamheten följs dessutom upp av Myndigheten för Kulturanalys och Statens kulturråd. Kungliga biblioteket har till uppgift att tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna följa upp och granska biblioteksplaner.

Kulturnämnden har ansvaret för verksamheten och uppföljningen.

Styrdokument och övriga källor

Regionala styrdokument

- [Kultur i hela länet – hela livet. Regional kulturplan för Uppsala län 2023–2026](#)
- [Regional utvecklingsstrategi och Agenda 2030-strategi för Uppsala län](#)

Nationella styrdokument

- Bibliotekslag (2013:801)
- Diskrimineringslag (2008:567)
- Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724)
- Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (2018:1197)
- Nationella kulturpolitiska mål
- Regeringsformen
- Språklag (2009:600)
- [Strategi för ett starkt biblioteksväsende 2022–2025](#)

Internationella styrdokument

- Agenda 2030 och de globala målen
- FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- FN:s konvention om barnets rättigheter

Övriga källor

- [Befolkningsprognos för Uppsala län år 2022–2050](#)
- [Kungliga bibliotekets biblioteksstatistik](#)
- Pilerot, Ola & Lindberg, Jenny: [Steget före i folkbiblioteket: En studie om omvärldsbevakning på svenska folkbibliotek](#), 2023.
- [Vägval för framtiden 5. En spaning mot år 2035](#). Sveriges kommuner och regioner.

Bilaga

Bibliotekslag (2013:801)

t.o.m. SFS 2023:355

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet. Det allmänna biblioteksväsendet består av all offentligt finansierad biblioteksverksamhet och utgörs av:

1. folkbibliotek,
2. skolbibliotek,
3. regional biblioteksverksamhet,
4. högskolebibliotek,
5. lånecentraler, och
6. övrig offentligt finansierad biblioteksverksamhet.

Ändamål

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Ansvarsfördelning

3 § Bibliotekshuvudmän är kommunerna, regionerna, staten och, i fråga om vissa skolor, enskilda.

1. För folkbibliotek ansvarar kommunerna.
2. För skolbibliotek ansvarar kommuner, regioner, staten eller enskilda huvudmän i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. skollagen (2010:800).
3. För regional biblioteksverksamhet ansvarar regionerna och de kommuner som inte ingår i en region.
4. För högskolebibliotek vid universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434) ansvarar staten.
5. För lånecentraler ansvarar staten.
6. För övrig offentligt finansierad biblioteksverksamhet ansvarar den som enligt särskilda bestämmelser är huvudman för verksamheten.

Om ett kommunalt eller statligt bibliotek drivs av någon annan än huvudmannen ansvarar huvudmannen för att den som driver biblioteket följer bestämmelserna i denna lag. Lag (2019:961).

Prioriterade grupper

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska, bland annat genom att erbjuda litteratur på

1. de nationella minoritetsspråken,
2. andra språk än de nationella minoritetsspråken och svenska, och
3. lättläst svenska.

Folkbibliotek

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov.

Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

9 § På folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.

Första stycket hindrar inte att folkbiblioteken tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

Skolbibliotek

10 § Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan ha tillgång till skolbibliotek. Lag (2023:355).

Regional biblioteksverksamhet

11 § Varje region och de kommuner som inte ingår i en region ska bedriva regional biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet. Lag (2019:961).

Högskolebibliotek

12 § Det ska finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434). Dessa bibliotek ska svara för biblioteksverksamhet inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid universitetet eller högskolan.

Lånecentraler

13 § För en kompletterande informations- och medieförsörjning ska det finnas en eller flera lånecentraler.

Samverkan

14 § I syfte att ge alla tillgång till landets samlade biblioteksresurser ska bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet samverka.

15 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till varandras förfogande.
Skyldigheten att avgiftsfritt ställa litteratur till förfogande gäller inte för folk- eller skolbibliotek.

16 § Bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (2017:725) om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar hindrar inte att folk- eller skolbibliotek avgiftsfritt ställer litteratur till förfogande för ett bibliotek i det allmänna biblioteksväsendet som är beläget utanför kommungränsen. Lag (2017:768).

Biblioteksplaner

17 § Kommuner och regioner ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet. Lag (2019:961).

Uppföljning

18 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska ha en nationell överblick över och främja samverkan inom det allmänna biblioteksväsendet.
Myndigheten ska tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna följa upp hur de biblioteksplaner som antagits har utformats och hur de används.

